

การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
สุเมธนา วงษ์สวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ
ในฐานะภาษาต่างประเทศ
มีนาคม 2552

การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
สุเมธนา วงษ์สวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
มีนาคม 2552
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สุนันทา วงษ์สวัสดิ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ
มีนาคม 2552

สมณฑา วงษ์สวัสดิ์ (2551), การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี จำนวน 36 คน ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือระยะแรกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติเป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 15 คาบ ระยะที่สอง คือ การฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน โดยจัดแสดงละคร และการเล่านิทาน เป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 10 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อ จำนวน 15 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ ที่ แบบไม่อิสระจากกัน (t-test for dependent samples) และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง และแบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ ที่แสดงถึงพัฒนาการด้านทักษะการฟังของนักเรียนในการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้
2. นักเรียนมีพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

The Effectiveness of Using English Tales to Enhance the Listening Ability
of Prathomsuksa Five Students at Prathomnonsee School, Bangkok

AN ABSTRACT

BY

SUMONTA WONGSAWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

March 2009

Sumonta Wongsawat. (2008). *The Effectiveness of Using English Tales to Enhance the Listening Ability of Prathomsuksa Five Students at Prathomnonsee School, Bangkok*. Master's Project, M.A.(Teaching English as a Foreign Language). Bangkok :Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Chaleosri Pibulchol.

The purpose of this study was to enhance the listening ability and desirable characteristics, namely cooperative learning and applying the learned skill of Prathomsuksa Five students by using English tales. The subjects were 36 Prathomsuksa five students at Prathomnonsee School, Bangkok in the first semester of academic year 2008. They were selected by simple random sampling. The experiment was carried out in a ten-week time: fifteen class periods of sixty minutes each. For the first phase, they were taught in the classroom for 15 periods. In the second phase they practiced in real situations to dramatization and telling stories for 10 periods. The instruments used in this study were fifteen lesson plans on English tales, a pre-post test of listening test, the teacher's observation form and the students' self-assessment form. The data were statistically analyzed by mean scores, percentage standard deviation and t-test for dependent samples.

1. The findings of this study indicated that listening ability of the subjects was enhanced higher than before the experiment at the .01 level of significance. This result is supported by the analysis of the data from the teacher's observation form and the students' self-assessment form.

2. The subjects have developed cooperative learning skill. They have also shown the ability in applying the learned skill as a tool for knowledge enhancement and entertainment.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษา
อังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทบุรี กรุงเทพฯ ของ สุเมธนา วงษ์สวัสดิ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ ดร. วัลลภา ไทยจินดา)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร. วัลลภา ไทยจินดา)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร. อัญชลี จันทร์เสมอ)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล)

วันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่า อีกทั้งกรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขงานวิจัยอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ให้กำลังใจ ห่วงใยเอื้ออาทรตลอดมาเป็นแรงบันดาลใจทำให้ผู้วิจัยมีความมานะพยายาม จนกระทั่งสารนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ และคณาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันตกทุกท่าน ที่อบรมดูแลประสิทธิ์ประสาทความรู้วิทยาการต่าง ๆ และให้คำปรึกษาด้วยความรักความเมตตา ตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาในสถาบันแห่งนี้

กราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ และคณะครูโรงเรียนประถมนนทรี กรุงเทพมหานคร ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ วิชาเอกการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำ เป็นกำลังใจตลอดจนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนทำให้สารนิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยดี

กราบขอบพระคุณ นางยุริรัตน์ กิติภูมิชัย คีตขานินเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ดร. อัจฉรา นิยมภา ครุ คศ.3 โรงเรียนราชวินิต ที่ได้ตรวจและปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ Miss Demelza Wheatcroft และ Mr. Dan Richardson จากสถาบันสอนภาษาสมาคมนักเรียนศิษย์เก่าสหรัฐอเมริกา A.U.A Language Center ที่ช่วยปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือการวิจัย และร่วมบันทึกเสียงในการวิจัยครั้งนี้ และกราบขอบพระคุณคุณชนรรษหาญอาษา และเจ้าหน้าที่สำนักส้อมหาวิทยาลัย ศรีนคริทรวิโรฒ ทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการบันทึกเสียง และตัดต่อเสียง เครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ที่พึงเกิดจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแก่บิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ช่วยให้การวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

สุมณฑา วงษ์สวัสดิ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
สมมุติฐานการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	7
ความหมายของนิทาน	7
ความสำคัญของนิทาน	7
ประเภทของนิทาน	8
รูปแบบการเล่านิทานและเทคนิคในการเล่านิทาน	11
การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	12
จุดมุ่งหมายในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	13
กิจกรรมการใช้นิทานในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	15
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	17
ความหมายของการฟัง	17
ความสำคัญของการฟัง	18
ความสามารถในการฟัง	19
จุดมุ่งหมายของการสอนทักษะการฟัง	21
การสอนทักษะการฟัง	23
การวัดและประเมินผลความสามารถในการฟัง	28
การวัดความสามารถในการฟัง	28
เกณฑ์การประเมินความสามารถในการฟัง	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานประกอบการสอนฟัง	34
งานวิจัยในประเทศ	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยในต่างประเทศ	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
5 การสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	60
ความมุ่งหมายของการวิจัย	60
วิธีดำเนินการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
วิธีดำเนินการทดลอง	61
การวิเคราะห์ข้อมูล	61
สรุปผลการวิจัย	62
การอภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	78
ภาคผนวก ก	79
ภาคผนวก ข	87
ภาคผนวก ค	101
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	106

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี ก่อนและหลังการทดลอง	46
2 แสดงค่าเฉลี่ยผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ทุกรายการพฤติกรรม 5 ระยะ	47
3 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านความเข้าใจของ นักเรียน	48
4 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านความร่วมมือ ในการเรียนรู้ของนักเรียน 5 ระยะ	49
5 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านการนำประโยชน์ จากการเรียนรู้ไปใช้ของนักเรียน 5 ระยะ	50
6 แสดงค่าเฉลี่ยแสดงผลการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของ นักเรียนทุกรายการพฤติกรรม 5 ระยะ	54
7 แสดงผลการประเมินตนเองพฤติกรรมการฟังด้านความเข้าใจของนักเรียน 5 ระยะ	55
8 แสดงผลการประเมินตนเองพฤติกรรมการฟังด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ ของนักเรียน 5 ระยะ	56
9 แสดงผลการประเมินตนเองพฤติกรรมการฟังด้านการนำประโยชน์จาก การเรียนรู้ไปใช้ ของนักเรียน 5 ระยะ	57
10 แสดงค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการฟัง	103
11 แสดงผลการทดสอบคะแนนการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลัง การทดลอง	105

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงการเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน และผลการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกปัจจุบันการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้สร้างสภาพโลกที่ไร้พรมแดน ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว ในการติดต่อสื่อสารภาษา ถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และการเรียนรู้วิทยาการอื่น ๆ ตลอดจนการประกอบอาชีพ การที่นักเรียนจะสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้นั้น นักเรียนจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้งสี่ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้งยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง (บัญชา อึ้งสกุล. 2545: 53) ซึ่งในบรรดา ทักษะการใช้ภาษา ทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งของมนุษย์ และเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะพัฒนาความสามารถในทักษะอื่น (Oxford. 1993: 205) ซึ่งหมายความว่า ในลำดับแรก นักเรียนต้องมีความสามารถในการฟัง เพราะเมื่อฟังเข้าใจแล้วจะมีผลต่อการพัฒนาทักษะการพูด การอ่าน และการเขียน นอกจากนี้ ลันด์สทีน (Lundsteen. 1976: 213) ได้กล่าวว่า การสื่อสารในชีวิตประจำวันของคนเราใช้ทักษะการฟังมากที่สุด สอดคล้องกับ มอร์เลย์ (Morley. 1991: 82) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะรับสารที่สำคัญในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ซึ่งใช้กันมากที่สุดถึงร้อยละ 50 ในขณะที่ทักษะการพูดใช้ร้อยละ 25 ทักษะการอ่านร้อยละ 15 และทักษะการเขียนมีเพียงร้อยละ 10

ดอฟฟ์ (Doff. 1991: 198-199) กล่าวว่า การฟังเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนสามารถจดจำโครงสร้างและคำศัพท์ของภาษา ถ้านักเรียนมีโอกาสฟังภาษาที่เรียนมามาก การเรียนรู้ภาษาก็เกิดขึ้นได้ง่าย แต่ถ้านักเรียนขาดโอกาสในการฟัง การเรียนรู้ภาษาก็อาจเป็นไปได้ช้า ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง นักเรียนควรมีโอกาสฟังมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ จารุพรรณ เพ็งศรีทอง (2544: 173-175) กล่าวเสริมว่า การฟังเป็นทักษะที่นักเรียนรู้สึกว่ายาก เพราะคำพูดที่ได้ยินจะผ่านหูผู้ฟังในช่วงเวลาสั้น คำและประโยคต่าง ๆ ติดตามกันมาอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง ถ้าผู้ฟังไม่สามารถตามได้ทัน ก็จะฟังไม่เข้าใจ และคิดว่าผู้พูดพูดเร็วจึงจับใจความสำคัญไม่ทัน จำแนกเนื้อหาไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่ผู้พูดพูดอย่างเป็นธรรมชาติด้วยความเร็วปกติที่เจ้าของภาษาเข้าใจ อีกทั้งผู้ฟังต้องการฟังทุกคำให้เข้าใจเหมือนการอ่านหนังสือซึ่งสามารถเห็นได้ทุกตัวอักษร จึงมักแต่คิดถึงข้อความที่ยังไม่เข้าใจ ทำให้สับสนและไม่เข้าใจเมื่อฟังข้อความต่อไป สอดคล้องกับ อันเดอร์วูด (Uderwood. 1990: 19) และเออร์ (Ur. 1994: 7) กล่าวว่า นักเรียนส่วนมากไม่สามารถจำเนื้อหา โดยเฉพาะข้อความยาว ๆ และบางครั้งไม่เข้าใจความหมายของเนื้อหาที่ได้ยิน ปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ มาจากการที่ผู้ฟังต้องการฟังทุกคำให้เข้าใจ และแยกไม่ออกว่าข้อความใดเป็นเนื้อหาสำคัญ

แม้ว่าทักษะการฟังจะมีความสำคัญดังได้กล่าวมาแล้ว แต่จากการศึกษางานวิจัยการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ จารุพรรณ เพ็งศรีทอง (2544: 173-75) พบว่า นักเรียนได้รับการฝึกทักษะการฟังน้อยมาก เมื่อเปรียบเทียบกับทักษะอื่น การจัดการเรียนรู้ส่วนใหญ่เน้นการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา ผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยการสอนภาษาอังกฤษของ พันธณีย์ วิหคโต (2546 : 26-27) พบว่า ครูในระดับประถมส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 86 ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง จึงขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา และขาดทักษะการสอน โดยเฉพาะด้านการสอนฟังและพูด

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยที่สอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถม นนทรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการฟังคำสั่ง ขาดความสนใจในการฟัง และไม่สามารถบอกสาระสำคัญ หรือตอบคำถามของเรื่องที่ฟังได้ ปัญหาเหล่านี้เป็นผลกระทบต่อด้านทักษะทางภาษาด้านอื่น ๆ ทำให้การสอนภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และเมื่อพิจารณาการจัดกิจกรรมการฟังให้กับนักเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมในห้องเรียนปกติไม่สร้างแรงจูงใจในการฝึกทักษะการฟัง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญของทักษะการฟัง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษจึงมีหน้าที่ในการช่วยนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการฟังมากยิ่งขึ้น โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสนใจของนักเรียน จากการศึกษาพบว่า มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง เทเลอร์ (Taylor. 2000: 4-15) ได้กล่าวว่า นิทานสามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะนำมาสอนแบบบูรณาการทักษะทั้งสี่ หรือแยกสอนแต่ละทักษะก็ตาม ทั้งนี้เพราะเนื้อเรื่องในนิทานมีการเรียงลำดับเหตุการณ์ ซึ่งนักเรียนสามารถคาดเดาเหตุการณ์การใช้คำ เหตุการณ์ที่คล้าย ๆ กัน ช่วยให้นักเรียนจำคำศัพท์ ประโยค รวมทั้ง โครงสร้างทางไวยากรณ์ นอกจากนี้ภาพที่ใช้ประกอบนิทานสามารถสื่อความหมายได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อภิญา เบญจวรรณกร (2540: 45) และ ประพนธ์ สุรัสวดี (2541: 29) ซึ่งกล่าวว่า การเล่านิทานสามารถสร้างความก้าวหน้าในการฟัง การจำคำศัพท์ รูปประโยค เพราะเด็กสามารถรู้ความหมายจากเรื่องในนิทานภาษาอังกฤษได้ แม้จะยังไม่เข้าใจโครงสร้างทางไวยากรณ์ อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานควรคำนึงถึงรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน จากการศึกษาพบว่านิทานมีหลากหลายรูปแบบ ครูผู้สอนสามารถเล่านิทานให้น่าสนใจได้หลากหลายวิธี วยุพา ทศตะ (2541: 1-6) ได้ศึกษาผลของการเล่านิทาน และนำเสนอการเล่านิทานแบบต่าง ๆ เช่น การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ การเล่านิทานเป็นภาษาอังกฤษที่มีการแปลเป็นภาษาพื้นบ้านและภาษาไทย การเล่านิทานประกอบการแสดงละคร และการเล่านิทานโดยการร้องเพลง การศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้

โดยใช้นิทาน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การศึกษาของ บราวน์ (Brown. 2006: 1) พบว่า การนำบทกลอน การพูดเป็นจังหวะ บทเพลง นิทานและเรื่องเล่า มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการฟัง และเข้าใจ คำศัพท์ การออกเสียงคำ และประโยคได้

จากสภาพปัญหาดังกล่าว และจากการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการใช้นิทานเป็นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน ผู้วิจัยจึงนำนิทานมาใช้เป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนโรงเรียนประถมณนทรี โดยหวังว่าผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์มาสู่การปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยเฉพาะทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. ศึกษาพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาการใช้นิทานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ จะเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในการใช้นิทานเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน และได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน ในรูปแบบการจัดกิจกรรมการฟังโดยใช้นิทาน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประถมณนทรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 108 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนประถมณนทรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 เลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 36 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากวิธีการจับฉลาก จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ
 - 2.2 ความร่วมมือในการเรียนรู้
 - 2.3 การนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 60 นาที แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติเป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 15 คาบ ระยะที่สอง คือ การฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน โดยจัดแสดงละครและการเล่านิทาน เป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 10 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิทานภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย เพื่อเป็นสื่อในการเรียนรู้ไปสู่การพัฒนาทักษะการฟัง นิทานที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวงศ์คำศัพท์ เนื้อหา และโครงสร้างภาษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยคัดเลือกบทนิทาน นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ นิทานประกอบท่าทาง นิทานเพลง และนิทานประกอบเพลง จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

1. นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ เรื่อง The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf
2. นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ เรื่อง The Wind and the Sun
3. นิทานประกอบท่าทาง เรื่อง Enormous Elephant
4. นิทานเพลง เรื่อง A Little Old Man and a Rabbit
5. นิทานประกอบเพลง เรื่อง The Hare and the Tortoise

นิยามศัพท์เฉพาะ

การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษ โดยใช้นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ นิทานประกอบท่าทาง นิทานประกอบเพลง และนิทานเพลง เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมตามขั้นตอน คือ กิจกรรมก่อนฟัง กิจกรรมระหว่างฟัง และกิจกรรมหลังฟัง

ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการฟัง เพื่อจับใจความเฉพาะในรายละเอียด การจับใจความสำคัญ การบอกลำดับเหตุการณ์ของสิ่งที่ฟัง การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า การคาดเดาความหมายจากบริบท

ความร่วมมือในการเรียนรู้ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมความร่วมมือของนักเรียน ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามคำสั่งในขณะทำกิจกรรม การตอบคำถามระหว่างเรียน พฤติกรรมตั้งใจฟัง การมีมารยาทในการฟัง

การนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการฟังเพื่อแสวงหาความรู้ และความบันเทิงจากสื่อต่าง ๆ

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้มีพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน
 - 1.1 ความหมายของนิทาน
 - 1.2 ความสำคัญของนิทาน
 - 1.3 ประเภทของนิทาน
 - 1.4 รูปแบบการเล่านิทานและเทคนิคในการเล่านิทาน
 - 1.5 การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 1.5.1 จุดมุ่งหมายในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 1.5.2 กิจกรรมการใช้นิทานในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
 - 2.1 ความหมายของการฟัง
 - 2.2 ความสำคัญของการฟัง
 - 2.3 ความสามารถในการฟัง
 - 2.4 จุดมุ่งหมายของการสอนทักษะการฟัง
 - 2.5 การสอนทักษะการฟัง
 - 2.6 การวัดและประเมินผลความสามารถในการฟัง
 - 2.6.1 การวัดความสามารถในการฟังเพื่อการสื่อสาร
 - 2.6.2 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการฟัง
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทานประกอบการสอนฟัง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

1.1 ความหมายของนิทาน

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้คำจำกัดความและอธิบายความหมายของนิทานไว้ ดังนี้

สัณห์พัฒน์ อรุณธารี (2542: 1-2) กล่าวว่า นิทาน คือ เรื่องที่มีผู้แต่งขึ้นใหม่ หรือเป็นการเล่าสืบต่อกันมา เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินแก่ผู้ฟังเป็นสำคัญและสอดแทรกคติธรรมสอนใจ การฟังนิทานยังช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการพัฒนาทางด้านภาษาทั้ง การฟัง การพูด และการอ่าน อีกทั้งช่วยสร้างสัมพันธภาพที่ดีของผู้ฟังและผู้เล่า สอดคล้องกับ ครูรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540: 45) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวทั่วไป ที่เล่าสืบต่อกันมา มีจุดประสงค์เพื่อสืบทอดประสบการณ์ความรู้ ความคิด หรือค่านิยมบางอย่างให้กับผู้ฟัง พร้อมทั้งสอดแทรกคุณธรรม และความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กัน ส่วนสมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2542: 48) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องที่ผูกขึ้นโดยการใช้วาจาเป็นสื่อในการถ่ายทอด หรือใช้รูปแบบการเขียนทำนองการเล่าด้วยปากเปล่า จุดประสงค์หลักของนิทาน เพื่อความบันเทิงใจ และสอดแทรกคำสั่งสอนไว้เป็นจุดประสงค์รอง

จากข้างต้นสรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมา โดยมีเนื้อเรื่องที่อ้างอิงจากความจริง หรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นมา โดยมีจุดประสงค์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกคติธรรมสอนใจ ทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาด้านการฟัง การพูด และการอ่าน ดังจะกล่าวถึงความสำคัญของนิทานต่อไป

1.2 ความสำคัญของนิทาน

นิทานมีความสำคัญต่อพัฒนาการด้านภาษาของนักเรียน ซึ่งนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้แนวคิดไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

สัณห์พัฒน์ อรุณธารี (2542: 3-4) และ วรณี ศิริสุนทร (2539: 30-31) ได้กล่าวถึงในการเล่านิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอจะเป็นการส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กเกิดพัฒนาการทั้งทางภาษา อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กล่าวคือ

1. สร้างเสริมพัฒนาการทางภาษา เด็กได้มีโอกาสฝึกทักษะการฟัง การพูด เด็กรู้จักคำมากขึ้น รู้จักจับใจความสำคัญของเรื่อง
2. พัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม นิทานช่วยให้เด็กได้แสดงออก อีกทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดี ระหว่างเด็กด้วยกัน และระหว่างครูกับเด็ก
3. ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา นิทานช่วยให้เด็กได้ฝึกคิดพิจารณาเกิดความคิดสร้างสรรค์ การได้รับแง่มุมต่าง ๆ จากนิทานที่ฟัง ทำให้สามารถตัดสินใจในด้านการแสดงออกและสนองต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ในการทำงานเดียวกัน กุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 11-12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนิทานไว้ดังนี้

1. นิทานส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิด ขยายความคิดของตนให้กระจ่างและเป็นการพัฒนาภาษาอีกทางหนึ่ง

2. สร้างนิสัยรักการอ่าน ผู้เรียนรู้สึกเพลิดเพลินขณะฟังครูเล่า ซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าหาอ่านนิทานด้วยตนเอง

3. นิทานเป็นการสร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับนักเรียน เนื้อหาในนิทานมีประเด็นชัดเจน และการเล่านิทานซ้ำ ๆ ทำให้นักเรียนสามารถถ่ายโอนข้อมูลใหม่เพื่อหาข้อสรุปได้

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปความสำคัญของนิทานได้ว่า นิทานเป็นสื่อที่สามารถช่วยให้เด็กมีพัฒนาการในทุกด้าน นอกจากนี้นิทานยังเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ความดี สร้างความคิดริเริ่ม และการเลียนแบบที่ดีให้กับเด็กอีกด้วย อนึ่งจากการศึกษารูปแบบของนิทาน พบว่า นิทานมีหลากหลายรูปแบบ แต่ละประเภทจะมีเอกลักษณ์เฉพาะและมีที่มาแตกต่างกันดังจะกล่าวต่อไป

1.3 ประเภทของนิทาน

ในการเลือกนิทานเพื่อที่จะนำไปใช้ให้กับนักเรียนนั้น ผู้สอนจะต้องรู้จักเลือกนิทานให้เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียนแต่ละวัย มีนักวิชาการได้เสนอแนะประเภทของนิทานไว้ดังนี้

เกริก ยุ้นพันธ์ (2539: 20-22) กล่าวถึง การแบ่งประเภทนิทานตามรูปแบบของนิทาน แบ่งออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. เทพนิยายหรือเทพนิทาน หรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริง เนื้อหาความเป็นจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหารตัวเองหรือตัวละครเด่น จะมีอภินิหารหรือเวทมนต์ ฤทธิ์เดช สามารถบันดาลสิ่งที่ต้องการ หรือสิ่งที่ชั่วร้ายได้จากหรือสถานที่ในเนื้อเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษ หรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์ หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย มีนางเอกเป็นเจ้าหญิง มีนางฟ้า มีเทวดา มียักษ์ เป็นต้น

2. นิทานประจำถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมา เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเลแม่น้ำ ฯลฯ เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิต และความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ให้พิถีพิถัน ละเลียดรอบคอบ และไม่ประมาท ช่วยเหลือและเมตตาต่อผู้อื่น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถของอาจกล้าหาญ พินฝ่าอุปสรรคและประสบความสำเร็จในที่สุด เป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญ ๆ

5. นิทานอธิบายเหตุผล เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องนั้น ๆ ด้วย

6. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อโดยเฉพาะตัวบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือความเป็นจริง เป็นเรื่องลึกลับ

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแฝงแง่คิด และแนวทางแก้ไขเป็นบางครั้ง หรือ บางครั้งสอนแบบทางอ้อม ผู้อ่านหรือผู้ฟังจะต้องพิจารณาเอง

8. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิต ความเป็นอยู่แต่มีมุขที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปฏิกาณไหวพริบเรื่องราวแปลก ๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

วรรณิ ศิริสุนทร (2539: 13-19) ได้แบ่งนิทานออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้าน (Folk tales) มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมา ไม่ปรากฏผู้แต่ง เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำ ฯลฯ เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงหรือมีเค้าความจริง นิทานพื้นบ้านแบ่งออกเป็นชนิดใหญ่ ๆ ดังนี้

1.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ (Talking-Beast tales) มีตัวละครเป็นสัตว์พูดจาโต้ตอบกัน บางครั้งสัตว์ก็พูดจาโต้ตอบกับคนด้วย

1.2 นิทานไม่รู้จักจบ (Cumulative tales) เป็นนิทานเรื่องธรรมดา แต่เนื้อเรื่องมีการกระทำต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ และซ้ำ ๆ กัน

1.3 นิทานตลกขบขัน (Humorous tales) เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิต ความเป็นอยู่แต่มีมุขที่ตลกขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข เนื้อเรื่องจะเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปฏิกาณไหวพริบเรื่องราวแปลก ๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินความจริง เป็นต้น

1.4 นิทานอธิบายเหตุผล (Pour quoi stories หรือ Tales that tell why) เป็นนิทานที่เป็นเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องนั้น ๆ ด้วย ส่วนใหญ่อธิบายเกี่ยวกับลักษณะของสัตว์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของผู้คนในชาติต่าง ๆ บางครั้งก็เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น เรื่องทำไมกระต่ายจึงหางสั้น ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม

1.5 เทพนิยายหรือเทพนิทาน หรือเรื่องราวปรัมปรา(Fairy tales) เป็นนิทาน หรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริง เนื้อหาความเป็นจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร ตัวเอก หรือตัวละครเด่น จะมีอภินิหารหรือเวทมนตร์ ฤทธิ์เดช สามารถบันดาลสิ่งที่ดั่งใจ หรือสิ่งที่ชั่วร้ายได้ ฉากหรือสถานที่ในเนื้อเรื่องมักเป็นสถานที่พิเศษ หรือถูกกำหนดขึ้นมา เช่น สรวงสวรรค์ หรือเมืองบาดาล มีพระเอกเป็นเจ้าชาย นางเอกเป็นเจ้าหญิง นางฟ้า เทวดา ยักษ์ ผู้วิเศษสามารถทำสิ่งนั้น สิ่งนี้ได้โดยคนที่ธรรมดาไม่สามารถจะทำได้ เป็นต้น

2. นิทานสอนคติธรรม (Fables) มีลักษณะเป็นนิทานสั้น ๆ ตัวละครมีทั้งคนและสัตว์ สัตว์มีบทบาทเหมือนคน มีแกนเรื่องเดียว มีโครงเรื่องง่ายและสั้น และต้องให้บทเรียนที่สอนใจเป็นข้อสรุปที่ชัดเจน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

2.1 นิทานเทียบสุภาษิต เป็นนิทานที่มักจะยกสุภาษิตตั้งเป็นโคลง 1 บท แล้วมีนิทานเปรียบเทียบได้กับโคลงนั้น

2.2 นิทานชาดก เป็นนิทานสอนคติธรรม เป็นเรื่องราวของพระพุทธเจ้า และพระสาวกที่เกิดขึ้นมาแล้วในชาติก่อน ๆ และในแต่ละชาติได้บำเพ็ญบารมี คือความดียิ่งขึ้นจนพระชาติสุดท้ายได้สำเร็จเป็นพระพุทธเจ้า

3. เทพปกรณัม (Myth) เป็นเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ เรื่องราวในบรรพกาลเกี่ยวกับพื้นโลก ท้องฟ้า และพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ มีเทพเจ้าเป็นผู้ควบคุมปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ซึ่งมีอำนาจทางเวทย์มนต์ คาถา และอิทธิปาฏิหาริย์ ลึกลับ เนื้อหาความเป็นจริง

4. มหากาพย์และนิทานวีรบุรุษ (Hero tale) เป็นนิทานที่มีลักษณะคล้ายกับเทพปกรณัม ต่างกันที่ตัวละครของนิทานประเภทนี้เป็นมนุษย์ไม่ใช่เทพเจ้า มีการกระทำที่กล้าหาญฟันฝ่าอุปสรรค และประสบผลสำเร็จในที่สุด

5. หนังสือภาพที่มีเรื่องอ่านเล่นสมัยที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (Animal stories) นิทานสมัยเก่าที่มีตัวละครเป็นสัตว์ เราจะพบมากในบทกล่อมเด็ก นิทานพื้นบ้าน และนิทานสอนคติธรรม แต่ในปัจจุบันนี้มีผู้แต่งนิทานสำหรับเด็กที่มีตัวละครเป็นสัตว์ โดยแบ่งเป็น 3 ชนิด ได้แก่ นิทานที่มีบทบาทการกระทำอย่างคน สัตว์ที่มีความเป็นอยู่อย่างสัตว์แต่พูดได้อย่างคน และสัตว์ที่มีความเป็นอยู่ และความนึกคิดตามธรรมชาติของสัตว์ เรื่องประเภทนี้ มีการแต่งออกมาเป็นเรื่อง และเป็นหนังสือชุด

เซฟเฟิด (Shepard. 1996: 1) ได้เสนอแนะนิทาน และเรื่องเล่าที่นำมาใช้ในการเล่าให้เด็กฟัง ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้าน (Folk tale) ซึ่งประกอบด้วย

1.1 เทพนิยาย (Fairy tale)

- 1.2 นิทานวีรบุรุษ (Hero tale)
- 1.3 นิทานตลกขบขัน (Humorous tale)
- 1.4 นิทานเทพปกรณัม (Tall tale)
- 1.5 นิทานเสริมสร้างปัญญาและคุณธรรม (Wisdom tale)
- 1.6 นิทานสอนคติธรรม (Fables)
- 1.7 นิทานที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (Animal story)
- 1.8 นิทานที่มีเรื่องราวรัก (Love story)
- 1.9 เรื่องผี (Ghost story)
- 1.10 เรื่องลึกลับ (Myth)
- 1.12 ตำนาน (Legend)
2. นิทานในวรรณคดี (Literary tale)
3. เรื่องจริง ทางประวัติศาสตร์ หรือประสบการณ์ของบุคคล (Real-life story)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การแบ่งประเภทของนิทานมีการแบ่งได้หลายประเภท แต่ที่นิยมกันมากที่สุด คือการแบ่งตามรูปแบบของนิทาน โดยยึดตามลักษณะของเนื้อเรื่อง ความสำคัญของเรื่อง และที่มาของนิทานเป็นสำคัญ จุดมุ่งหมายของการแบ่งประเภทนิทานทั้งนี้เพื่อให้ผู้เล่านิทาน ได้เลือกนิทาน ให้เหมาะสมกับวัย และความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ อีกทั้งเพื่อจัดเก็บนิทานที่มีเรื่องคล้ายคลึงกันไว้ด้วยกันเพื่อสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1.4 รูปแบบการเล่านิทานและเทคนิคในการเล่านิทาน

การเล่านิทานเพื่อให้เกิดความน่าสนใจนั้นขึ้นอยู่กับ ลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ที่เป็นผู้ดำเนินการเล่า ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดรูปแบบการเล่านิทาน และเทคนิคในการเล่านิทาน สัทพันธ์ อรุณธารี. 2544: 25) และกุลยา ตันติผลาชีวะ (2541: 13-14) พอสรุปได้ดังนี้

1. การเล่านิทานปากเปล่า เป็นการเล่านิทานที่อาศัยเพียงคำพูด และน้ำเสียงของผู้เล่าไม่มีการใช้สื่อประกอบการเล่า นอกจากน้ำเสียงและจังหวะการพูดที่สูงต่ำเร้าใจผู้ฟังตามเนื้อเรื่องที่น่าเสนอ การเล่านิทานวิธีนี้ต้องใช้ศิลปะการพูด และการเล่าที่สนใจมาก
2. การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานแบบนี้เป็นการเล่าที่มีชีวิตชีวามากกว่าการเล่าปากเปล่า เพราะเด็กสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้ และจินตนาการเป็นรูปธรรมมากขึ้นตามท่าทางของผู้เล่าและสนุกสนานมากขึ้น เพราะเห็นภาพพจน์ของเรื่องที่เล่า ท่าทางที่ใช้ประกอบการเล่านิทานอาจเป็นท่าทางของผู้เล่า หรือเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดท่าทางประกอบ

3. การเล่านิทานประกอบภาพ ภาพที่ใช้ประกอบการเล่านิทานมีหลายชนิด อาทิเช่น ภาพถ่าย ภาพโปสเตอร์ ภาพจากหนังสือ ภาพวาด ฯลฯ การใช้ภาพสวย ๆ มาประกอบการเล่านิทาน โดยเฉพาะภาพการ์ตูนที่เคลื่อนไหวไปแต่ละลำดับภาพ สามารถดึงดูดใจเด็ก และสร้างสรรค์จินตนาการของเด็ก ทำให้เด็กติดตามเรื่องราวด้วยความอยากรู้ เด็กจะสนุกมากขึ้นถ้าในขณะที่ฟังเรื่อง ผู้เล่ากระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น โดยให้เด็กเลือกภาพนำมาติดเอง เป็นการร่วมสร้างจินตนาการให้กับเรื่องที่เล่า

4. การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน วิธีนี้ผู้เล่าจะวาดการ์ตูนประกอบไปด้วย คือ เล่าเรื่องขณะเดียวกันก็วาดภาพไปจนจบเรื่อง จะทำให้เด็กสนใจ ตื่นเต้น และเกิดศรัทธาในตัวผู้เล่า

5. การใช้เพลงประกอบ หรืออาจจะเล่านิทานที่ประพันธ์เป็นเพลง ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนาน เพราะมีทำนองคล้องจองกัน มีความไพเราะจนทำให้เด็กประทับใจ และสามารถจดจำนิทานที่ได้ฟังได้ในที่สุด

6. การเล่านิทานประกอบเสียง ได้แก่ เสียงเพลง เสียงดนตรี และเสียงอื่น ๆ สามารถนำมาประกอบการเล่านิทานได้ มีลักษณะเช่นเดียวกับละครวิทยุ จุดประสงค์เพื่อสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นทำให้เกิดความตื่นเต้น อยากติดตาม ผู้ฟังเกิดจินตนาการ

7. การเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่มีอยู่ หรือผู้เล่าจัดทำขึ้น เช่น หน้ากากตัวแสดงในนิทาน หุ่นนิ้วมือ หุ่นมือ หุ่นชัก หุ่นเชิด ตุ๊กตา เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อประกอบการเล่านิทานที่สำคัญ อุปกรณ์สามารถทำให้เด็กสนุกและตื่นเต้นไปกับนิทานที่เล่าได้เป็นอย่างดี สร้างความสนใจในการฟังนิทานให้แก่เด็กมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การเล่านิทานให้น่าสนใจนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของผู้เล่านิทาน ตามความถนัด เช่น การเล่านิทานแบบปากเปล่า การเล่านิทานประกอบท่าทาง การเล่านิทานโดยใช้ภาพประกอบ อีกทั้งใช้บทเพลงประกอบการเล่านิทานควบคู่กันไป ทั้งนี้การที่ผู้เล่านิทานได้จัดเตรียมสื่อในการเล่านิทานที่เหมาะสม และมีการฝึกซ้อมวิธีการเล่ามาก่อน จะช่วยให้เกิดความมั่นใจในการเล่า และช่วยให้ผู้ฟังเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่ฟังจากนิทานได้เป็นอย่างดี

1.5 การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การใช้นิทานเป็นสื่อการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษา ถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นิทานนอกจากให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว เนื้อหาในนิทานช่วยส่งเสริมประสบการณ์ชีวิต นักเรียนสามารถตีความจากเนื้อเรื่อง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย นอกจากนี้ยังเสริมสร้างจินตนาการ และสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียนใน

การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอน ควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย รวมทั้งกิจกรรมการใช้นิทานในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนดังจะกล่าวโดยละเอียดต่อไป

1.5.1 จุดมุ่งหมายในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษ

เทเลอร์ (Taylor. 2000: 4-15) กล่าวว่า นิทานสามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นมาสอนแบบบูรณาการทักษะทั้งสี่ หรือแยกสอนแต่ละทักษะก็ตาม รวมทั้งการฝึกการออกเสียงทั้งนี้เพราะเนื้อเรื่องในนิทานมีการเรียงลำดับเหตุการณ์ ซึ่งผู้เรียนสามารถคาดเดาเหตุการณ์การใช้คำ เหตุการณ์ที่คล้ายกัน ช่วยให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ ประโยค รวมทั้ง โครงสร้างทางไวยากรณ์ อีกทั้งภาพที่ใช้ประกอบนิทานสามารถสื่อความหมายได้

ในทำนองเดียวกัน ไรท์ (Wright. 2000: 4) กล่าวว่า การนำนิทานมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ควรนำมาสอนให้ครอบคลุมทักษะทั้งสี่ โดยเน้นความคล่องมากกว่าความถูกต้อง กล่าวคือนักเรียนควรได้มีโอกาสฝึกทักษะการฟังและการอ่าน โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนค้นหาคำความหมายของเนื้อเรื่อง โดยการทำนายหรือการเดาเรื่อง ส่วนทักษะการพูดและการเขียน ควรให้นักเรียนได้ฝึกการเล่าเรื่อง หรือเขียนเรื่องเพื่อสื่อความหมายจากที่ได้อ่านหรือฟัง โดยไม่ต้องกังวลกับการพูดผิด

กระทรวงศึกษาธิการ (2547:120) ได้กล่าวถึง การนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะนิทานมีการใช้คำ และรูปแบบประโยคเดิมซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ซึ่งเป็นเทคนิคที่สำคัญในการสอนภาษาต่างประเทศ ที่ต้องการช่วยผู้เรียนให้จดจำคำศัพท์ หรือข้อความนั้น ๆ โดยผ่านการเห็น หรือการได้ยินบ่อยครั้งในบริบทที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย เพราะมีการพลงไว้ในรูปของเพลงหรือนิทาน ดังนั้นครูผู้สอนจึงไม่ควรกังวลกับความยาวของนิทาน

สำหรับ สุจิตรา ศาสตราวหา (2541: 11) ได้อธิบายถึงจุดมุ่งหมายในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอน ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง เพราะเนื้อหาของนิทานจะมีลำดับทางภาษาอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งเป็นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนสามารถพัฒนาด้านโครงสร้างของภาษาซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องนิทานที่ใช้ภาษาสลับซับซ้อนได้มากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะทางด้านภาษาทั้ง 4 ทักษะ โดยการฝึกทักษะการฟัง ร่วมกับการพูด การอ่านและการเขียน
3. เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมจากการฟังนิทาน

สำหรับ ประพนม สุรัสวดี (2541: 29) กล่าวเสริมถึงประโยชน์ของการใช้นิทานในการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. นักเรียนคุ้นเคยกับเนื้อเรื่องจึงทำให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เร็ว
2. นักเรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ได้ง่ายโดยการเปรียบเทียบกับภาษาไทยตามเนื้อเรื่องในนิทานที่เคยรู้มาก่อนแล้ว

3. นักเรียนสามารถฝึกสมาธิในการฟังและการจับใจความ
4. นักเรียนสามารถสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ ฮาร์มอน (Harmon. 2003: 51) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ในการนำนิทานไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. นิทานส่วนมากมีเนื้อหาพอเหมาะ ที่นำมาจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง
2. เนื้อหาในนิทานเหมาะสมในการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง กล่าวคือ นักเรียนมีโอกาสดำพูดเพื่อสื่อความหมายมากกว่าการเน้นความถูกต้องที่เนื้อหา
3. การนำนิทานมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะที่จำเป็น เช่น การคาดเดาเนื้อเรื่อง ทั้งนี้ภาพประกอบในหนังสือเป็นปริบทที่สำคัญ นำไปสู่ความเข้าใจนักเรียนในการพัฒนาทักษะ การอ่าน การเล่าเรื่อง การสรุปความ นอกจากนี้ การใช้คำศัพท์ วลี หรือประโยคซ้ำ ๆ ยังทำให้นักเรียนได้ฝึกเกี่ยวกับการออกเสียง
4. นิทานเป็นสื่อที่สำคัญอย่างหนึ่ง ที่สัมพันธ์กับการสอนวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
5. นิทานสามารถนำมาบูรณาการได้กับกลุ่มวิชาอื่น
6. นิทานเป็นสื่อการเรียนการสอนที่หาได้ง่าย ซึ่งมีแพร่หลายอยู่ทั่วไป
7. นิทานสามารถนำมาสอนนักเรียนด้านคุณธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการปลูกฝังให้นักเรียน

จากแนวคิดข้างต้นพอสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนำนิทานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะทางภาษา ตามแนวภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร กล่าวคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน รวมทั้งยังสามารถนำมาใช้ฝึกเรื่องการออกเสียง นอกจากนี้ นักเรียนสามารถเรียนภาษาและวัฒนธรรมจากการฟังนิทานได้เช่นกัน อนึ่งในการที่จะนำนักเรียนให้ไปถึงจุดหมายที่วางไว้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดกิจกรรมที่สนับสนุนผู้เรียนให้เกิดทักษะทางภาษาที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงนำมากล่าวในหัวข้อต่อไป

1.5.2 กิจกรรมการใช้นิทานในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

กิจกรรมการใช้นิทานในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถนำนิทานมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้หลากหลาย ตามจุดมุ่งหมายการพัฒนาทักษะทางภาษาสามารถนำมาสอนแบบบูรณาการทั้งสี่ทักษะ หรือสอนแยกทักษะ ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมกับระดับของนักเรียนทุกระดับ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งประเด็นเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนะแนวทางพอสรุปได้ดังนี้

ประนอม สุรัสวดี (2541: 30-31) ได้กล่าวถึงการใช้กิจกรรมนิทานในการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กวัยประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. อ่านเรื่องที่เป็นข้อความสั้น ๆ แล้วให้นักเรียนพูดตามพร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบ ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ออกมาอ่านประโยคจากนิทานแทนครู และคิดทำประกอบ
 2. อ่านนิทานบางเรื่องที่เป็นเรื่องต่อเนื่องกัน ครูอ่านให้นักเรียนพูดตามทีละหน้า เมื่อเปิดหน้าต่อไปให้นักเรียนเดาว่าเหตุการณ์จะเป็นอย่างไร
 3. เลือกนิทานที่บางตอนใช้คำซ้ำ ให้นักเรียนพูดตาม แล้วให้นักเรียนวาดภาพแสดงคำศัพท์จากนิทาน
 4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อตอบคำถามจากเรื่องนิทาน
 5. ให้นักเรียนแต่งเรื่อง โดยดัดแปลงคำศัพท์จากเรื่องที่ได้ฟัง
 6. ให้นักเรียนเล่านิทานประกอบอุปกรณ์ที่สร้างขึ้น เช่นการแสดงละครด้วยตุ๊กตา
- ดินสอ

ฮาร์มอน (Harmon. 2003: 51) ได้เสนอแนะแนวทางการใช้กิจกรรมนิทานในการจัดการเรียนการสอน

1. การแต่งนิทานแล้วนำมาเล่า หรือแสดงละครหุ่น
2. การสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ยินหรือได้รับฟังมาในวัยเด็ก แล้วกลับมาเล่าให้เพื่อนร่วมห้องฟัง
3. การนำเรื่องในนิทานมาประดิษฐ์เป็นเกมทางภาษา เช่น บันไดงู
4. การนำนิทานมาเปรียบเทียบด้านคุณธรรม
5. การจับคู่นิทานกับสำนวนสุภาษิตต่าง ๆ
6. การแต่งนิทานเป็นภาษาอังกฤษ
7. การนำเสนอและเผยแพร่นิทานกับกลุ่มเพื่อนบนเว็บไซต์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

นอกจากนี้ฟิลิปส์; เบอร์วูด; และดันฟอร์ด (2544: 89-114) ได้เสนอแนะการนำนิทานมาจัดทำเป็นโครงงานภาษาอังกฤษ มีกิจกรรมที่หลากหลาย พอสรุปเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. นักเรียนเล่าเรื่องโดยใช้ภาพประกอบ หรือใช้ภาพถ่าย
2. นักเรียนเล่าเรื่องที่อิงจากบทเพลง
3. นักเรียนช่วยกันแต่งเรื่องขึ้นเองโดยอาศัยแนวเรื่องที่ได้ฟัง หรืออ่านมาแล้ว โดยเปลี่ยนตัวละคร เหตุการณ์ในเรื่อง แล้วนำมาเล่าให้เพื่อนฟัง
4. แบ่งกลุ่มนักเรียนฝึกเขียนโครงเรื่องนิทานที่ตนเองแต่งขึ้น
5. แบ่งกลุ่มนักเรียนทำแผนงานสำหรับ ถ่ายทำเรื่อง ตัวละคร ฉาก เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ประกอบฉากที่จำเป็น
6. นักเรียนเขียนรายละเอียดการถ่ายทำเรื่อง (storyboard) สำหรับนิทานภาพของตน โดยเขียนบรรยายสิ่งที่เกิดขึ้นแต่ละฉาก และวางแผนบทสนทนาหรือห้วงความคิดที่ปรากฏในลูกโป่งคำพูดของแต่ละภาพ
7. นักเรียนถ่ายภาพที่เล่าเรื่องจากต้นฉบับ
8. นักเรียนนำภาพถ่ายทั้งหมดมาจัดเรียงตามลำดับเนื้อเรื่องในนิทานภาพของตน แล้วเติมบทสนทนา รวมทั้งห้วงความคิด และคำบรรยายเรื่องได้กรอบภาพ
9. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน ผลัดกันอ่านนิทานภาพ และร่วมกันปรับปรุงแก้ไข

ข้อผิดพลาด

นอกจากนี้ได้นำเสนอการใช้นิทานภาพที่แต่งขึ้นเองมาจัดกิจกรรมเสริม ดังนี้

1. กิจกรรมสลับเรื่อง โดยครูแจกคำบรรยายเรื่องนิทาน 2-3 เรื่องผสมคละกัน แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มช่วยกันแยกคำบรรยาย แล้วนำไปจับคู่ภาพในนิทาน
2. กิจกรรมการหาตอนจบของเรื่อง โดยครูติดเฉพาะคำบรรยายภาพไว้ที่หน้าสุดท้ายของนิทาน แล้วให้นักเรียนหาภาพที่สัมพันธ์กับคำบรรยายนั้น ๆ
3. กิจกรรมการตั้งคำถาม โดยให้นักเรียนฝึกตั้งคำถามจากเรื่อง แล้วให้นักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันหาคำตอบ
4. กิจกรรมวิ่งจดตามคำบอก ให้นักเรียนจับคู่ ครูตั้งคำถามให้สอดคล้องกับนิทานภาพที่ติดอยู่ แล้วให้นักเรียนวิ่งไปหาคำตอบแล้วกลับมาบอกให้เพื่อนจดตามคำบอก
5. กิจกรรมการแสดงละครย่อย โดยผู้เรียนอาจขยายเรื่องราวในนิทานของตนเอง หรือเพิ่มบทสนทนา แล้วนำมาแสดงเป็นละคร

ในส่วนของการใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังนั้น ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมฟังนิทานได้หลายรูปแบบพอสรุปได้ดังนี้

ทิพพดี อ่องแสงคุณ (2535: 36) ได้กล่าวถึงกิจกรรมการฟังนิทาน ดังนี้

1. ฟังเรื่องแล้วแสดงบทบาทสมมติตามเนื้อเรื่อง โดยแข่งขันเป็นกลุ่ม
2. วาดภาพจากเรื่องที่ฟัง
3. ใช้หุ่นมือประกอบการแสดง
4. ลำดับเหตุการณ์ตามเรื่อง
5. ฟังเรื่องที่ครูอ่านแล้วเติม ซึ่งครูจะเว้นช่องว่างไว้ อาจเป็นคำท้ายประโยค

ต้นประโยค กลางประโยค นักเรียนจะสนใจฟังและติดตามเรื่อง

นอกจากนี้ เทเลอร์ (Taylor. 2000: 17-18) ได้เสนอกิจกรรมการใช้นิทานมา เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ดังนี้

1. ครูอ่านเรื่องจากหนังสือให้นักเรียนฟัง หรือเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงแล้วพูดตาม
3. ให้นักเรียนผลัดกันออกมาเล่าเรื่องให้ฟัง
4. ให้นักเรียนแสดงบทบาทจากเรื่องที่ฟัง
5. ให้นักเรียนฟังเรื่องแล้วเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์
6. ให้นักเรียนฟังเรื่องแล้วเติมคำลงในช่องว่าง

การนำนิทานเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ นั้น มีความเหมาะสมกับนักเรียนทุกระดับ ทั้งนี้เพราะ เนื้อหาในนิทานสามารถสื่อความหมายให้เข้าใจง่าย นักเรียนสามารถตีความจากเนื้อเรื่อง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้นิทานนั้นในมี หลากหลายวิธี ครูผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมตามระดับความสามารถ และความสนใจของ นักเรียนในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้นิทานเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟังโดยเลือกรูปแบบการนำเสนอ นิทานที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การฟัง นิทานประกอบภาพ นิทานประกอบท่าทาง และนิทานประกอบการร้องเพลง และนิทานเพลง

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

2.1 ความหมายของการฟัง

นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้กล่าวถึงความหมายของการฟังไว้ ดังนี้

อันเดอร์วูด (Underwood. 1993: 1) กล่าวว่า การฟังเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้ ความสนใจ ความพยายาม เพื่อที่จะทราบความหมายของเสียงที่ได้ยิน และเข้าใจความหมายตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารด้วย

บุญยาพร อนุภาณู (2545: 6) กล่าวว่า การฟังเป็นพฤติกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การรับรู้ ความเข้าใจ ดังนั้นการฟังจึงมาได้หมายถึงการได้ยินเท่านั้น แต่การฟังหมายถึง การได้ยินอย่าง รับรู้ และตั้งใจที่จะรู้ โดยพยายามเข้าใจความหมายของเสียงที่ได้ยินให้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เปล่ง เสียงนั้น ดังนั้น การฟังจึงเป็นพฤติกรรมที่ต้องฝึกฝน จนเกิดการเรียนรู้

เกลวิน (Galvin. 1992: 4) และสายฝน ทรงเสียงไชย (2544: 15) กล่าวว่า การฟังเป็น กระบวนการซึ่งประกอบด้วย การรับ (Receiving) การแปลความหมาย (Interpreting) การประเมิน (Evaluating) และการโต้ตอบข้อความที่ได้ยิน (Responding) การฟังจึงมิใช่เป็นการปล่อยให้เสียง ผ่านหูเท่านั้น ประสิทธิภาพของการฟังขึ้นอยู่กับความสนใจ และความตั้งใจของผู้ฟังนอกจากนี้การฟัง ผู้ฟังจะต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียง ตีความ เพื่อให้เข้าใจความหมายของผู้พูด โดยอาศัย ประสบการณ์เดิมของผู้ฟัง อีกทั้งยังต้องประเมินความคิด และความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับข้อความที่ ได้ยินแล้วจึงโต้ตอบจึงจะเป็นการฟังที่สมบูรณ์

จากคำกล่าวข้างต้นของนักวิชาการพอสรุปว่า การฟังเป็นกระบวนการในการรับรู้ข้อมูล ที่มีความหมาย การฟังจะมีประสิทธิภาพดี เมื่อผู้ฟังมีความตั้งใจ สนใจ อีกทั้งความรู้ทางภาษา และ ประสบการณ์เดิมของผู้ฟัง การฟังต้องอาศัยกระบวนการหลายอย่าง เช่น การรับสาร การแปลความ การประเมิน และการโต้ตอบข้อความที่ได้ยิน ดังนั้นการฟังถือเป็นทักษะที่สำคัญของการเรียนรู้ภาษา ทั้งในการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่ง และภาษาที่สอง ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

2.2 ความสำคัญของการฟัง

ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การฟังนับว่าเป็นทักษะรับสารที่สำคัญ เพราะนักเรียน ต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อน จึงสามารถพูดโต้ตอบ อ่านหรือเขียนได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานที่ สำคัญในการเรียนรู้ทักษะอื่น ๆ ดังนั้นในการเรียนการสอน นักเรียนจึงควรได้รับการฝึกทักษะการฟัง อย่างเพียงพอ ดังที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะการฟัง ดังนี้

มอร์เลย์ (Morley. 1984: 7) ได้ชี้ให้เห็นว่าในการสื่อสารในชีวิตประจำวันเราใช้ทักษะ การฟังมากที่สุด คือ ในแต่ละวันมนุษย์ใช้ทักษะการฟังถึงร้อยละ 50 ในขณะที่ใช้ทักษะอื่น คือ การพูด ร้อยละ 25 การอ่านร้อยละ 15 และการเขียนร้อยละ 10 สอดคล้องกับ รูบิน และทอมสัน (Rubin and Thompson. 1994: 85) ชี้ให้เห็นว่าในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน คนเราใช้เวลาเฉลี่ยร้อยละ 60 ของ เวลาทั้งหมดไปในการฟัง ทั้งนี้การฟังจะนำไปสู่ทักษะการพูด ถ้าผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการฟังไม่ เพียงพอจะมีผลทำให้ไม่สามารถใช้ภาษาในการสนทนาได้

ในทำนองเดียวกัน ดอฟฟ์ (Doff. 1989: 198) กล่าวถึงความสำคัญในการฟังที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการสนทนาว่า ในเรื่องของการสื่อสารนั้น ผู้ฟังจะต้องเข้าใจก่อนว่า สิ่งที่ผู้พูดพูดนั้น

หมายความว่าอย่างไร เมื่อเข้าใจก็ตระหนักว่าควรจะพูดตอบไปอย่างไร ซึ่งทำให้เป็นการพัฒนาการพูดของตนเองด้วย ดังนั้นนักเรียนจึงต้องฝึกทักษะการฟังให้มาก โดยเฉพาะในการสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศจะต้องฟังจนสามารถเข้าใจได้ดี และสามารถพูดได้

นอกจากนี้ เยาวรัตน์ การพานิช และอังคณา ทองพูน (2543: 22-24) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับนักเรียนภาษา เนื่องจากเป็นทักษะการรับสาร (Receptive Skills) ซึ่งต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาษาพูด ทักษะการฟังต้องได้รับการพัฒนาเป็นลำดับแรก ทั้งในการเรียนภาษาแม่และภาษาที่สอง โดยเฉพาะนักเรียน เพราะนักเรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนขึ้นอยู่กับความเข้าใจขณะที่ฟังครูบรรยาย และกิจกรรมอื่น ๆ ในห้องเรียน

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าการฟังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และมีบทบาทในการสื่อสารในชีวิตประจำวันมากกว่าทักษะอื่น เช่น การพูด การอ่าน และการเขียน ดังนั้นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังการฟังที่ประสบความสำเร็จ คือความสามารถในการฟัง ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศ

2.3 ความสามารถในการฟัง

ในการฟังนักเรียนควรเข้าใจตั้งแต่ระดับคำ ตลอดจนข้อความ แล้วสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ จึงสามารถสื่อสารได้ตามต้องการ นักการศึกษาได้กล่าวถึง ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษว่าผู้ฟังต้องมีทักษะต่าง ๆ ดังนี้

รอสท์ (Rost. 1991: 4) ได้กล่าวถึงความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ซึ่งมีทักษะที่สำคัญ ดังนี้

1. ทักษะการรับรู้ (Perception skills) อันได้แก่ ความสามารถในการจำแนกเสียงต่าง ๆ และสามารถจดจำคำที่ฟังได้
2. ทักษะการวิเคราะห์ (Analysis skills) ได้แก่ ความสามารถในการจำแนกหน่วยทางไวยากรณ์ และสามารถจำแนกหน่วยทางภาษาที่ควรนำไปใช้ได้
3. ทักษะการสังเคราะห์ (Synthesis skills) ได้แก่ ความสามารถในการเชื่อมโยงตัวชี้แนะทางภาษากับส่วนอื่น ๆ ได้ และสามารถนำความรู้เดิมมาใช้ประกอบเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการฟังได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ ลินช์ (Lynch. 1996: 20-21) ได้อธิบายถึง ความสามารถระหว่างองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดความสามารถในการฟัง ดังนี้

1. พื้นความรู้เดิม (Background knowledge) จะครอบคลุมข้อมูลที่กว้าง และเป็นประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความทรงจำ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นได้ทั้งความเชื่อ และธรรมเนียมทางวัฒนธรรม เช่น ความรู้ด้าน

ท้องถิ่นเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัย ประสบการณ์ของแต่ละคนในสังคมที่อาศัยอยู่ และการดำเนินชีวิตส่วนตัว

2. ความรู้เกี่ยวกับภาษา (Language) ซึ่งผู้ฟังสามารถสะสมได้อย่างไม่เป็นทางการ ในกรณีที่เป็นภาษาแม่ของตน หรือเรียนรู้โดยผ่านการสอนในโรงเรียน

3. บริบททางภาษา (Context) ซึ่งเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างพื้นความรู้เดิม และความรู้เกี่ยวกับภาษา ในขณะที่ผู้ฟังได้ยินข้อความ บริบทเป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ ในการฟังและช่วยให้ความหมายของคำแคลบลง เช่น “iron” คำ ๆ นี้มีหลายความหมายในพจนานุกรม บริบทเป็นสิ่งที่ผู้ฟังอาจต้องตระหนักถึงมากขึ้น เมื่อความหมายไม่ปรากฏในข้อความ

แวลเล็ท และดิสค (Valette and Disick. 1972: 141-142) ได้แบ่งระดับความสามารถ ในการฟังภาษาต่างประเทศ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical Skills: Perception) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะ ความแตกต่างระหว่างภาษาแม่ กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยิน โดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจ ความหมาย

2. ระดับความรู้ (Knowledge : Recognition) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำ หรือประโยคที่ได้ฟังแล้วสามารถตอบสนองได้

3. ระดับถ่ายโอน (Transfer : Reception) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถฟังข้อความยาว ๆ หลายประโยค และเข้าใจประโยคที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้ว

4. ระดับสื่อสาร (Communication : Comprehension) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจ ความหมายโดยทั่วไปของข้อความที่มีคำศัพท์ใหม่ โดยการคาดหมายจากประสบการณ์เดิม และสามารถฟังข้อความที่พูดอย่างรวดเร็วได้ เช่น บทภาพยนตร์ รายการวิทยุ หรือโทรทัศน์

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism : Analysis) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจและแยกประเภท ข้อความที่ฟังพร้อมสามารถประเมินได้ว่า เป็นภาษามาตรฐานหรือไม่ ตลอดจนเข้าใจอารมณ์ ความรู้สึก และความมุ่งหมายของผู้พูด จากน้ำเสียงถ้อยคำ

ริชาร์ดส์ (Richards. 1990: 55) ได้กล่าวถึง ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษไว้ ว่า การสื่อสารมีทั้งการให้ และการรับข้อมูล การมีปฏิสัมพันธ์ตามมารยาททางสังคม ริชาร์ด กล่าว ว่า ความสามารถในการเข้าใจทักษะการฟังมี 2 ประการ คือ ความสามารถในการพิจารณาหน่วย ย่อยของสาร และความสามารถในการนำความรู้ด้านภาษา และประสบการณ์มาใช้ในการฟัง ซึ่ง พอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ความสามารถในการพิจารณาหน่วยย่อยของสาร

- 1.1 การฟังอย่างคร่าว ๆ เพื่อจับความหมายของคำศัพท์
- 1.2 การแบ่งกระแสเสียงที่ต่อเนื่องกันออกเป็นพยางค์
- 1.3 การใช้ตัวแนะทางเสียงเพื่อหาจุดเน้นของสาร
- 1.4 การใช้ตัวชี้แนะทางไวยากรณ์เพื่อเรียบเรียงเสียงออกเป็นหน่วยของสารที่มี

ความหมาย

2. ความสามารถในการนำความรู้ด้านภาษาและประสบการณ์มาใช้ในการฟัง

2.1 กำหนดได้ว่าสารที่รับเป็นเรื่องราวประเภทใด เป็นส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ใด เช่น เป็นเรื่องเล่า เรื่องตลก การสวดมนต์ หรือการบ่น เป็นต้น

- 2.2 การจัดประเภทสถานที่บุคคล หรือสิ่งของ
- 2.3 การกล่าวพาดพิงถึงเหตุและผล
- 2.4 การคาดหมายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น
- 2.5 การตีความหัวเรื่อง
- 2.6. การลำดับเหตุการณ์ที่เกิดก่อน-หลัง
- 2.7 การตีความถึงรายละเอียด หรือข้อมูลที่ขาดหายไป

จากแนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวมาข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศมีหลายระดับ กล่าวคือ ความสามารถในระดับพื้นฐานเป็นความสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างเสียง ความสามารถในการจำแนกเสียงเป็นคำ ส่วนความสามารถในการฟังที่สูงกว่าระดับพื้นฐาน เป็นความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ฟัง สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟัง และสามารถสรุปอ้างอิงเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง โดยอาศัยความรู้ทางด้านภาษา ตลอดจนพื้นความรู้เดิมที่มีอยู่ช่วยในการตีความข้อความที่ฟัง และการที่ผู้ฟังมีความสามารถในการฟังนั้น ผู้ฟังต้องมีทักษะการรับรู้ ทักษะการวิเคราะห์ และทักษะการสังเคราะห์นั่นเอง

2.4 จุดมุ่งหมายของการฟัง

หมายของการสอนทักษะการฟัง เพื่อให้ผู้เรียนนักเรียนเกิดความเข้าใจ ซึ่งจะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ต้องการฝึก เพื่อการฟังของนักเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เฮลเกสเซน และบราวน์ (Helgesen and Brown. 1995: XII) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการฟัง ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การฟังเพื่อทราบเนื้อหาโดยรวม (Listening for the Gist or Listening for the Main Idea)
2. การฟังเพื่อทราบข้อมูลเฉพาะ (Listening for Specific Information or Listening for Details)

3. การฟังเพื่อสรุปถึงสถานการณ์แวดล้อม (Listening Between Line หรือ Understanding Inference)

กรมวิชาการ (2544: 138) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการฝึกทักษะการฟัง ดังนี้

1. ความสามารถในการคาดการณ์ (Ability to predict)
2. ความสามารถในการจับใจความสำคัญ (Ability to listen for the gist)
3. ความสามารถในการเก็บข้อมูลเฉพาะ (Ability to extract specific information)
4. ความสามารถในการเดาความหมายจากบริบท (Ability to guess meaning from context)

ในทำนองเดียวกับ แทนเนอร์ และ กรีน (Tanner and Green. 1998) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการฟังไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. การฟังเพื่อหาสาระสำคัญ (Listening for the main idea/gist)
2. การฟังเพื่อทราบข้อมูลเฉพาะ (Listening for specific information)
3. การฟังเพื่อตรวจสอบคำตอบ (Listening to check if your answers are right or not)
4. การฟังเพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาด (Listening to check for mistakes)
5. การฟังเพื่อการระกุดคำ (Listening for dictation)
6. การฟังเพื่อเรียงลำดับเหตุการณ์ของบทสนทนา (Listening to re-order a jumbled dialogue)
7. การฟังเพื่อการจดบันทึก (Listening to take note)
8. การฟังเพื่อเติมรูปภาพให้สมบูรณ์ (Listening to complete a picture)
9. การฟังเพื่อจับคู่ภาพกับคำบรรยาย (Listening to match pictures with descriptions)

สำหรับ แฮร์ริส (Harris. 1969: 32-40) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการฟัง โดยได้จำแนกความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศเป็น 2 ระดับ รวมทั้งให้ตัวอย่างลักษณะของความสามารถในการฟังระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. ความสามารถในการจำแนกเสียง ประกอบด้วย
 - 1.1 ความสามารถในการจำแนกเสียงคำโดด โดยสามารถจำแนกเสียงว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร หรือคำใดออกเสียงต่างไปจากคำอื่น ๆ ที่ได้ยิน
 - 1.2 ความสามารถในการจำแนกคำที่มีอยู่ในข้อความโดยสามารถจำแนกได้ว่าคำใดที่ได้ยินในประโยค หรือข้อความนั้นตรงกับรูปภาพใด หรือประโยคใด

2. ความสามารถในการเข้าใจข้อความที่ฟัง ประกอบด้วย

- 2.1 ความสามารถในการปฏิบัติตามประโยคคำสั่งที่ให้ผู้ฟังปฏิบัติตาม
- 2.2 ความสามารถในการเลือกคำตอบให้ตรงกับข้อความที่ได้ฟัง
- 2.3 ความสามารถในการเข้าใจบทสนทนา ที่จำลองสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน
- 2.4 ความสามารถในการสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่กำหนด

จะเห็นว่าจุดมุ่งหมายของการฟังนั้นเน้นหนักไปที่การฟังเพื่อจับเสียง หน่วยเสียง คำ และ ประโยค การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การจับใจความเฉพาะในรายละเอียด การคาดการณ์ หรือ ทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า และการเดาความหมายจากบริบท โดยวิธีนี้นักเรียนจะได้รับการฝึกกลยุทธ์ การฟังเป็นลำดับขั้นไป จากง่ายไปหายาก สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการฟัง และ ไม่คิดว่าการฟังเป็นทักษะที่ยากอีกต่อไป ดังนั้นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาทักษะการฟังที่แตกต่างกัน ของนักเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบตามจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ ต้องการฝึก ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

2.5 การสอนทักษะการฟัง

การสอนทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญก่อนการเรียนรู้ทักษะอื่น จึงควรได้รับการฝึก อย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนควรจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกฟังเสียง และสำเนียงของเจ้าของ ภาษา อีกทั้งความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวที่ฟัง จึงมีนักการศึกษาได้เสนอแนะวิธีการสอนทักษะการฟัง ดังนี้

เออร์ (Ur. 1984: 47-166) ได้เสนอกิจกรรมในการฟังไว้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1. การฟังโดยไม่โต้ตอบ (Listening and making no response) ได้แก่

1.1 การฟังพร้อมกับการอ่านตามไปด้วย (Following a written text) เพื่อให้ผู้เรียน รู้จักวิธีการออกเสียง แต่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนฟังเพื่อความเข้าใจ

1.2 การฟังสิ่งที่ผู้เรียนรู้แล้ว (Listen to a familiar text)

1.3 ให้ผู้เรียนดูภาพประกอบ สิ่งของ แผนที่ ตารางในขณะที่ฟัง (Listen aided by visuals)

1.4 ฟังจากการพูดแบบไม่เป็นทางการของครูในชั้นเรียน (Informal teacher talk)

1.5 ฟังจากสิ่งบันเทิงต่าง ๆ (Entertainment) เช่น นิทาน เพลง ภาพยนตร์

2. การฟังแล้วโต้ตอบสั้น ๆ (Listening and making short responses)

2.1 การปฏิบัติตามคำสั่ง (Obeying instructions)

2.2 การฟังแล้วตรวจสอบรายการ (Ticking off items)

- 2.3 การตอบคำถามแบบถูก-ผิด (True / False)
- 2.4 การหาที่ผิดจากการดูภาพและคำบรรยายเรื่อง (Detecting mistakes)
- 2.5 การฟังเพื่อความเข้าใจ (Aural cloze) เช่น การเติมคำลงในช่องว่าง
- 2.6 การฟังแล้วเดาสิ่งของ (Guessing definitions)
- 2.7 การจดข้อมูลที่สำคัญ (Noting specific Information)
- 2.8 การใช้รูปภาพ (Pictures) เช่น การระบุภาพและเรียงลำดับเหตุการณ์การวาดภาพจากการฟัง
- 2.9 การใช้แผนที่ (Maps) เช่น การระบุสถานที่สำคัญในแผนที่ การทำร่องรอยบนแผนที่ การวาดภาพร่าง วาดภาพคร่าว ๆ ลงในแผนที่ หรือแผนผัง
- 2.10 การวาดภาพแผนภูมิครอบครัว (Family tree)
- 2.11 การสร้างแผนภูมิแท่ง (Graphs)
- 3. การฟังโดยมีการโต้ตอบที่ยาวขึ้น (Listening and making longer responses)
 - 3.1 การพูดตามเพื่อเลียนแบบและเขียนตามคำบอก (Repetition and dictation)
 - 3.2 การนำข้อความกลับมาเรียบเรียงเป็นคำพูดใหม่ (Paraphrase)
 - 3.3 การแปลความ (Translation)
 - 3.4 การตอบคำถาม (Answering question)
 - 3.5 การตอบคำถามเพื่อความเข้าใจในรูปแบบของข้อสอบหลายตัวเลือก (Multiple choice)
 - 3.6 การทำนาย หรือคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้า (Prediction)
 - 3.7 การเติมข้อมูลที่ขาดหายไป (Filling in the gaps)
 - 3.8 การสรุปความ (Summarizing)
- 4. การฟังเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาและอภิปราย (Listening as a basis for study and discussion)
 - 4.1 การแก้ปัญหา (Problem-solving)
 - 4.2 การนำข้อความ หรือประโยคมาเรียงต่อกันให้สมบูรณ์ (Jigsaw listening)
 - 4.3 การตีความ (Interpretative listening)
 - 4.4 การประเมิน และวิเคราะห์รูปแบบบทประพันธ์ (Evaluative and stylistic analysis)

นอกจากนี้ มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวคิดในการสอนทักษะการฟังไว้อย่างสอดคล้องกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนการฟัง (Pre-listening) ขั้นระหว่างการฟัง (While-listening) และขั้นหลังการฟัง (Post-listening) ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นก่อนการฟัง (Pre-listening) เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจในหัวข้อที่จะฟัง บอกจุดมุ่งหมายในการฟัง กระตุ้นนักเรียนให้มีความสนใจใคร่รู้ในเนื้อหา อีกทั้งเป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนมาแล้วกับความรู้ใหม่ ซึ่ง ฟินอคเชียโร (Finocchiaro. 1989: 96-97), อันเดอร์วูด (Underwood. 1989: 31-93) และนักวิชาการหน่วยศึกษานิเทศก์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540: 5-23) ได้เสนอแนะวิธีการเตรียมนักเรียนด้านภาษา และเนื้อหา ดังต่อไปนี้

- 1.1 จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ที่จะใช้ประกอบการสอนให้พร้อม เช่น รูปภาพ ของจริง ของจำลอง บัตรคำ บัตรภาพ แถบบันทึกเสียง
- 1.2 สอนคำศัพท์ใหม่ โดยใช้คำอธิบายด้วยภาษาง่าย ๆ ชัดเจนและกระชับ ตลอดจนการแสดงท่าทางประกอบเพื่ออธิบายคำศัพท์
- 1.3 ทบทวนคำศัพท์ประจำบทเรียนที่ผ่านมาแล้ว
- 1.4 อธิบายคำยาก และให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในบทเรียนนั้น ๆ
- 1.5 อภิปรายสิ่งที่ควรรู้ในสถานการณ์ที่จะฟัง
- 1.6 อภิปรายเกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษา หรือหน้าที่ของภาษา ตัวชี้แนะ (clues)

ที่ซ้ำซ้อนในประโยค

- 1.7 จัดเตรียมบทเรียน หรือข้อความ อาจมีการแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอน ๆ
 - 1.8 การอ่านคำถามที่เตรียมไว้ เพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการฟังเรื่องราว
- สำหรับริกสัน (Rixon. 1986: 63-73) ฟินอคเชียโร (Finocchiaro. 1989: 96-97) อันเดอร์วูด (Underwood. 1989: 31-93) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมในขั้นก่อนการฟัง ที่สามารถนำมาใช้ควรสร้างความสนใจและเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน พอสรุปได้ ดังนี้

1. นักเรียนและครูสนทนาถามตอบเกี่ยวกับภาพ (Picture cue)
2. ให้นักเรียนทำแบบฝึกตรวจสอบรายการ (Checking list)
3. ให้นักเรียนเติมชื่อรายการคำศัพท์ หรือข้อความจากภาพ (Labeling picture)

2. ขั้นระหว่างการฟัง (While-listening) กิจกรรมในขั้นนี้ไม่มุ่งเน้นให้นักเรียนต้องเขียนหรืออ่านมากนัก กิจกรรมควรเน้นให้นักเรียนสามารถดึงข้อมูลจากสิ่งที่ได้ฟัง เข้าใจข้อความที่ผู้พูดสื่อความหมายออกมา ในขั้นนี้ควรให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคาดการณ์ การจับคู่ และการตีความหมาย ซึ่ง อันเดอร์วูด (Underwood. 1989: 31-93) และ ริกสัน (Rixon. 1986: 63-73) ได้นำเสนอ กิจกรรมต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ดังนี้

- 2.1 การตรวจสอบสิ่งที่ฟังกับรูปภาพที่กำหนด (Marking/checking items in pictures)
- 2.2 การจับคู่ภาพกับสิ่งที่ฟัง (Matching a picture)
- 2.3 การเลือกภาพชุดจากเรื่องที่ฟัง (Storyline picture sets)
- 2.4 การเรียงลำดับภาพตามเหตุการณ์ที่ฟัง (Putting pictures in order)
- 2.5 เติมรูปภาพให้สมบูรณ์ (Completing pictures)
- 2.6 วาดภาพจากสิ่งที่ฟัง (Picture drawing)
- 2.7 การปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ หรือขั้นตอนการทำงาน (Carrying-out action)
- 2.8 การเขียนแผนที่การเดินทาง (Following a route)
- 2.9 การเติมข้อมูลจากตารางที่กำหนด (Completing grids)
- 2.10 การกรอกข้อมูลจากแบบฟอร์ม หรือตาราง (Form/Chart completion)
- 2.11 การเติมชื่อรายการคำศัพท์ หรือข้อความจากภาพ (Labeling)
- 2.12 การทำแบบฝึกตรวจสอบรายการ (Using lists)
- 2.13 การเลือกคำตอบถูก-ผิด (True-False)
- 2.14 การเลือกคำตอบแบบมีตัวเลือกหลายตัว (Multiple-choice questions)
- 2.15 การเติมคำลงในช่องว่าง (Gap filling)
- 2.16 การหาจุดที่ผิดพลาดในภาพ (Spotting mistakes)
- 2.17 การทำนายข้อความที่พูดจากบทสนทนา (Predicting)
- 2.18 การฟังเพื่อหาข้อมูลเฉพาะเจาะจง (Seeking specific items of information)

ซึ่งสอดคล้องกับ นักวิชาการหน่วยศึกษานิเทศก์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540: 5-23) ที่ได้เสนอแนะกิจกรรมระหว่างกาฟัง ไว้ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การเลือกภาพที่กำหนด (Checking things in a picture) นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท ลงบนภาพที่กำหนด ในขณะที่ผู้สอนกำลังอ่านข้อความ
2. การเลือกรูปภาพให้ตรงกับคำบรรยาย (Choosing a picture) ผู้เรียนเลือกรูปภาพที่ตรงกับคำบรรยายที่ผู้สอนกำลังกล่าวถึง อาจทำเครื่องหมายใต้ภาพ หรือเขียนชื่อให้ตรงกับภาพ
3. การแก้ไขคำผิด (Correcting mistakes) ครูผู้สอนอ่านเรื่อง หรือข้อความที่เป็นจริง อาจเป็นจำนวนตัวเลข แล้วให้นักเรียนแก้สิ่งที่ต่างกับความจริง
4. การแสดงท่าทาง (Total Physical Response) ผู้เรียนจะตอบสนอง หรือแสดงท่าทางเมื่อได้ยิน ได้ฟังภาษา หรือผู้สอนเป็นผู้พูดแล้วให้นักเรียนแสดงท่าทางประกอบกิจกรรมหลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมการระหว่างกาฟังแล้ว ครูควรให้ผลย้อนกลับทันที เพื่อให้นักเรียนทราบถึง

ผลสัมฤทธิ์ของภาระงานที่นักเรียนทำ นักเรียนจะได้รู้ว่าตนเข้าใจสิ่งที่ฟังถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้การอภิปรายข้อผิดพลาดของนักเรียน โดยครูต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจข้อผิดพลาดของตนด้วย

3. ขั้นหลังการฟัง (Post-listening) มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนในเรื่องที่ฟัง และสะท้อนให้เห็นถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้นักเรียนฟังไม่เข้าใจ เช่น การออกเสียง คำหนัก เสียงเบา ทำนองเสียง นอกจากนี้ในขั้นนี้ยังเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสพิจารณาทัศนคติของผู้พูดแล้วสามารถขยายมุมมองไปยังสิ่งอื่น ๆ อีกด้วย ลักษณะของกิจกรรมในขั้นนี้สามารถใช้เวลานานกว่าในขั้นก่อนฟัง และขณะฟัง เพราะนักเรียนมีเวลาคิด อภิปราย ซึ่ง ริกสัน (Rixon. 1986: 63-73) และนักวิชาการหน่วยศึกษานิเทศก์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2540: 5-23) ได้เสนอแนะกิจกรรมไว้อย่างสอดคล้องกัน ดังนี้

3.1 การแสดงบทบาทสมมติ (Role-play)

3.2 การแก้ปัญหาและการตัดสินใจ (Problem-solving and decision-making)

3.3 การอภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์ และเจตคติของผู้พูด (Discussing mood and attitude of speakers)

3.4 การเขียนตามคำบอก (Dictation)

3.5 กิจกรรมการถ่ายโอน การเขียน เช่น การเติมแผนภูมิ หรือแบบฟอร์มให้สมบูรณ์ การย่อความ การเขียนจดหมาย เป็นต้น

สำหรับ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro. 1989: 96-97) และอันเดอร์วูด (Underwood. 1989: 31-93) ได้เสนอกิจกรรมขั้นหลังการฟัง ไว้ดังนี้

1. การตีความหมาย (Interpreting)

2. การเติมคำลงในช่องว่าง (Gap filling)

3. การตอบคำถามปลายเปิด (Open-end Responses)

4. การตอบคำถามแบบมีตัวเลือก (Multiple-choice questions)

5. การเขียนสรุปความ (Written work)

ในการสอนทักษะการฟังครูผู้สอนควรเลือกกิจกรรม ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการสอน ทักษะการฟังที่ครูวางไว้ เนื้อหา กิจกรรมที่ใช้ในการสอนควรสร้างความสนใจ และความต้องการของนักเรียน รวมทั้งเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน โดยสรุปการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนการฟัง (Pre-listening) ขั้นการฟัง (While-listening) และขั้นหลังการฟัง (Post-listening)

2.5 การวัดและประเมินผลความสามารถในการฟัง

2.5.1 การวัดความสามารถในการฟัง

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการ ที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของ คุณลักษณะที่ต้องการวัด การวัดผลมีเครื่องมือที่หลากหลาย ในระบบการศึกษานิยมใช้แบบทดสอบ ลักษณะต่าง ๆ เช่น แบบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ แนวคิดเกี่ยวกับการวัด และประเมินผล ดังนี้

บากแมน (Bacheman. 1991: 671-704) กล่าวถึง ประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา ในการทดสอบ ความสามารถทางภาษาว่ามีวัตถุประสงค์สำคัญในการทดสอบ 2 ประการ คือ

1. เพื่อนำผลของการทดสอบมาใช้อ้างอิงถึงความสามารถทางภาษาของผู้เข้ารับการทดสอบ

2. เพื่อคาดเดาถึงความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ในอนาคต นอกสถานการณ์การทดสอบ

ในการสร้างแบบสอบจึงควรสร้างแบบสอบที่สามารถดึงเอาสมรรถที่แท้จริงของผู้ทดสอบออกมาให้มากที่สุด บากแมน (Bacheman. 1991: 671-704) กล่าวถึง แบบสอบที่ดีมี ศักยภาพว่าต้องมีความสอดคล้อง 2 ประการ คือ

1. ความสอดคล้องระหว่าง ความสามารถทางภาษาที่แบบสอบวัดกับแบบสอบ วัดความสามารถในการใช้ภาษาในชีวิตจริง

2. ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมในการทดสอบกับกิจกรรมในการใช้ภาษา ใน สถานการณ์การใช้ภาษาเป้าหมาย

ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์ (2539: 283) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการกำหนด ลักษณะข้อทดสอบทักษะการฟังไว้ดังนี้

1. รูปแบบ อาจจะใช้ประโยคที่เป็นประโยคคำถาม-คำตอบ หรือใช้บทสนทนา แล้วมีคำถาม คำตอบ หรือบทพูดคนเดียวแล้วมีคำถามคำตอบเกี่ยวกับบทพูดนั้น

2. ประเภทของคำถาม อาจใช้คำถามในลักษณะ ต่อไปนี้

2.1 คำถามข้อมูล ใคร อะไร เมื่อไร ทำไม อย่างไร ที่ไหน

2.2 คำถามตอบรับหรือปฏิเสธ

2.3 คำถามให้เลือกตอบ

3. ระดับความยากง่าย

3.1 คำถามเรียงลำดับความยากง่าย จากง่าย ปานกลาง และยาก

3.2 คำถามตรงไปตรงมา หรือคำถามประเภทตีความ

4. ข้อควรปฏิบัติ พอสรุปได้ดังนี้

- 4.1 เว้นระยะให้ผู้สอบมีเวลาคิดและตอบทันเวลา
- 4.2 ภาษาที่ใช้ควรเป็นภาษาพูดไม่ใช่ภาษาเขียน
- 4.3 ให้บริบทเพียงพอสำหรับการตอบ
- 4.4 เรียงลำดับข้อความตามที่ปรากฏในการฟัง
- 4.5 เรียงคำถามทั่วไปไว้ท้ายสุด

เวียร์ (Weir. 1990: 10-14) ได้กล่าวถึง ข้อควรคำนึงในการทดสอบความสามารถทางภาษาไว้ว่า ผู้สร้างแบบสอบจะต้องระบุถึงทักษะ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความสำคัญต่อการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ควรมีการสร้างแบบสอบเฉพาะภาษาขึ้น และบริบท ในการทดสอบความสามารถทางภาษาก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะภาษาจะไม่มี ความหมายเลย ถ้าปราศจากบริบท ได้แก่ ตัวภาษา ความสัมพันธ์ของข้อความ ตลอดจนองค์ประกอบ ทางสังคม และวัฒนธรรม เนื้อหาของแบบสอบจึงควรมีความหลากหลาย และคล้ายคลึงกับการใช้ภาษาจริง ทั้งใน ด้านความยาว ประเภทรูปเรื่อง และรูปแบบในการสื่อสาร ซึ่งได้สรุปแนวทางในการสร้างข้อสอบ ทักษะการฟังไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ถ้ามารายละเอียดของเรื่องที่ฟัง
2. ถ้ามุ่งใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด
3. ถ้ามุ่งเพิ่มเติมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้ฟัง
4. สรุปอ้างอิงจากเรื่องที่ฟัง
5. ถ้ามุ่งเกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึกของผู้พูด
6. ระบุนิยามของข้อความที่ฟัง
7. วิเคราะห์การกระทำที่เหมาะสมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ฟัง

ฮีตัน (Heaton. 1990: 37-54) ได้แบ่งการทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษออกเป็น 4 หมวดใหญ่ ดังนี้ คือ

1. ทดสอบความสามารถในการจำแนกหน่วยเสียง เป็นการทดสอบในระดับต้น ได้แก่ การทดสอบการเน้นหนักเสียงในคำ ความสามารถในการจำแนกเสียงในประโยค และทดสอบความสามารถในการจำแนกเสียงในบริบทภาษา
2. ทดสอบความสามารถในการออกเสียงเน้นหนักในคำ และระดับเสียงสูง-ต่ำ ในประโยค
3. ทดสอบความเข้าใจในการฟังบทสนทนาสั้น ๆ หรือ บรรยายสั้น ๆ อาจเป็นการฟัง แล้วเขียนตามคำบอก หรือฟังโดยมีรูปภาพหรือแผนที่ประกอบ เป็นการตรวจสอบความเข้าใจ

ในการฟังระดับประโยคทั้งที่เป็นข้อความ และบทสนทนาเกี่ยวกับรูปภาพ อาจตั้งคำถามแบบถูกผิด (True-False)

4. ทดสอบความเข้าใจในการฟังบทสนทนา และการบรรยายที่ยาวขึ้น เป็นการทดสอบความสามารถในการฟัง สำหรับผู้เรียนระดับกลาง และระดับสูง ครูอาจจะบันทึกเทปจากวิทยุ หรือโทรทัศน์ เช่น รายการพยากรณ์อากาศ รายงานข่าว รายงานการแข่งขัน ถ้าไม่มีของจริงอาจเขียนรายงานต่าง ๆ ขึ้นมาเองแล้วปรับภาษาให้ง่ายขึ้นตามความเหมาะสมของระดับนักเรียน

ในทำนองเดียวกัน แมดเซน (Madsen. 1983: 127-143) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของการทดสอบการฟังไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. แบบทดสอบที่มีการตอบสนองที่จำกัด (Limited response) ข้อทดสอบประเภทนี้เหมาะสมกับผู้เรียนระดับเริ่มต้น ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การจำแนกเสียง (Native-language response) การให้นักเรียนฟังแถบบันทึกเสียงของเจ้าของภาษาและภาษาอื่น ๆ แล้วให้นักเรียนบอกความแตกต่าง ลักษณะข้อทดสอบเป็นแบบ การเลือกคำตอบแบบถูก-ผิด (True/False) หรือ ใช่ หรือไม่ใช่ (Yes/No)

1.2 การใช้รูปภาพ (Picture cues) การให้ผู้เรียนฟัง ข้อความ บทสนทนา หรือเนื้อเรื่อง แล้วให้นักเรียนเลือกรูปภาพที่เหมาะสม นอกจากนี้ให้นักเรียนดูรูปภาพขณะฟังข้อความแล้วบอกว่าสิ่งที่ปรากฏอยู่ในภาพนั้นถูกหรือผิด

1.3 การใช้กิจกรรมเพื่อตอบสนองการปฏิบัติ (Task response) การปฏิบัติตามคำสั่ง การวาดภาพระบายสีจากข้อความที่ได้ฟัง การเขียนเส้นทางในแผนที่การเดินทาง การจับคู่ภาพ

2. การใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Multiple - Choice appropriate response) เป็นข้อสอบเพื่อวัดความเข้าใจ เช่น ให้นักเรียนสรุปประเด็นสำคัญ

จากที่กล่าวมาจุดประสงค์สำคัญในการทดสอบ เพื่อนำผลการทดสอบมาใช้อ้างอิงความสามารถทางภาษาของนักเรียน และเพื่อนำมาจัดกิจกรรมตามแตกต่างของนักเรียน ข้อทดสอบมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การมีบทฟังแล้วให้เลือกตอบคำถามหลายลักษณะ ได้แก่ เลือกตอบแบบถูก-ผิด แบบเลือกตอบ เต็มคำ การฟังแล้วเขียนตอบสั้น ๆ เป็น คำ วลี หรือข้อความสั้น ๆ นอกจากนี้ยังสามารถทดสอบโดยการให้แสดงกิริยาท่าทางจากการฟังคำสั่ง ทั้งนี้การเลือกแบบทดสอบแบบใดควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนเป็นสำคัญ

2.5.2 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการฟัง

นักการศึกษาได้เสนอแนะการประเมินความสามารถในการฟังโดยแบ่งตามระดับความสามารถในการฟัง ไว้ดังนี้

รอสท์ (Rost. 1994: 137-138) ได้แบ่ง ระดับความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศโดยเน้นเรื่อง ความเข้าใจในการฟัง กลวิธีในการทำความเข้าใจ การตอบสนองอย่างเหมาะสม และการประยุกต์ใช้ ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ผู้ฟังมีความสามารถในการฟังเป็นอย่างดี คือ

1.1 สามารถเข้าใจการพูดทุกรูปแบบที่เจ้าของภาษาฟังจะเข้าใจ และสามารถเข้าใจความคิดที่เป็นนามธรรมได้

1.2 มีกลวิธีทำความเข้าใจกับสิ่งที่คลุมเครือ สามารถบอกกลวิธีของตนเองที่นำไปสู่ความเข้าใจภาษา และบอกส่วนที่ไม่ชัดเจนของผู้พูด

1.3 ตอบสนองทางภาษาอย่างเหมาะสม สามารถเข้าใจและตอบสนองทาง การฟังอย่างเหมาะสมกับบริบททางสังคม และวัฒนธรรม

1.4 มีความสามารถ และความพยายาม สามารถนำภาษาไปประยุกต์ใช้ในทุก สถานการณ์ที่ใช้ภาษาอังกฤษ

2. ผู้ฟังมีความสามารถในการฟังพอสมควร คือ

2.1 สามารถเข้าใจรูปแบบการพูดส่วนใหญ่ของเจ้าของภาษา เข้าใจความคิดที่เป็นนามธรรมบางอย่างได้ แต่มักต้องการให้พูดซ้ำ หรืออธิบายใหม่

2.2 พยายามหากกลวิธีทำความเข้าใจกับสิ่งที่คลุมเครือ แต่มักไม่ประสบผล สำเร็จ สามารถบอกกลวิธีของตนเองที่นำไปสู่ความเข้าใจภาษา และบอกได้ว่าผู้พูดพูดสิ่งใดไม่ ชัดเจน แต่ยังคงมีความสับสนในการทำความเข้าใจ

2.3 สามารถเข้าใจและตอบสนองทางการฟังในบริบททางสังคมและเป้าหมาย ทางวัฒนธรรม แต่บ่อยครั้งผู้เรียนตอบสนองทางการฟังอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสม

2.4 สามารถมีความเข้าใจประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ที่กำหนดให้เท่านั้น

3. ผู้ฟังมีความสามารถในการฟังจำกัด คือ

3.1 เข้าใจรูปแบบการพูดของเจ้าของภาษาในขอบเขตจำกัด ไม่สามารถเข้าใจ ความคิดที่เป็นนามธรรม ต้องการให้พูดซ้ำ การอธิบายใหม่ หรือการให้ข้อมูลอื่น ๆ

3.2 ไม่สามารถหากกลวิธีเพื่อทำความเข้าใจกับสิ่งที่คลุมเครือ ไม่สามารถบอก กลวิธีของตนเองที่นำไปสู่ความเข้าใจภาษา ไม่สามารถระบุส่วนที่ไม่ชัดเจนของผู้พูด และมีความสับสนในการทำความเข้าใจ

3.3 ไม่สามารถเข้าใจการสื่อสารเมื่อต้องเผชิญสัมพันธ์กับผู้พูด การตอบสนองอยู่ในลักษณะจำกัด

3.4 ไม่มีความเข้าใจประเด็นสำคัญของเหตุการณ์ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และไม่สามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ที่กำหนดให้เท่านั้น

ศิริพร พงษ์สุรพิพัฒน์ (2543: 7-9) ได้แบ่ง ระดับความสามารถการฟังไว้ 3 ระดับ คือ ระดับเริ่มต้น ระดับกลาง และระดับสูง โดยอธิบายไว้ดังนี้

1. ระดับเริ่มต้น (Novice) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1.1 ระดับเริ่มต้น-ระดับต่ำ (Novice-Low) เข้าใจเฉพาะคำโดด ๆ ไม่สามารถเข้าใจคำพูดต่อเนื่อง หรือมีหลายคำได้

1.2 ระดับเริ่มต้น-ระดับกลาง (Novice-Mid) เข้าใจคำพูดสั้น ๆ ที่มีต่อเนื่อง และได้เรียนมาได้บ้าง โดยเฉพาะต้องมีบริบทช่วย และได้ยินคำพูดอย่างชัดเจน อาจเป็นจากประโยค หรือคำถาม คำสั่งที่ซับซ้อน ๆ ประโยคที่ใช้ในสถานการณ์แสดงมารยาทเบื้องต้น และเป็นเรื่องบางส่วนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว มักจะใช้เวลาในการทำความเข้าใจ และต้องการให้พูดซ้ำ หรือพูดช้าลง

1.3 ระดับเริ่มต้น-ระดับสูง (Novice-High) เหมือนระดับกลาง แต่คุณภาพการฟังดีขึ้น อาจมีเรื่องขอให้พูดซ้ำ หรือพูดช้าลง หรือเรียบเรียงคำพูดใหม่เป็นบางครั้ง

2. ระดับกลาง (Intermediate) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

2.1 ระดับกลาง-ระดับต่ำ (Intermediate-Low) เข้าใจระดับประโยคได้เฉพาะเรื่องในวงจำกัด ต้องมีบริบทช่วยด้วย อาจเป็นเรื่องข้อมูลและความต้องการส่วนบุคคลกฎระเบียบในสังคมและชีวิตประจำวัน เช่น การจัดหาอาหารรับประทาน และการรับฟังคำสั่ง หรือคำแนะนำ เป็นการฟังตัวต่อตัว เข้าใจไม่ได้ตลอด ต้องมีพูดซ้ำ หรือใช้คำใหม่ มักจะไม่เข้าใจความสำคัญและรายละเอียดเสมอ

2.2 ระดับกลาง-ระดับกลาง (Intermediate-Mid) เหมือนระดับแรก แต่เนื้อหาที่มีความหลากหลาย และซับซ้อนมากขึ้น เช่น ที่อยู่อาศัย การคมนาคมขนส่ง การจับจ่าย การซื้อของ รวมทั้งการฟังการสนทนาทางโทรศัพท์ คำประกาศ หรือรายงานสั้น ๆ จากสื่อต่าง ๆ และยังเข้าใจไม่ได้ตลอด เช่นกัน

2.3 ระดับกลาง-ระดับสูง (Intermediate-High) เข้าใจความที่ต่อเนื่องยาวขึ้นแต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในเวลาและสถานที่ที่แตกต่างกันได้ แต่จับใจความสำคัญและรายละเอียดทั้งหมดไม่ได้

3. ระดับก้าวหน้า (Advanced) แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

3.1 ระดับก้าวหน้า-ระดับต้น (Advanced) เข้าใจความสำคัญ และรายละเอียดเกือบทั้งหมดของข้อความ ที่ต่อเนื่องในเรื่องที่หลากหลายนอกเหนือไปจากเรื่องรอบตัว อาจเป็นข้อความที่เป็นเรื่องเล่า หรือบรรยายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเวลา และสถานที่ ที่แตกต่างกันในรูปแบบ

ต่าง ๆ เช่น การสัมภาษณ์ การบรรยายสั้น ๆ ในเรื่องที่คุ้นเคยรู้จัก ข่าว และรายงานข่าว ซึ่งส่วนมากเป็นเรื่องของข้อเท็จจริง เป็นต้น อาจจะเข้าใจไม่ตลอด เพราะไม่เข้าใจภาษาหรือเกิดจากเรื่องอื่น เช่น ไม่คุ้นเคยกับเนื้อหาของเรื่องที่ฟัง หรือติดตามตั้งใจฟังไม่ได้ตลอด

3.2 ระดับความก้าวหน้า-ระดับเพิ่มขึ้น (Advanced-Plus) เข้าใจความสำคัญได้ทั้งหมดในเกือบทุกสถานการณ์ที่ใช้ภาษาอังกฤษที่เป็นมาตรฐานเท่านั้น แต่ยังไม่สามารถฟังเข้าใจได้ตลอด โดยเฉพาะเมื่อคู่สนทนาใช้ภาษาที่ซับซ้อนและมีความหมายแฝงอยู่ อาจเข้าใจบ้างแต่ยังไม่สามารถเข้าใจได้ลึกซึ้งในเรื่องทางสังคม และวัฒนธรรม

4. ระดับสูง (Superior) แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

4.1 ระดับสูง (Superior) เข้าใจความสำคัญได้หมดในทุกสถานการณ์ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นมาตรฐาน และในสถานการณ์วิชาชีพเฉพาะด้วย เช่น การฟังคำบรรยาย คำกล่าวสุนทรพจน์ และการรายงาน เป็นต้น นอกจากนี้ยังสามารถเข้าใจได้ตลอด ถึงแม้ว่าภาษาจะซับซ้อนและมีความหมายแฝงอยู่ อาจเป็นสำนวน ภาษาท้องถิ่น หรือการใช้คำศัพท์เฉพาะ แทบจะไม่มีที่เข้าใจผิดเลย เรื่องทางสังคมและวัฒนธรรม แต่ถ้าพูดเร็วมากและใช้ภาษาถิ่นมาก หรือเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นมาก ก็อาจจะไม่เข้าใจได้

4.2 ระดับยอดเยี่ยม (Distinguished) เข้าใจตลอดในการพูดทุกสไตล์ และทุกรูปแบบของแต่ละคน หรือในสังคม วิชาชีพเฉพาะ เข้าใจได้ลึกซึ้งเรื่องทางสังคมและวัฒนธรรม อาจเป็นละคร บทภาพยนตร์ บทบรรณาธิการ การประชุมทางวิชาการ การอภิปรายทางวิชาการ การประกาศนโยบายให้สาธารณชนทราบ การอ่านวรรณกรรม เรื่องตลก การเล่นคำ และคำที่มีความหมายแฝงเกือบทั้งหมด แต่อาจมีปัญหาบ้างเรื่องภาษาท้องถิ่น และคำแสลง

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538: 130-133) กล่าวถึง เกณฑ์การประเมินทักษะการฟัง ไว้ว่า การทดสอบทักษะการฟังสามารถวัดได้ทั้งที่เป็นหน่วยความย่อย และความเข้าใจสาร โดยรวมที่อาศัยโครงสร้างความรู้ของผู้เรียน เกณฑ์การประเมินผลควรเป็นไปตามรูปแบบการฟัง เช่น

1. การฟังแบบตัวต่อตัว ในการสนทนาควรใช้เกณฑ์ที่กำหนดความสามารถในการจับใจ ความกระตือรือร้น สังเกตเกี่ยวกับกริยาอาการ สีนัยท่าทางของผู้พูด วัตถุประสงค์ของการพูด บริบทของการพูด สัมพันธภาพระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ลีลาภาษาที่ใช้

2. การฟังที่มีใช้แบบตัวต่อตัว ที่เป็นการสื่อสารทางเดียว เช่น การฟังวิทยุ โทรทัศน์ การบรรยาย ควรเพิ่มเกณฑ์การกำหนดความสามารถในการระบุประเภทของเนื้อความของการพูด ว่า เป็นโวหารชนิดใด หน้าที่ของภาษา ความสัมพันธ์ของเนื้อความทางด้านภาษา และความสัมพันธ์ของเนื้อความตามประสบการณ์ของผู้พูดและผู้ฟังอย่างไร นอกจากนี้เกณฑ์การประเมินอาจเป็นไปตามเนื้อหาว่าเป็นภาษาอังกฤษทั่วไป หรือภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ

สรุปได้ว่าการประเมินความสามารถในการฟัง จำเป็นจะต้องอาศัยแบบทดสอบ วัดและประเมินด้านความเข้าใจประเด็นหลัก ความเข้าใจในรายละเอียดของสิ่งที่ฟัง การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า การเดาความหมายจากบริบท ตลอดจนการระบุลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ฟัง แบบทดสอบการฟังมีหลากหลายชนิด ครูผู้สอนจึงควรเลือกใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายการประเมินมีการประเมินหลายด้านจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ และตัวผู้เรียนควรมีโอกาสได้ประเมินตนเองด้วยเช่นกัน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้นิทาน

3.1 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษารายงานการวิจัยหลายเรื่อง พบว่า มีนักวิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาทดลองการใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา ดังนี้

วยุพา ทศตะ (2541: 1-6) ได้ศึกษาผลของความพึงพอใจในการเล่านิทานแบบต่าง ๆ เช่น การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ การเล่านิทานเป็นภาษาอังกฤษที่มีการแปลเป็นภาษาพื้นบ้านและภาษาไทย การเล่านิทานประกอบการแสดงละคร และการเล่านิทานโดยการร้องเพลง โดยจัดอบรมเรื่องเทคนิคการเล่านิทานแบบต่าง ๆ ให้แก่ครูระดับประถมศึกษาในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ จากการศึกษพบว่าครูผู้สอนมีความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้การใช้นิทานประกอบการสอน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และตระหนักถึงคุณค่าของนิทาน ที่สามารถกล่อมเกลานิสัยนักเรียนให้เป็นผู้มีจิตใจงดงาม อีกทั้งพัฒนาจินตนาการให้กว้างไกล อีกทั้งให้ความรู้ความบันเทิงไปพร้อม ๆ กัน

นนทพร ภูวรัตน์ (2546: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟัง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังก่อนและหลังการทดลอง แบบการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน และการประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟัง ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ .01

3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ดิกสัน จอห์นสัน และซอลท์ (Dixon, Johnson & Salts. 1977: 367-379) ได้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเล่านิทานให้นักเรียนจำนวน 46 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เล่านิทานให้เด็กฟังแล้วแสดงบทบาทประกอบตามเนื้อเรื่อง กลุ่มที่ 2 เล่านิทานให้ฟังพร้อมกับพา

นักเรียนไปดูของจริงนอกสถานที่ เช่น สวนสัตว์ ร้านขายสินค้า กลุ่มที่ 3 เล่นนิทานแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง และกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลอง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่ได้แสดงบทบาทประกอบตามเนื้อเรื่อง ซึ่งได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเนื้อเรื่องสามารถพัฒนาจิตลักษณะด้านต่าง ๆ ได้ดีที่สุด แสดงว่าเมื่อนักเรียนได้ฟังนิทานแล้ว เกิดความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนเองชื่นชอบ หรือตัวละครที่ได้รับความสำเร็จ

อีลลี (Elley, 1989: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถด้านคำศัพท์ รูปแบบการทดลองเป็นทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยเปรียบเทียบวิธีการอ่านเรื่องให้ฟัง และวิธีการอ่านเรื่องให้ฟัง ร่วมกับการอธิบายความหมายของคำศัพท์เพิ่มเติม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นิวซีแลนด์อายุระหว่าง 7-8 ปี ผลการทดลองพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับวิธีการสอนโดยครูอ่านเรื่องให้ฟัง มีความสามารถด้านคำศัพท์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับวิธีการสอนโดยครูอ่านเรื่องให้ฟัง และครูอธิบายความหมายของคำศัพท์เพิ่มเติม มีความสามารถด้านคำศัพท์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 40 หลังจากนั้นทำการทดลองอ่านเรื่องจากหนังสือเล่มอื่นให้กับกลุ่มตัวอย่างเดิมฟัง ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านคำศัพท์ต่ำมีความสามารถด้านคำศัพท์เพิ่มขึ้น และยังไปกว่านั้น พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการทำนาย โดยนักเรียนพิจารณาจากคำซ้ำ ๆ และดูจากรูปภาพประกอบในหนังสือ

เมดินา (Medina, 2000: 1-5) ได้ศึกษาความสามารถด้านการฟังและความสามารถด้านคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 3 จำนวน 48 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง การทดลองผู้วิจัยเปรียบเทียบวิธีการเล่าเรื่องโดยใช้ประกอบภาพ และการเล่าเรื่องเป็นบทเพลงและมีรูปภาพประกอบผลการทดลอง พบว่า และการเล่าเรื่องเป็นบทเพลง และมีรูปภาพประกอบสามารถเพิ่มความสามารถด้านการฟัง และความสามารถด้านคำศัพท์ได้สูงกว่าการเล่าเรื่องที่มีภาพประกอบ

เวอร์ดูโก และ เบลมอนท์ (Verdugo and Belmonte, 2007: 87-101) ได้ศึกษาผลการใช้นิทานดิจิทัลในการพัฒนาทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประเทศสเปนระดับประถมศึกษา อายุ 6 ปี จำนวน 220 คน ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ การทดลองโดยให้นักเรียนศึกษานิทานดิจิทัล ซึ่งมีเรื่องให้นักเรียนเลือกตามความสนใจถึง 69 เรื่อง นิทานแต่ละเรื่องมีการนำเสนอเรื่องการออกเสียงคำศัพท์ การใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ นักเรียนได้เรียนรู้โดยการผ่านการดูรูปภาพ และการฟัง ซึ่งมีเสียงผู้บรรยายให้นักเรียนปฏิบัติตาม ขั้นตอนเป็นภาษาอังกฤษ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การใช้นิทานเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำนิทานหลากหลายรูปแบบ เช่น นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ นิทานประกอบท่าทาง นิทานประกอบเพลง และนิทานเพลง มาใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ตามวิธีของ วูฟฟา ทศตะ (2541: 1-6), กรมวิชาการ (2547: 120), เทเลอร์ (Taylor. 2000: 4-15) และ ฟิลิปส์, เบอร์วูด และดันฟอร์ด (2544: 89-114) โดยจัดกิจกรรมตามขั้นตอน คือ กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre-listening Activities) กิจกรรมระหว่างการฟัง (While-listening Activities) และกิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening Activities) วัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประมณนทรี จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประมณนทรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 108 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนประมณนทรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 เลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 36 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากวิธีการจับฉลาก จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน

1.3 ระยะเวลาในการศึกษาค้นคว้า

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 60 นาที แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติเป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 15 คาบ ระยะที่สอง คือ การฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมเล่นนิทาน และแสดงละคร เป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 10 คาบ

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟัง โดยใช้นิทานเป็นสื่อ ซึ่งนักเรียนจะได้ฟังนิทานประกอบภาพ นิทานประกอบท่าทาง นิทานประกอบการร้องเพลง และนิทานเพลงทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน

3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง

4. แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยมีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมการฟัง

1.1 ศึกษารายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ. 2544)

1.2 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขอบข่ายของสาระรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศช่วงชั้นที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

1.3 คัดเลือกเนื้อหาการฟัง โดยคัดเลือกนิทานภาษาอังกฤษสำหรับเด็กประถมศึกษาตอนปลาย ที่มีวงคำศัพท์ เนื้อหา และโครงสร้างภาษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 2 ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 และคัดเลือกบทนิทาน นิทานประกอบภาพ นิทานประกอบเพลง และนิทานเพลง จำนวน 5 เรื่อง จากหนังสือ และแถบบันทึกเสียงต่าง ๆ ได้แก่ แบบเรียน *Projects Play and Learn 5-6* (กรมวิชาการ. 2547), *100+ Ideas for Children* (Hoderness and Hughs. 1997) *Drama With Children* (Phillips. 1999), *Get Set Go* (Driscoll. 2005) และ *Super Song* (Ayliffe, Stevenson and Murphy. 2003) โดยใช้นิทานต่อไปนี้

1. นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ เรื่อง The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf
2. นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ เรื่อง The Wind and the Sun
3. นิทานประกอบท่าทาง เรื่อง Enormous Elephant
4. นิทานเพลง เรื่อง A Little Old Man and a Rabbit
5. นิทานประกอบเพลง เรื่อง The Hare and the Tortoise

1.4 ศึกษาเอกสาร คู่มือครูเกี่ยวกับวิธีการใช้นิทานเป็นสื่อในการจัดกิจกรรมตามวิธีของ วยุพา ทศะ (2541: 1-6) กรมวิชาการ (2547: 120) เทเลอร์ (Taylor. 2000: 4-15) และ ฟิลิปส์; เบอร์วูด; และดันฟอร์ด (2544: 89-114)

1.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ โดยในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) กิจกรรมก่อนการฟัง (Pre-listening Activities) เพื่อสร้างความพร้อมของนักเรียนก่อนการฟังจริง และกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะฟัง

2) กิจกรรมระหว่างการฟัง (While-listening Activities) ให้ผู้เรียนฟังแบบฝึกทักษะการฟัง และนิทาน ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการฟังที่มีการจัดลำดับจากง่ายไปหายาก คือ การฝึกฟังเสียงประกอบ การฝึกฟังเพื่อจับคำ และประโยค การฝึกฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อการเดาความหมายจากบริบท การฝึกฟังเพื่อระบุลำดับเหตุการณ์ของสิ่งที่ฟัง และการฝึกฟังเพื่อทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า

3) กิจกรรมหลังการฟัง (Post-listening Activities) เพื่อช่วยการฟังของผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ ตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน และการใช้ภาษาไปใช้ในสถานการณ์อื่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการฟังให้สัมพันธ์กับทักษะทางภาษาด้านการพูด การอ่าน และการเขียน

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมของกิจกรรม และเวลาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน

เป็นแบบทดสอบใช้วัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยมีขั้นตอนวิธีการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ การทดสอบ และประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (อัฉรวา วงศ์โสธร. 2544) การทดสอบ และการประเมินผลทางภาษา (สำออง หิรัญบุรณะ. 2542) ลักษณะของแบบทดสอบ (เจลิยวศรี จิริสิทธิ์. 2520 : 29)

2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหาทางภาษา และจุดประสงค์การเรียนรู้ของกิจกรรมการฟัง ที่ใช้ในการทดลอง เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบทดสอบ

2.3 สร้างข้อสอบตามตารางวิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสร้างให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องที่ใช้สอน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ใช้เวลา 60 นาที

ลักษณะของแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบวัดทักษะการฟัง แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบวัดทักษะในการฟังประโยคสั้น ๆ แล้วเลือกรูปภาพ

ให้ตรงกับประโยคที่ได้ยิน

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดทักษะการฟังบทสนทนาสั้น ๆ ระหว่างบุคคล

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบวัดทักษะในการฟังข้อความสั้น ๆ ซึ่งประกอบด้วย

ประโยค 3-4 ประโยค

2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้อาจารย์เจ้าของภาษาพูดบันทึกเสียงไว้ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

2.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ไม่ใช่เรียนกลุ่มตัวอย่าง เสร็จแล้วนำผลการทำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในด้านการฟัง โดยวิธีคูเดอริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 168)

3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็น รายการตรวจสอบพฤติกรรมในด้านความเข้าใจ การฟัง ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ส่วนที่ 2 เป็นการบันทึกข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน โดยผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนเป็นระยะหลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังสูงที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังสูง

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังต่ำ

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังต่ำที่สุด

ทั้งนี้การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังจากหนังสือ การวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ (วิรัช วรรณรัตน์. 2535: 321)

และคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ. 2544)

3.2 ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยของ นนทพร ภูวรัตน์ (2546: 76)

3.3 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง พิจารณาจากองค์ประกอบ ดังนี้ ความเข้าใจด้านการฟัง เช่น การตอบคำถาม การบอกรายละเอียดจากสิ่งที่ฟัง การบอกลำดับเหตุการณ์ ฯลฯ และสังเกตความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน เช่น พฤติกรรมตั้งใจฟัง มารยาทในการฟัง การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมกับผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้สังเกตพฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ เช่น การค้นคว้าเพิ่มเติมจากการรับชมรายการโทรทัศน์ที่เป็นภาษาอังกฤษ นิทาน หรือ การฟังเพลง และการนำความรู้ที่ได้รับจากนิทานมาประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน โดยจัดกิจกรรมการเล่านิทาน และการแสดงละคร

3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็น รายการตรวจสอบพฤติกรรมด้านความเข้าใจการฟัง ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในสิ่งที่ฟัง โดยนักเรียนจะประเมินตนเองด้านการฟัง เป็นระยะๆ หลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ค่าระดับ 5 หมายความว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าระดับ 4 หมายความว่า เห็นด้วย

ค่าระดับ 3 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง

ค่าระดับ 2 หมายความว่า เห็นด้วยน้อย

ค่าระดับ 1 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

การสร้างแบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบประเมินพฤติกรรมด้านการฟังจากหนังสือ การวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ (วิรัช วรรณรัตน์. 2535: 321) และ คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กรมวิชาการ. 2544)

4.2 ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยของ นนทพร ภูวรัตน์ (2546: 78)

4.3 สร้างแบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งมีรายการประเมินพฤติกรรมด้านการฟัง 3 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจ ด้านความร่วมมือ และด้านการนำประโยชน์ไปใช้ โดยพฤติกรรมด้านความเข้าใจ เช่น การตอบคำถาม การบอกรายละเอียดจากสิ่งที่ฟัง การบอกลำดับเหตุการณ์ ฯลฯ ส่วนพฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างการเรียนรู้การสอน เช่น การทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติตามคำสั่งในขณะทำกิจกรรม การตอบคำถามระหว่างเรียน พฤติกรรมตั้งใจฟัง การมีมารยาทในการฟัง นอกจากนี้พฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ เช่น การค้นคว้าเพิ่มเติม และการนำความรู้ที่ได้รับจากนิทานมาประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติจริงนอก

4.4 นำแบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ One Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215-230) โดยมีวิธีดำเนินการทดลอง ดังนี้

3.1 จัดปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อทำความเข้าใจ วิธีการทดลอง จุดประสงค์ของการทดลอง และวิธีการประเมินผลการเรียน

3.2 ทำการทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pretest) เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และระหว่างการทดลองในแต่ละแผนการสอน ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน

3.4 ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจริงโดยจัดกิจกรรมเล่านิทาน และแสดงละครนอกห้องเรียน ในชั่วโมงพัฒนาศักยภาพ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 5 สัปดาห์

3.5 ให้นักเรียนทำแบบประเมินตนเองด้านการฟังหลังการทดลอง

3.6 ทำการทดสอบหลังการเรียนรู้ (Posttest) เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง

3.7 รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window

4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test

4.2 นำผลการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง นำมาหาค่าเฉลี่ยในแต่ละระยะ หลังจากจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมน้อยที่สุด

4.3 นำผลจากการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน มาหาค่าเฉลี่ย โดยแบบประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความสามารถมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความสามารถมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ระดับความสามารถปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ระดับความสามารถน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ระดับความสามารถน้อยที่สุด

4.4 นำข้อความที่แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้จากคำถามประเภทปลายเปิด จากแบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน มาวิเคราะห์ และประมวลสรุปเป็นความเรียง

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถด้านการฟัง จากแบบสังเกตพฤติกรรม และแบบประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยวิธีคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) KR-20

3. สถิติทดสอบสมมุติฐาน หาค่า t-test แบบ Dependent Samples โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ประมวลผลสำเร็จรูป SPSS ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 36 คน ใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 60 นาที โดยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อน และหลังทดลอง
2. ผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นระยะ หลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ
3. ผลการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน เป็นระยะ หลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ
4. การเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน และผลการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลการทดลอง และการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	=	จำนวนนักเรียนของกลุ่มตัวอย่าง
X	=	ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนน
ΣX	=	ผลรวมค่าร้อยละของจำนวนคะแนนที่ได้
S	=	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ΣD	=	ผลรวมความต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
ΣD^2	=	ผลรวมความต่างของคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองยกกำลังสอง
t	=	ค่าสถิติแจกแจงที่ (t-distribution)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน ก่อน และหลังทดลอง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังก่อนและหลังการทดลองของ นักเรียนกลุ่มทดลอง แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ t-test แบบ Dependent Samples เพื่อเปรียบเทียบกัน ผลปรากฏดังตาราง 1 ตาราง 2 และตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี ก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถด้านทักษะ การฟังภาษาอังกฤษ	N	X	S	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	36	7.67	3.19			
				404	4696	31.28**
หลังการทดลอง	36	18.89	3.59			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทรี ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การใช้นิทานภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนรู้ สามารถ ช่วยให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถด้านทักษะการฟังสูงขึ้น

2. ผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน

ในทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของ นักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกต รวม 5 ระยะ แบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นรายการตรวจสอบ พฤติกรรม ในด้านความเข้าใจการฟัง ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จาก การเรียนรู้ไปใช้ จำนวน 21 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นการบันทึกข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสังเกตพฤติกรรม นักเรียน

ส่วนที่ 1 เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกต พฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน มาหาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละด้าน และวิเคราะห์ ตามเกณฑ์การให้คะแนน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกรายการ
พฤติกรรม 5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
1. ด้านความเข้าใจ	2.42	2.73	3.24	3.69	4.06
2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้	2.64	2.91	3.31	3.80	4.19
3. ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้	2.56	2.95	3.51	3.81	4.14
ค่าเฉลี่ย	2.54	2.86	3.35	3.77	4.13
ระดับความสามารถ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก

จากตาราง 2 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรม ด้านการฟังของนักเรียนทุกรายการพฤติกรรมพบว่า พฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนพัฒนาขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจ ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ คือ ระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 2.54 , 2.86, 3.35 ตามลำดับ ส่วนระยะที่ 4 ถึง ระยะที่ 5 มีค่าเฉลี่ยพัฒนาขึ้นอยู่ใน ระดับมาก คือ 3.77 และ 4.13 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์พฤติกรรมการฟังแต่ละด้าน พบว่า พฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ มีพัฒนาการสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.1 รองลงมา คือ พฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ และพฤติกรรมด้านความเข้าใจ ที่ 4.14 และ 4.06 ตามลำดับ

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของพฤติกรรม แต่ละรายการของแต่ละด้าน ได้ผลปรากฏตามตารางที่ 3,4 และ 5 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมกรรมการฟังภาษาอังกฤษ ด้านความเข้าใจของนักเรียน

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
1. ด้านความเข้าใจ					
1.1 นักเรียนสามารถฟังประโยคสั้น ๆ ได้เข้าใจ	2.47	2.81	3.28	3.69	4.31
1.2 นักเรียนสามารถฟังข้อความสั้น ๆ ได้เข้าใจ	2.28	2.78	3.14	3.50	3.78
1.3 นักเรียนสามารถฟังการสนทนา ระหว่างบุคคลได้เข้าใจ	2.33	2.58	3.11	3.44	3.61
1.4 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้	2.44	2.75	3.19	3.61	3.97
1.5 นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	2.39	2.69	3.28	4.03	4.14
1.6 นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ตามลำดับเรื่องที่ฟังได้	2.39	2.67	3.17	3.67	4.08
1.7 นักเรียนให้ความสนใจกับ หัวข้อเรื่อง และภาพประกอบเพื่อช่วยในการทำ					
ความเข้าใจในการฟัง	2.61	2.89	3.39	4.06	4.69
1.8 นักเรียนนำความรู้เดิมมาช่วยทำความเข้าใจเรื่องที่ฟัง	2.58	2.81	3.39	3.78	4.36
1.9 นักเรียนแสดงอารมณ์ทางสีหน้า น้ำเสียง ในระหว่างการฟังนิทาน	2.58	2.78	3.36	3.72	4.36
1.10 นักเรียนฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจ	2.17	2.53	3.08	3.39	3.50
ค่าเฉลี่ย	2.37	2.73	3.23	3.69	4.08
ระดับความสามารถ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก

จากตาราง 3 คะแนนพฤติกรรมกรรมการฟังภาษาอังกฤษ ด้านความเข้าใจของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมด้านความเข้าใจแต่ละรายการพัฒนาขึ้น โดยระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 นักเรียนมี พฤติกรรมด้านความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระยะที่ 4 และ 5 นักเรียนมีพฤติกรรมด้าน ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก และจากการวิเคราะห์ แต่ละรายการพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มี พัฒนาการสูงสุด คือ พฤติกรรมที่ 1.7 นักเรียนสนใจดูหัวเรื่อง และภาพประกอบ แล้วอธิบาย รายละเอียดที่สัมพันธ์กับสิ่งที่ฟัง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.69 ส่วนพฤติกรรมที่มีพัฒนาน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมที่ 1.10 การฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.50

ตาราง 4 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษ ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ของ
นักเรียน 5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้					
2.1 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการถามตอบระหว่างเรียน	2.67	2.94	3.33	3.92	4.58
2.2 นักเรียนฟังอย่างตั้งใจขณะปฏิบัติกิจกรรม	2.67	2.92	3.31	3.89	4.19
2.3 นักเรียน มีมารยาทในการฟัง	2.58	2.86	3.28	3.56	3.94
2.4 นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง	2.64	2.94	3.31	3.86	4.19
2.5 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน	2.64	2.89	3.31	3.81	4.19
2.6 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่น	2.61	2.89	3.31	3.75	4.06
ค่าเฉลี่ย	2.64	2.91	3.31	3.80	4.19
ระดับความสามารถ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก

จากตาราง 4 คะแนนพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ ของนักเรียน พบว่า พฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ แต่ละรายการพฤติกรรมพัฒนาขึ้น โดยระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 นักเรียนแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง และมีการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ในระยะที่ 4 และ 5 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์แต่ละรายการพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีพัฒนาการสูงสุด คือ พฤติกรรมที่ 2.1 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการตอบคำถามระหว่างเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.58 ส่วนพฤติกรรมที่มีพัฒนาการน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมที่ 2.3 คือ นักเรียนมีมารยาทในการฟัง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.94

ตาราง 5 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษ ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้
ของนักเรียน 5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
3. ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้					
3.1 นักเรียนสามารถบอกข้อมูลที่ได้รับชมรายการโทรทัศน์ที่เป็นการเรียนรู้					
การสอนภาษาอังกฤษ	2.50	2.86	3.39	3.67	4.17
3.2 นักเรียนสนใจร้องเพลง และฟังเพลง					
ภาษาอังกฤษ	2.50	2.72	3.28	3.61	4.00
3.3 นักเรียนสนใจรับชม หรือฟังนิทาน					
ภาษาอังกฤษ	2.58	2.81	3.28	3.67	4.00
3.4 นักเรียนเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน					
ห้องเรียน	2.61	3.19	3.78	3.94	4.19
3.5 นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินจากการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงเพิ่มเติมนอกห้องเรียน					
เพิ่มเติมนอกห้องเรียน	2.61	3.19	3.81	4.17	4.36
ค่าเฉลี่ย	2.56	2.95	3.51	3.81	4.14
ระดับความสามารถ	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก

จากตาราง 5 คะแนนพฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า พฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ แต่ละรายการพฤติกรรมพัฒนาขึ้นในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 นักเรียนแสดงพฤติกรรมอยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วนระยะที่ 3, 4 และ 5 นักเรียนแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก และจากการวิเคราะห์แต่ละรายการพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีพัฒนาการสูงสุด คือ พฤติกรรมที่ 3.5 นักเรียนมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินจากการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงเพิ่มเติมนอกห้องเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.36 ส่วนพฤติกรรมที่มีพัฒนาการน้อยที่สุด คือ พฤติกรรมที่ 3.2 นักเรียนสนใจร้องเพลงภาษาอังกฤษ และฟังเพลงภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมที่ 3.3 คือ นักเรียนสนใจรับชม หรือฟังนิทานภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.00

ส่วนที่ 2 ผลจากการบันทึกข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการเรียนในแต่ละระยะ สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านความเข้าใจ

ระยะที่ 1 จากการสังเกตพฤติกรรมการฟังของนักเรียน พบว่า มีความสนใจภาพประกอบในนิทานเป็นอย่างมาก และใช้ภาพช่วยในการตอบคำถาม หรือทำความเข้าใจเรื่อง มีการแสดงอารมณ์ทางสีหน้าเมื่อได้ยินเสียงประกอบ พยายามนำความรู้เดิมมาใช้ในการตอบคำถาม ฟังประโยค และข้อความสั้น ๆ เข้าใจ ส่วนรายการพฤติกรรมที่มีปัญหาที่ผู้วิจัยพบ คือ สับสนในการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ นักเรียนไม่เข้าใจเจ้าของภาษาพูดบทสนทนาระหว่างบุคคล ไม่เข้าใจเมื่อฟังข้อความที่ยาวขึ้น

ระยะที่ 2 ครูต้องถามคำถามซ้ำหลายครั้ง นักเรียนจึงตอบคำถาม นักเรียนใช้ภาพประกอบ ใช้ความรู้เดิมในการตอบคำถาม ทำความเข้าใจเรื่องที่ฟัง และกิจกรรมที่ปฏิบัติ สามารถจับประเด็นที่ต้องการ สามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้มากขึ้น นักเรียนฟังประโยคสั้น ๆ ข้อความที่ยาวขึ้น และบทสนทนาสั้น ๆ ได้เข้าใจ รายการพฤติกรรมที่มีปัญหาที่ผู้วิจัยพบ คือ นักเรียนไม่คุ้นเคยกับสำเนียงเจ้าของภาษา และไม่มั่นใจว่าตนเองฟังถูกหรือไม่ ต้องการฟังซ้ำ บันทึกละเอียด ๆ หรือให้ครูพูดประโยคนั้นซ้ำ เพื่อความมั่นใจ

ระยะที่ 3 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังมากขึ้น นักเรียนมีความตั้งใจฟังมากขึ้น มีการนำความรู้เดิมมาใช้ในการตอบคำถาม ในระยะนี้ผู้วิจัยใช้นิทานประกอบท่าทาง สามารถปฏิบัติตามสิ่งที่ฟัง สามารถเดาความหมายของคำจากบริบท แสดงอารมณ์ทางสีหน้า น้ำเสียงขณะเล่านิทาน สามารถเล่าเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ได้ เลียนแบบสำเนียงของเจ้าของภาษา นักเรียนส่วนใหญ่ฟังประโยคสั้น ๆ ข้อความที่ยาวขึ้น และบทสนทนายาวขึ้นได้ เข้าใจมากขึ้น นักเรียนฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจมากขึ้น ไม่กังวลกับการฟัง

ระยะที่ 4 นักเรียนมีการตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังมากขึ้น โดยใช้ภาพประกอบในนิทาน และใช้ความรู้เดิม ในระยะนี้ผู้วิจัยใช้นิทานเพลง จึงทำให้ผู้เรียน สนใจการร้องเพลง และแสดงท่าทางประกอบ มีความสุข และผ่อนคลายกับการฟังนิทานเพลง ซึ่งมีการโยกตัวไปตามจังหวะดนตรี ในนิทานประกอบ ปฏิบัติตามสิ่งที่ครูสั่งหรือสิ่งที่ได้ยินได้ดีขึ้น นักเรียนเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้มากขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่ฟังประโยคสั้น ๆ ข้อความที่ยาวขึ้น และบทสนทนาสั้น ๆ ได้เข้าใจ ไม่กังวลกับการฟังสำเนียงเจ้าของภาษาพูด

ระยะที่ 5 ผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมที่นักเรียนนำมาใช้ในการพัฒนาทักษะการฟังมากที่สุด คือ การให้ความสนใจหัวเรื่อง ภาพประกอบในนิทาน นักเรียนสนใจเสียงประกอบในนิทานเป็นอย่างมาก มีการแสดงอารมณ์ทางสีหน้า การนำความรู้เดิมมาใช้ ในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง และ

สามารถเดาเหตุการณ์ของเรื่องได้ นักเรียนฟังประโยคสั้น ๆ ได้เข้าใจ นักเรียนตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้ ปฏิบัติตามสิ่งที่ฟังได้ เรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่ฟัง นักเรียนส่วนใหญ่ฟังประโยคสั้น ๆ ข้อความที่ยาวขึ้น และบทสนทนาสั้น ๆ ได้เข้าใจ อีกทั้งนักเรียนฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจมากขึ้น

2. พฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้

ระยะที่ 1 นักเรียนไม่กล้าตอบคำถาม นักเรียนบางคนชวนเพื่อนคุยขณะฟัง บางคนนั่งเฉยๆ แต่ทำงานอื่น บางคนตะโกนและไม่ฟังคำตอบของเพื่อนที่ตอบไปแล้ว นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ น้อย และให้ความร่วมมือในร่วมมือในการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

ระยะที่ 2 นักเรียนตอบคำถามระหว่างเรียน และแสดงความคิดเห็นมากขึ้น มีสมาธิในการฟังตอบคำถามมากขึ้น นักเรียนมีมารยาทในการฟัง ไม่รบกวนผู้อื่น มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม ให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมสิ่งของในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม สนุกสนานกับการทำกิจกรรมเสริมบทเรียนในห้องเรียน

ระยะที่ 3 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการถามตอบมากขึ้น มีมารยาทในการฟัง มีสมาธิในการฟังคำตอบของเพื่อนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติกิจกรรม ให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม มีการวางแผนการทำงาน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันอย่างชัดเจน ทุกกลุ่มนำอุปกรณ์มาพร้อม มีการฝึกซ้อมอย่างจริงจัง และต้องการให้ครูช่วยแก้ไข ก่อนเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน

ระยะที่ 4 นักเรียนกระตือรือร้นในการตอบคำถาม และซักถามสิ่งที่ไม่เข้าใจ มีพฤติกรรมตั้งใจฟัง ให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นอย่างดี สมาชิกในกลุ่มให้ความช่วยเหลือกันและให้กำลังใจกัน มีการวางแผนการทำงานตามความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม การทำงานประณีตมากขึ้น ทำงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด นักเรียนชื่นชอบการร้องเพลง และทำท่าทางประกอบเพลงนิทานมาก สามารถเล่าเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ มีการฝึกซ้อมก่อนนำเสนอ มีความมั่นใจในการแสดงออก

ระยะที่ 5 นักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม มีสมาธิในการฟังมากขึ้น นักเรียนตั้งใจทำกิจกรรม ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน พยายามนำเสนอผลงานที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น บรรยากาศในห้องเรียนสนุกสนาน มีชีวิตชีวา นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงออก สามารถเลียนแบบออกเสียง และแสดงอารมณ์ได้ดี

3. พฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

ระยะที่ 1 นักเรียนให้ความร่วมมืออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อครูกำหนดใบงานให้ปฏิบัติ เช่น การบันทึกสาระสำคัญการรับชมรายการภาษาอังกฤษทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ และการรับชม

นิทานภาษาอังกฤษ การฟังเพลงภาษาอังกฤษ นักเรียนกลุ่มเรียนอ่อนไม่ค่อยสนใจ ไม่ส่งงานตามกำหนด และเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียนน้อย

ระยะที่ 2 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมเสริม มีการค้นคว้างานที่ครูมอบหมาย ซักถามเมื่อมีข้อสงสัย นักเรียนกลุ่มที่เรียนอ่อนมีการส่งงานมากขึ้น และเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น

ระยะที่ 3 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริมนอกห้องเรียนด้วยความสนุกสนาน นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ มีการส่งงานตามเวลาที่กำหนด มีการจดบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมเช่น คำศัพท์ คำขวัญ สรุปข้อคิดและคติสอนใจจากนิทาน ประโยชน์จากการเรียนภาษาอังกฤษ

ระยะที่ 4 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเสริม นอกห้องเรียนด้วยความสนุกสนาน นักเรียนมักมาให้กำลังใจตัวแทนเพื่อน ๆ ที่ร่วมกิจกรรมสอนน้อง และอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีอาสาสมัครหน้าใหม่เข้ามาช่วยงานครูมากขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ มีการส่งงานตามเวลาที่กำหนด และเตือนให้ครูเก็บงานที่ส่งไว้ นักเรียนชอบร้องเพลงที่มีจังหวะไม่เร็วมากนัก มีดนตรีประกอบ พร้อมกับการเคลื่อนไหวร่างกาย

ระยะที่ 5 นักเรียนส่วนใหญ่สนุกสนานในเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดกลางสวน นักเรียนและส่งงานตามกำหนดเวลา มีการจดบันทึก และรวบรวมข้อมูลการค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสั่ง เช่น มีการรวบรวมสมุดคำศัพท์ ยืมหนังสือจากห้องสมุด หรือนำหนังสือส่วนตัวมาใช้ค้นคว้า นักเรียนที่ไม่ชอบร้องเพลงชอบการร้องเพลงมากขึ้น

3. ผลการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน

การประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน มีลักษณะเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยให้นักเรียนประเมินตนเองด้านการฟัง เป็นระยะ หลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นรายการตรวจสอบพฤติกรรม จำนวน 21 ข้อ ในด้านความเข้าใจการฟัง ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ส่วนที่ 2 ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน จำนวน 21 ข้อ โดยให้นักเรียนประเมินตนเองด้านการฟัง เป็นระยะ หลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะ โดยกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยและแปลความหมายเช่นเดียวกับการสังเกตพฤติกรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ยแสดงผลการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกรายการ
พฤติกรรม 5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
1. ด้านความเข้าใจ	2.64	3.10	3.56	3.92	4.11
2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้	3.65	3.87	4.12	4.13	4.34
3. ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้	3.63	3.84	4.15	4.41	4.48
ค่าเฉลี่ย	3.31	3.60	3.94	4.15	4.31
ระดับความสามารถ	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก	มาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียนทุกรายการ พฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนพัฒนาขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจ ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการฟังไปใช้ คือ ในระยะที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย คือ 3.31 ระยะที่ 2 ถึงในระยะที่ 5 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยพัฒนาขึ้น คือ 3.60, 3.94, 4.15 และ 4.34 ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์พฤติกรรมการฟังแต่ละด้าน พบว่า พฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ มีพัฒนาการสูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมาคือ พฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และ พฤติกรรมด้านความเข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.34 และ 4.11 ตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมากมาก

ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของพฤติกรรม แต่ละรายการของแต่ละด้าน ได้ผลปรากฏตาม ตาราง 7,8 และ 9 ดังนี้

ตาราง 7 แสดงผลการประเมินตนเองพฤติกรรมกาฟังด้านความเข้าใจของนักเรียน 5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
1. ด้านความเข้าใจ					
1.1 นักเรียนสามารถฟังประโยคสั้น ๆ ได้เข้าใจ	2.42	2.94	3.44	4.06	4.33
1.2 นักเรียนสามารถฟังข้อความสั้น ๆ ได้เข้าใจ	2.19	2.69	3.39	3.86	4.06
1.3 นักเรียนสามารถฟังการสนทนา ระหว่างบุคคลได้เข้าใจ	2.11	2.78	3.47	3.78	4.06
1.4 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้	2.58	3.08	3.58	3.81	4.17
1.5 นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังแล้วปฏิบัติตามได้	2.89	3.22	3.75	4.00	4.19
1.6 นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ตามลำดับเรื่องที่ฟังได้	2.39	3.17	3.47	4.06	4.25
1.7 นักเรียนให้ความสนใจกับ หัวข้อเรื่อง และภาพประกอบเพื่อช่วยในการทำ					
ความเข้าใจในการฟัง	3.00	3.47	3.75	4.00	4.17
1.8 นักเรียนนำความรู้เดิมมาช่วยทำ					
ความเข้าใจเรื่องที่ฟัง	3.14	3.25	3.69	3.97	4.00
1.9 นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังมากขึ้นเมื่อได้ยินเสียงประกอบ	3.44	3.72	4.00	4.28	4.39
1.10 นักเรียนฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจ	2.25	2.72	3.08	3.31	3.50
ค่าเฉลี่ย	2.64	3.10	3.56	3.92	4.11
ระดับความสามารถ	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มาก	มาก

จากตาราง 7 คะแนนจากการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ โดยจำแนกเป็นพฤติกรรมด้านความเข้าใจ พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในแต่ละรายการพัฒนาขึ้น ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2นักเรียนประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมด้านความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระยะที่ 3, 4 และ 5 นักเรียนประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมด้านความเข้าใจอยู่ในระดับมาก และจากการวิเคราะห์แต่ละรายการพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีพัฒนาการสูงสุด คือ พฤติกรรมที่ 1.9 นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังมากขึ้น เมื่อได้ยินเสียงประกอบ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.39 ส่วนพฤติกรรมที่มีพัฒนาการน้อยที่สุด คือรายการพฤติกรรมที่ 1.10 การฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.50

ตาราง 8 แสดงผลการประเมินตนเองพฤติกรรมกาฟัง ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียน
5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้					
2.1 นักเรียนตอบคำถามระหว่างเรียน	3.53	3.75	3.94	4.19	4.25
2.2 นักเรียนฟังอย่างตั้งใจขณะปฏิบัติ กิจกรรม	3.58	3.69	4.00	4.17	4.25
2.3 นักเรียนไม่รบกวนผู้อื่นขณะฟัง	3.72	3.83	4.11	3.36	4.36
2.4 นักเรียนพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง ในขณะร่วมกิจกรรม	3.56	3.81	4.14	4.31	4.39
2.5 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ในห้องเรียน	3.81	4.03	4.33	4.36	4.39
2.6 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงาน กับผู้อื่นในขณะปฏิบัติกิจกรรม	3.72	4.08	4.22	4.36	4.42
ค่าเฉลี่ย	3.65	3.87	4.12	4.13	4.34
ระดับความสามารถ	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก

จากตาราง 8 คะแนนจากการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ โดยจำแนกเป็น พฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในแต่ละรายการพัฒนาขึ้นในระยะ ที่ 1 ถึง ระยะที่ 5 นักเรียนประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก และจากการวิเคราะห์แต่ละรายการพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีพัฒนาการสูงสุด คือ รายการ พฤติกรรมที่ 2.6 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในขณะปฏิบัติกิจกรรม โดยมีค่า เฉลี่ยที่ 4.42 ส่วนพฤติกรรมที่มีพัฒนาการน้อยที่สุด คือ รายการพฤติกรรมที่ 2.3 นักเรียนไม่รบกวน ผู้อื่นขณะฟัง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.25

ตาราง 9 แสดงผลการประเมินตนเองพฤติกรรมกาฟัง ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้
ของนักเรียน 5 ระยะ

พฤติกรรมด้านการฟัง	การใช้นิทานภาษาอังกฤษ				
	ระยะที่1	ระยะที่2	ระยะที่3	ระยะที่4	ระยะที่5
3. ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้					
3.1 นักเรียนสนใจฟัง หรือรับชมรายการโทรทัศน์ที่เป็นภาษาอังกฤษ	3.17	3.50	3.83	4.14	4.22
3.2 นักเรียนสนใจร้องเพลง และฟังเพลงภาษาอังกฤษ	3.19	3.64	3.97	4.28	4.36
3.3 นักเรียนสนใจรับชม หรือฟังนิทานภาษาอังกฤษ	3.83	3.94	4.17	4.36	4.56
3.4 นักเรียนเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน	3.83	4.03	4.36	4.64	4.64
3.5 นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงเพิ่มเติมนอกห้องเรียน	4.11	4.08	4.42	4.64	4.64
ค่าเฉลี่ย	3.63	3.84	4.15	4.41	4.48
ระดับความสามารถ	มาก	มาก	มาก	มาก	มาก

จากตาราง 9 คะแนนจากการประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ โดยจำแนกเป็นพฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในแต่ละรายการพัฒนาขึ้น ในระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 5 นักเรียนประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ อยู่ในระดับมาก และจากการวิเคราะห์แต่ละรายการพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีพัฒนาการสูงสุด คือ รายการพฤติกรรมที่ 3.4 นักเรียนเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน และรายการพฤติกรรมที่ 3.5 นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงเพิ่มเติมนอกห้องเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.64 ส่วนพฤติกรรมที่มีพัฒนาการน้อยที่สุด คือ รายการพฤติกรรมที่ 3.1 นักเรียนสนใจฟัง หรือรับชมรายการโทรทัศน์ที่เป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.22

ส่วนที่ 2 เป็นการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเพิ่มเติม ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปเป็น 4 ด้าน กล่าวคือ การพัฒนาทักษะด้านความเข้าใจการฟัง ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ ด้านการนำ

ประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ และด้านอื่น ๆ แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อย ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาทักษะด้านการฟัง

1.1 กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการฟัง คิดเป็นร้อยละ 55.56

1.2 ทำให้สนุกสนานที่ได้ฟังนิทาน และร้องเพลง แสดงท่าประกอบ คิดเป็นร้อยละ

30.56

1.3 เสียงประกอบในนิทาน ทำให้รู้สึกตื่นเต้น เ้าใจ คิดเป็นร้อยละ 27.76

1.4 ภาพประกอบช่วยให้เข้าใจนิทานขณะฟังได้ดีขึ้น คิดเป็นร้อยละ 19.44

1.5 เรียนรู้คำศัพท์จากนิทาน และโครงสร้างทางภาษา คิดเป็นร้อยละ 13.89

1.6 รู้สึกตลกขบขันในการแสดงท่าทางประกอบนิทาน คิดเป็นร้อยละ 11.11

1.7 ฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจมากขึ้น 11.11

1.8 ชื่นชอบบทเพลงในนิทาน 11.11

1.9 การแสดงสีหน้า และท่าทาง ขณะเล่านิทาน ช่วยให้เข้าใจเรื่องในนิทานเพิ่มมากขึ้น

คิดเป็นร้อยละ 8.33

1.10 การทำท่าทางประกอบเพลงช่วยให้เข้าใจนิทาน 5.56

1.11 มีความมั่นใจในการตอบคำถามจากสิ่งที่ฟัง 5.56

1.12 ค้นเคยกับเนื้อเรื่องนิทานที่เคยเรียนรู้มาก่อน คิดเป็นร้อยละ 5.56

1.13 สนุกสนานกับการทำกิจกรรมที่หลากหลายในห้องเรียน 5.56

2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้

2.1 ได้ฝึกทำงานเป็นทีม ทำให้เกิดความสามัคคี และเรียนรู้นิสัยของเพื่อนร่วมงาน คิด

เป็นร้อยละ 8.33

2.2 มีสมาธิในการฟังมากขึ้น ร้อยละ 5.56

3. ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

3.1 นักเรียนได้แสดงออก ได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษ จากการแสดงละครในนิทาน การเล่านิทานประกอบท่าทาง และการร้องเพลง คิดเป็นร้อยละ 72.22

3.2 ควรนำนิทานที่นักเรียนแต่งขึ้นเองมาแสดง คิดเป็นร้อยละ 16.67

3.3 ภูมิใจ ที่ได้มีโอกาสสอนน้องเล่นเกม และร้องเพลงทำท่าประกอบ คิดเป็นร้อยละ

13.89

3.4 ได้ข้อคิดคติสอนใจจากนิทานคิดเป็นร้อยละ 13.89

3.5 ได้ฟังสำเนียงเจ้าของภาษา ช่วยให้ฝึกการออกเสียงที่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 11.1

4. ด้านอื่น ๆ

4.1 ควรปรับปรุงเครื่องแต่งกายของตัวละครให้มีสีสันสวยงาม คิดเป็นร้อยละ 41.67

4.2 ควรทำอุปกรณ์ประกอบฉากเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 16.67

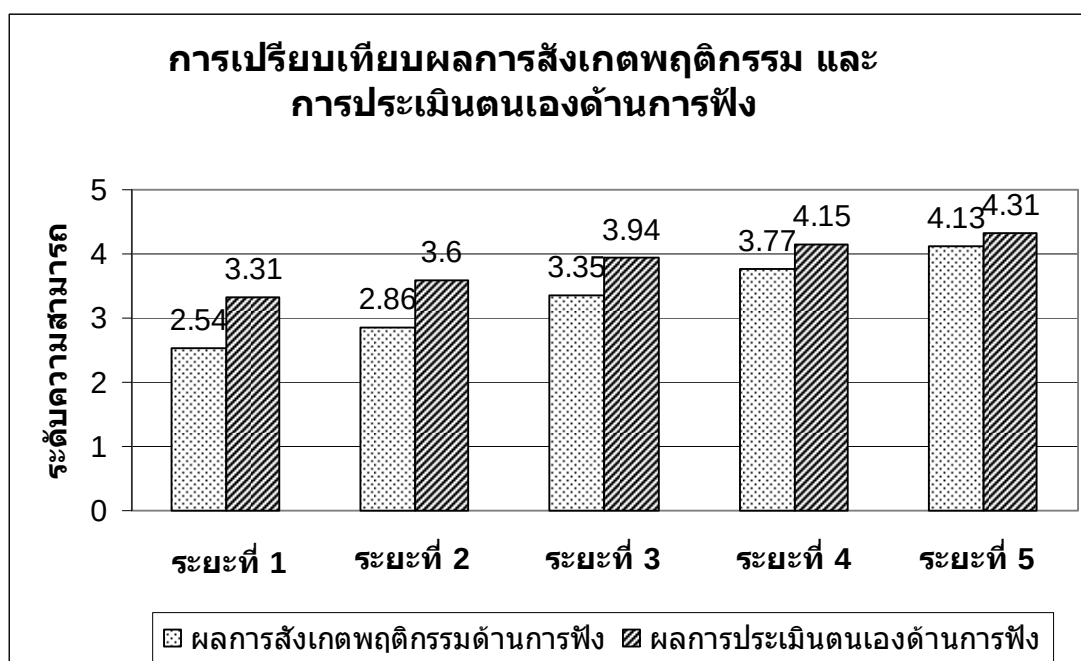
4.3 ควรปรับปรุงเครื่องขยายเสียงที่ใช้ในการแสดง คิดเป็นร้อยละ 8.33

4.4 ควรแปลเป็นไทย เพื่อให้ผู้ชมได้เข้าใจมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 22.22

4. ผลการเปรียบเทียบการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน และผลการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน

เมื่อนำผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียนโดยครู และผลการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียนมาเปรียบเทียบกัน พบว่าได้ผลสอดคล้องกัน คือ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นโดยลำดับ รายละเอียดปรากฏดัง ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน และผลการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน

จากภาพประกอบ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และค่าเฉลี่ยการประเมินตนเองของนักเรียนแต่ละระยะมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ มีค่าสูงขึ้นตามลำดับ ซึ่งหมายความว่า การใช้ิทานเป็นสื่อในการสอนฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงขึ้น แม้ว่าในแต่ละระยะพบว่าการประเมินตนเองของนักเรียนสูงกว่าการสังเกตพฤติกรรมโดยครู

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทบุรี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. ศึกษาผลของการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เปรียบเทียบความสามารถการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. ศึกษาพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3 ห้องเรียน จำนวน 108 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนประถมนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 เลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน จำนวน 36 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม โดยวิธีการจับฉลากจำนวนจากห้องเรียนทั้งหมด 3 ห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ทักษะการฟัง โดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยนักเรียนจะได้ฟังนิทานประกอบภาพ นิทานประกอบท่าทาง นิทานประกอบการร้องเพลง และนิทานเพลงทั้งหมดจำนวน 5 เรื่อง

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของผู้เรียน

2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง

2.4 แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ

3. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้เวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 60 นาที โดยดำเนินการทดลองดังนี้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะเวลา ระยะเวลาแรกเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการฟังโดยใช้นิทานเป็นสื่อ โดยจัดการเรียนการสอนในคาบเรียนปกติ เป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 15 คาบ ระยะเวลาที่สอง คือ การฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน โดยจัดแสดงละคร และการเล่านิทาน ในช่วงเวลาพัฒนาศักยภาพ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ จำนวน 10 คาบ

3.1 จัดปฐมนิเทศผู้เรียนเพื่อทำความเข้าใจ วิธีการทดลอง จุดประสงค์ของการทดลอง และวิธีการประเมินผลการเรียน

3.2 ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้นตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และระหว่างการทดลองในแต่ละแผนการสอน ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน โดยใช้แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน

3.4 ให้ผู้เรียนทำแบบประเมินตนเองด้านการฟังหลังจากเรียนจบทุกทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะเวลา

3.5 ทำการทดสอบหลังการเรียน (Posttest) เพื่อวัดความสามารถด้านการฟังโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษก่อน และหลังการทดลอง โดยใช้สูตร t-test

2. นำผลการประเมินจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง นำมาหาค่าเฉลี่ยในแต่ละระยะหลังจากจบทุกแผนการเรียนรู้ของนิทานแต่ละเรื่อง รวม 5 ระยะเวลา แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมน้อยที่สุด

3. นำผลจากการประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียน มาหาค่าเฉลี่ย โดยแบบประเมินตนเองด้านการฟังของนักเรียนฉบับนี้เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การแปลค่าความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง ระดับความสามารถมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ระดับความสามารถมาก

2.51-3.50 หมายถึง ระดับความสามารถปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ระดับความสามารถน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ระดับความสามารถน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการใช้โน้ตเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประจักษ์มนทรี สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้น้ตเป็นสื่อในการเรียนรู้ มีความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษหลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. จากผลการสังเกตพฤติกรรม และการประเมินตนเองของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้น้ตเป็นสื่อในการเรียนรู้มีพัฒนาการด้านการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นทุกระยะตลอดการทดลอง จากระดับปานกลางจนถึงมาก

3. จากผลการสังเกตพฤติกรรม และการประเมินตนเองของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้น้ตเป็นสื่อในการเรียนรู้มีพัฒนาการด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้เพิ่มขึ้นทุกระยะตลอดการทดลอง จากระดับปานกลางจนถึงมาก

การอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประจักษ์มนทรี โดยใช้น้ตเป็นสื่อในการเรียนรู้ ปรากฏผลการทดลองเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ การใช้น้ตเป็นสื่อในการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนให้สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ทั้งนี้ผลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษจากการเรียนโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้
 2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนการเรียนโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้
- ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

ดังจะนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษจากการเรียนโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้

จากผลการวิจัย การใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษสูงขึ้น โดยคะแนนเฉลี่ย จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง ของนักเรียนเท่ากับ 7.67 และคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองเท่ากับ 18.89 สูงขึ้น 11.22 สอดคล้องกับผลจากการวิเคราะห์ ข้อมูลการสังเกตพฤติกรรมกรฟังภาษาอังกฤษ และการประเมินตนเองของนักเรียน ซึ่งพบว่า นักเรียนมีการพัฒนาด้านการฟังภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นทุกระยะ จากระดับปานกลาง จนถึงมาก ทั้งนี้ผลที่ได้ดังกล่าวอาจมาจากประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 นิทานที่นำมาใช้ในการทดลองมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกนิทานภาษาอังกฤษหลากหลายรูปแบบ คือ นิทานภาพที่มีเสียงประกอบ นิทานประกอบท่าทาง นิทานเพลง และนิทานประกอบเพลง มาใช้ในการทดลอง ซึ่งมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนระดับประถมศึกษา สามารถดึงดูดความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียน นิทานแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน และสามารถเอื้อต่อการพัฒนาการฟังของนักเรียน ผลจากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย พบว่า นิทานที่ใช้เทคนิคหลากหลายทั้ง ภาพ เสียงประกอบ การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงท่าทาง รวมทั้งมีบทเพลงประกอบ ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด โดยภาพประกอบในนิทานเป็นบริบทที่สำคัญ สามารถสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่อง ดังเห็นจากผลการวิเคราะห์จากการสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินตนเองของนักเรียนด้านความเข้าใจการฟัง พบว่า นักเรียนให้ความสนใจกับหัวข้อเรื่อง และภาพประกอบ เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในการฟัง และจากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเอง ยังพบว่า นักเรียนร้อยละ 19.44 ระบุว่าภาพประกอบช่วยให้เข้าใจนิทานขณะฟังได้ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วูลฟ์ (ศรีเงิน แผลสุพัฒน์. 2541 : 16 อ้างจาก Wolf. 1987 : 316) ซึ่งได้ทำการศึกษา นักเรียนชาวเยอรมันที่เรียนภาษาอังกฤษ อายุ 12-18 ปี พบว่า ในการฟังเรื่องที่มีเนื้อหายาก นักเรียนมีความจำเป็นต้องอาศัยภาพช่วยให้เกิดความเข้าใจ

ส่วนการใช้เสียงประกอบในนิทาน ซึ่งมีเสียงเพลง เสียงดนตรีและเสียงประกอบ (effect) ทำให้บทเรียนมีความสมจริงตามบริบทของเนื้อเรื่องในนิทาน ส่งผลให้นักเรียนมีอาการคล้อยตาม เหตุการณ์ของเรื่อง รู้สึกตื่นเต้นเร้าใจ และเข้าใจเนื้อเรื่องมากขึ้น ดังผลจากการประเมินตนเองของนักเรียน ซึ่งพบว่า นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังมากขึ้นเมื่อได้ยินเสียงประกอบ โดยเฉลี่ยร้อยละ 27.76 ระบุว่า เสียงประกอบในนิทาน ทำให้รู้สึกตื่นเต้น เร้าใจ สอดคล้องกับ แมน (เฉลิมชัย สัตตะระโส. 2539: 2; อ้างจาก Mann. 1979) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของดนตรี และเสียงประกอบคำบรรยายในนิทาน ช่วยเพิ่มความเข้าใจในการฟัง และความคงทนในการจำ

นอกจากนี้การใช้นิทานที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกโดยใช้ท่าทางประกอบการเล่า นิทาน มีความเหมาะสมกับธรรมชาติของเด็กวัยประถมศึกษา ที่ชอบกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหว นักเรียนจะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย อีกทั้งการเคลื่อนไหวร่างกายโดยการแสดงท่าทางต่าง ๆ ประกอบนิทาน ช่วยให้นักเรียนสามารถติดตามเรื่องที่เล่าได้อย่างต่อเนื่อง และรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์ รวมทั้งช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการที่เป็นรูปธรรมได้มากขึ้น ดังที่ อัชเชอร์ (Asher. 1982: 17-19) กล่าวว่า การที่นักเรียนเรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส และกล้ามเนื้อโดยการเคลื่อนไหวร่างกาย จะช่วยให้นักเรียนมีความคงทนในการเรียนรู้ที่ถาวร ดังปรากฏจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการฟังของนักเรียน สอดคล้องกับผลจากการประเมินตนเอง ซึ่งพบว่า นักเรียนสามารถเข้าใจสิ่งที่ฟังแล้วปฏิบัติตามได้ จากระดับปานกลาง พัฒนารุดขึ้นอยู่ในระดับมาก และจากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเองด้านการฟัง ซึ่งนักเรียนร้อยละ 11.11 ระบุว่า การเคลื่อนไหวร่างกายตามบทบาทของตัวละครในนิทานทำให้นักเรียนสนุกสนาน และร้อยละ 8.33 ระบุว่า การแสดงสีหน้าและท่าทางขณะเล่านิทาน ช่วยทำให้เข้าใจเรื่องในนิทานเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (จิตรราภรณ์ เตมียกุล. 2531: 16; อ้างอิงจาก พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข. 2525: 321) ซึ่งได้ศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง และความคงทนในการจำของนักเรียน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 20 คน ในแต่ละกลุ่มกำหนดให้นักเรียนฟังนิทานที่มีการเล่าแตกต่างกัน ดังนี้ การเล่านิทานปากเปล่า การเล่านิทานประกอบภาพ การเล่านิทานประกอบการแสดงหุ่นมือ และการเล่านิทานประกอบท่าทาง ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนที่ฟังครูเล่านิทานประกอบท่าทาง มีความสามารถในการฟัง และความคงทนในการจำสูงขึ้นมากกว่าการเล่านิทานปากเปล่า อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นอกจากนี้การนำบทเพลงเป็นสื่อในการเล่านิทาน เช่น การเล่านิทานโดยการร้องเพลง หรือการเล่านิทานสลับกับการใช้เพลงประกอบ ช่วยให้การฟังนิทานได้อรรถรสมากยิ่งขึ้น การเรียบเรียงเนื้อร้องที่มีการใช้คำคล้องจอง และคำพ้องเสียง ประกอบกับเสียงดนตรี ทำให้เกิดความไพเราะ ช่วยทำให้นักเรียน มีความสุข และรู้สึกผ่อนคลาย ซึ่งเพลงประกอบนิทานที่นำมาใช้ในการทดลองครั้งนี้มี

ทำทางประกอบการร้องเพลง จึงช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อเรื่องในนิทานได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจนิทานมากยิ่งขึ้น ดังเห็นได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิเคราะห์จากแบบประเมินตนเองของนักเรียนด้านการฟัง ซึ่งพบว่า พฤติกรรมด้านการร้องเพลง และฟังเพลงภาษาอังกฤษของนักเรียนพัฒนาขึ้นจากระดับปานกลางถึงระดับมาก นอกจากนี้จากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเองด้านการฟังพบว่า นักเรียนร้อยละ 11.11 ระบุว่า ชื่นชอบบทเพลงในนิทาน สอดคล้องกับ คาลิโวดา (ศรีเงิน แผลสุพัฒน์. 2541 : 18; อ้างอิงจาก Kalivoda.1989 : 2953-A) ซึ่งได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบการสอนความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชาวสเปน โดยแบ่งการทดลองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองให้นักเรียนฟังเนื้อหาบทเรียนที่ประพันธ์เป็นบทเพลง กลุ่มควบคุมให้นักเรียนฟังจากการเล่าเรื่องและบทสนทนา ผลการทดลองพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการฟังเนื้อหาบทเรียนที่ประพันธ์เป็นบทเพลงมีคะแนนความสามารถในการฟังสูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการฟังจากเรื่องเล่า และบทสนทนาเพียงอย่างเดียว

1.2 การจัดกิจกรรมที่มีขั้นตอนการฝึกอย่างเป็นระบบ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมโดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีขั้นตอน โดยในแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ กิจกรรมก่อนการฟัง เป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมด้านภาษา และเนื้อหา เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ง่ายขึ้น กิจกรรมระหว่างฟัง มุ่งเน้นให้นักเรียนดึงข้อมูลจากสิ่งที่ฟังได้เข้าใจ ส่วนกิจกรรมหลังการฟังเปิดโอกาสให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาให้สัมพันธ์กับกิจกรรมที่ทำมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียน และกิจกรรมเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัตินอกห้องเรียน หลังการทดลองพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้น หลังการทดลอง ดังเห็นได้จาก ผลการวิเคราะห์แบบสังเกตพฤติกรรมการฟังด้านความเข้าใจของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินตนเองพฤติกรรมการฟังด้านความเข้าใจ ว่า พฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านความเข้าใจของนักเรียน ในแต่ละรายการพัฒนาขึ้นจากระดับปานกลางจนถึงระดับมาก และจากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเอง พบว่านักเรียนร้อยละ 55.56 ระบุว่า กิจกรรมช่วยพัฒนาทักษะการฟัง และร้อยละ 13.89 ระบุว่า ได้เรียนรู้คำศัพท์ และโครงสร้างทางภาษา ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอน มีการวางแผนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับ อันเดอร์วูด (Underwood. 1993: 25-28) และสุไร พงษ์ทองเจริญ (2535: 117-121) ซึ่งกล่าวว่า การจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสมในแต่ละขั้นตอน ได้แก่ ขั้นก่อนการฟัง (Pre-listening) ขั้นระหว่างฟัง (While-listening) และขั้นหลังการฟัง (Post-listening) จะช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายในการฟัง

1.3 การจัดกิจกรรมที่เน้นการฝึกทักษะการฟังจากง่ายไปหายาก และการเปิดโอกาสให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาประยุกต์

ในการจัดกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกทักษะการฟังในการวิจัยครั้งนี้ มีการจัดลำดับจากง่ายไปหายาก กล่าวคือ การฝึกฟังเสียงประกอบ การฝึกฟังเพื่อจับคำ และประโยค การฝึกฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อการเดาความหมายจากบริบท การฝึกฟังเพื่อระบุลำดับเหตุการณ์ของสิ่งที่ฟัง และการฝึกฟังเพื่อทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า ตามลำดับ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการฟังภาษาอังกฤษ สอดคล้องกับผลจากการประเมินตนเองของนักเรียนด้านความเข้าใจ พบว่า นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้มากขึ้น สามารถฟังเจ้าของภาษาพูดประโยค ข้อความ หรือบทสนทนาได้เข้าใจมากขึ้นจากระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นทุกระยะตลอดการทดลอง และจากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเอง พบว่า นักเรียนร้อยละ 11.11 ระบุว่า สามารถฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจมากขึ้น ร้อยละ 5.56 ระบุว่า นักเรียนมีความมั่นใจในการตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้มากขึ้น สอดคล้องกับ เทนเนอร์ และ กรีน (Tanner and Green. 1998) และกรมวิชาการ (2544: 138) ซึ่งกล่าวว่า การฝึกทักษะการฟังเพื่อความเข้าใจนั้นควรฝึกฟังเป็นลำดับขั้นไปจากง่ายไปหายาก จะช่วยทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการฟัง และไม่คิดว่าการฟังเป็นสิ่งที่ยากเกินความสามารถของตนเอง ในทำนองเดียวกัน เทเลอร์ (Taylor. 1993: บทนำ) กล่าวว่า การฝึกฟังในชั้นแรกควรฝึกให้นักเรียนมีความไวต่อการฟังเสียงสิ่งต่าง ๆ รอบตัว (sensitive to sound) ต่อจากนั้นจึงฝึกให้นักเรียนได้ฟังเสียงเจ้าของภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม เช่น การฟังคำ วลี เนื้อเรื่อง บทสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ และข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ โดยผ่านทางรายการโทรทัศน์ หรือการชมภาพยนตร์

1.4 การใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สื่อช่วยในการพัฒนาทักษะการฟัง ประกอบด้วยซีดีนิทาน ประกอบเสียงโดยให้อาจารย์เจ้าของภาษาพูดบันทึกเสียง และแบบฝึกทักษะการฟังที่จัดทำขึ้น พบว่าสามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน และช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยได้จัดเตรียม รูปภาพ บัตรคำ ใบงาน บทนิทานที่มีรูปภาพประกอบ และใช้เทคนิคการอธิบายด้วยท่าทาง สื่อการสอนที่หลากหลายเหล่านี้ช่วยเพิ่มความสนใจ และช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังมากขึ้น ส่งผลทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มมากขึ้น ดังปรากฏจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการฟังด้านความเข้าใจ พบว่า พฤติกรรมด้านความเข้าใจของนักเรียนพัฒนาขึ้นทุกระยะจากระดับปานกลาง ถึงระดับมาก โดยนักเรียนให้ความสนใจในหัวข้อเรื่อง และภาพประกอบเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์จากแบบประเมินตนเอง พฤติกรรมการฟังด้านความเข้าใจ นักเรียนด้านการฟัง พบว่า นักเรียนเข้าใจเรื่องที่ฟังมากขึ้น เมื่อ

ได้ยินเสียงประกอบ นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์การแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติม พบว่า นักเรียนร้อยละ 11.11 ระบุว่า ได้ฟังสำเนียงเจ้าของภาษาจากซีดีบันทึกเสียง ช่วยให้ฟังเจ้าของภาษาได้เข้าใจมากขึ้น และใช้เป็นแบบอย่างในการฝึกการออกเสียงที่ถูกต้อง สอดคล้องกับ วู (Wu, 2008: 1) ซึ่งกล่าวว่า การสอนทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ต้องอาศัยสื่อการสอนและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การใช้หนังสือภาพ ใช้บัตรภาพ บัตรคำ แถบประโยค การเล่านิทานประกอบการแสดงหุ่น การใช้แถบบันทึกเสียง การอ่านออกเสียง การแสดงบทบาทสมมติ การพูดคำกลอน การร้องเพลง การทำท่าทาง

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนการเรียนรู้โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบการสังเกตพฤติกรรมกรรมการฟังภาษาอังกฤษ และแบบประเมินตนเองพฤติกรรมด้านการฟัง หลังจากเรียนจบทุกแผนการเรียนรู้นิทานแต่ละเรื่องรวม 5 ระยะเวลา พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ เพิ่มขึ้นทุกระยะจากระดับปานกลางถึงมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเป็นกิจกรรมคู่ เป็นกลุ่ม และร่วมกันทั้งชั้น ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาร่วมกันแสดงความคิดเห็น นักเรียนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับนักเรียน เกิดการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้บรรยากาศในการเรียนผ่อนคลาย สนุกสนานและเป็นกันเอง ดังปรากฏผลจากการวิเคราะห์การสังเกตพฤติกรรมกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมในการตอบคำถามของนักเรียนความร่วมมือในการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และทำงานร่วมกับผู้อื่นของนักเรียนพัฒนาขึ้นจากระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการประเมินตนเองของนักเรียนด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมการฟังภาษาอังกฤษด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ของนักเรียนพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมากทุกระยะ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกระยะตลอดการทดลอง และจากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเอง พบว่า นักเรียนร้อยละ 8.33 ระบุว่า ได้ฝึกทำงานเป็นทีม ทำให้เกิดความสามัคคี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลวรรณ โดมสีฟ้า (2551 : 52) และวิจรวง เทพสุริยวงศ์ ซึ่งพบว่า ปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนภายในห้องเป็นไปด้วยดี นักเรียนมีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความสามัคคีภายในกลุ่ม และช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาเพิ่มมากขึ้น

2.2 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการฟังที่มีการบูรณาการทักษะทางภาษา ด้านการพูด การอ่าน การเขียน และการฝึกการออกเสียง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้มีการบูรณาการทักษะภาษา ทั้ง 4 คือ จัดกิจกรรมส่งเสริมการพูด เช่น การเล่นเกมปริศนาคำทาย การพูดบรรยายภาพ การเล่าเรื่องที่อิงจากบทเพลงนิทาน การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ การเล่าเรื่องที่แต่งขึ้นเองตามแนวคิด หรือจินตนาการของตนเอง การพูดเล่าเรื่องประกอบท่าทาง รวมทั้งการแสดงหุ่นมือ และการแสดงละคร ส่วนทักษะการอ่าน ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนฝึกอ่านแบบกวาดสายตา การอ่านออกเสียงเพื่อเลียนแบบการออกเสียงที่ถูกต้องของเจ้าของภาษา การอ่านข้อความแล้ววาดภาพประกอบ เป็นต้น ในส่วนของทักษะการเขียน ผู้วิจัยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกการเขียนบรรยายภาพ การเขียนนิทานเลียนแบบเรื่องที่กำหนด การเขียนตอนจบของเรื่อง การทำสมุดภาพนิทาน ซึ่งการจัดกิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำภาษาไปใช้ได้ตามสถานการณ์จริง มีความมั่นใจในการแสดงออก สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมการฟังด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ซึ่งพบว่า พฤติกรรมในแต่ละรายการในแต่ละช่วงระยะของการทดลองมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลาง ถึงระดับมาก สอดคล้องกับ ผลการประเมินตนเองพฤติกรรมการฟังด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ พบว่า พฤติกรรมในแต่ละรายการมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ทุกระยะตลอดการทดลอง นอกจากนี้จากการแสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียนจากแบบประเมินตนเอง พบว่า นักเรียนร้อยละ 72.22 ระบุว่า นักเรียนได้แสดงออก ได้ฝึกพูดภาษาอังกฤษจากการแสดงละคร การเล่านิทานประกอบท่าทาง และการร้องเพลง และร้อยละ 13.89 ระบุว่า มีโอกาสสอนน้องเล่นเกม ร้องเพลง การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทั้ง 4 แบบบูรณาการในงานวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับ ไรท์ (Wright, 2000 : 4) ซึ่งกล่าวว่า การนำนิทานมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นั้นควรนำมาสอนให้ครอบคลุมทักษะทั้งสี่ โดยเน้นความคล่องมากกว่าความถูกต้อง นอกจากนี้ พิตรวัลย์ โกวิทวที (2537 : 25-26) กล่าวว่า ควรใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ (Learning Integration) ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และตระหนักถึงความเป็นไปได้ในการนำภาษาไปใช้

จากการอภิปรายที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการใช้นิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ และการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้นิทานภาษาอังกฤษที่มีรูปแบบหลากหลาย มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการฟังอย่างชัดเจน นักเรียนได้ทำกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาที่หลากหลาย ในรูปแบบการบูรณาการร่วมกับทักษะด้านการพูด การอ่าน การเขียน รวมทั้งฝึกฟังเสียงและการออกเสียงเจ้าของภาษา นอกจากนี้ การใช้สื่อ

การสอนที่หลากหลายในบทเรียน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ และท้าทายในการทำกิจกรรม ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในบทเรียน และเห็นประโยชน์ของการนำภาษาไปใช้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วยุพา ทศตะ (2541: 1-6) ซึ่งได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของครู ในการใช้นิทานประกอบการสอน โดยนำเสนอการเล่านิทานแบบต่าง ๆ ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนมีความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้การใช้นิทานประกอบการสอน สามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาของ นนทพร ภูวรัตน์ (2546 : 45) ซึ่งได้ศึกษาการใช้เพลง และนิทานเป็นกิจกรรมการฟังในการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการฟังเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลการวิจัยของ เมดินา (Medina. 2000 : 1-5) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบ วิธีการเล่าเรื่องโดยใช้ภาพประกอบ และการเล่าเรื่องที่เป็นบทเพลงที่มีรูปภาพประกอบ ผลการทดลองพบว่า การเล่าเรื่องเป็นบทเพลง และมีรูปภาพประกอบ สามารถเพิ่มความสามารถด้านการฟัง และความสามารถด้านคำศัพท์ได้สูงกว่าการเล่าเรื่องที่มีภาพประกอบอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อพัฒนาการฟัง

1. การคัดเลือกนิทาน ควรคำนึงถึงประเภทของนิทานให้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ถ้าหากนิทานเป็นเรื่องยาว ครูผู้สอนควรแบ่งนิทานเป็นตอน ๆ ทั้งนี้เพราะการตัดทอนเรื่อง หรือข้อความให้สั้นลง เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำข้อมูลที่เป็นความคิดรวบยอด และรายละเอียดได้ดีกว่าการฟังเรื่อง หรือข้อความที่ยาว นอกจากนี้การแบ่งนิทานออกเป็นตอน ๆ ทำให้ผู้สอนสะดวกในการจัดเตรียมเนื้อหา และกิจกรรมการฟังได้อย่างเหมาะสม
2. ผู้สอนควรเตรียมเครื่องเล่น รวมทั้งสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนสอนทุกครั้ง เพื่อตรวจสอบความพร้อมของสื่อ และอุปกรณ์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องก่อนดำเนินการสอนเพื่อให้เกิดความราบรื่นในขณะสอน และเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนในการพัฒนาทักษะการฟัง
3. ครูผู้สอนควรฝึกการร้องเพลง ทำท่าทางประกอบ หรือฝึกการเล่านิทานก่อนการสอนทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการสอน ป้องกันข้อผิดพลาด และดึงดูดใจนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน
4. ในการปฏิบัติกิจกรรม ครูควรอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการอย่างชัดเจน มีการสาธิตและตรวจสอบความเข้าใจ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ครูผู้สอนควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงเรื่องการจัดหาอุปกรณ์ประกอบฉาก เสื้อผ้า เครื่องแต่งกายนักแสดง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้แสดงเกิดความภาคภูมิใจ และผู้ชมได้รับอรรถรสในการชมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาด้านอื่น ๆ เช่น การพูด การอ่าน และการเขียน
2. ควรศึกษาการใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการฟังในระยะยาว และความคงทนในการเรียนรู้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2544). *การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา : เรียนรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2548). *Projects: Play & Learn (Teacher's book)*. *คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2548). *Project: Play & Learn (Teacher's book)*. *คู่มือครูสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547). *Project: Play & Learn (Student's book)*. *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2547). *Project: Play & Learn (Student's book)*. *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กมลวรรณ โดมศรีฟ้า. (2551). *การศึกษาการใช้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอน ภาษาอังกฤษในฐานะต่างประเทศ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกริก ยู่พันธ์. (2539). *การเล่นิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2541, เมษายน). *การเล่นิทาน*. *วารสารการศึกษาปฐมวัย*. 2(2): 10-19.
- คุรุรักษ์ ภิมยรัักษ์. (2540, กรกฎาคม-กันยายน). *นักเล่นิทานสร้างนักอ่าน*. *สารพัฒนาหลักสูตร*. 16(130): 44-47.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จารุพรรณ เพ็งศรีทอง. (2544, มกราคม-มิถุนายน). การศึกษาปัญหาการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิจัย*. 4(1): 171-185.
- จิตรราภรณ์ เตมียกุล. (2531). *การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบ*. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมชัย สัตตะระโส. (2539). *ผลของการฟังนิทานประกอบดนตรีที่มีต่อความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์. คม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- เฉลียวศรี จิรสิทธิ์. (2520). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการฟังและทักษะการพูดจากบทเรียนซึ่งยึดหลักการจัดเนื้อหาวิชาตามแนว Functional-Notion-Based Syllabus กับบทเรียนซึ่งยึดเนื้อหาวิชาตามแนว Structural-Based Syllabus*. ปรินญาณินพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพพดี อ่องแสงคุณ. (2535). *กิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นนทพร ฤทธิ์รัตน์. (2546). *การใช้เพลงและนิทานในการเพิ่มความสามารถด้านการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบางวัน จังหวัดพังงา*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัญชา อึ้งสกุล. (2545,กรกฎาคม). *การพัฒนากระบวนการการเรียนรู้ภาษาอังกฤษหลักการทักษะและการปฏิบัติการ*. *วารสารวิชาการ*. 5(7): 52-57.
- เบลเรนก้า, เจม; และแซปแมน, คาโลร่า. (2001). *108 วิธีวัดและประเมินพหุปัญญา*. แปลโดย เฉลียวศรี พิบูลชล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- บุญยาพร อนุาณุล. (2545). *การพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึก*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ประนอม สุรัสวดี. (2541). *ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา สื่อและการนำไปใช้*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- พันธนิย์ วิหคโต. (2546, กันยายน). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. *วารสารวิชาการ*. 6(4): 24-27.
- พิตรวัลย์ โกวิทาทิ. (2539). *ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในกิจกรรมและสื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฟิลิปส์, ไดแอน; เบอร์วูด, ชาร์ว; และดันฟอร์ด, เฮเลน. (2544). *โครงการภาษาอังกฤษกับเด็ก*. แปลโดยเจเลียวศรี พิบูลชล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หน้าต่างสู่โลกกว้าง.
- เยาวรัตน์ การพานิช และอังคณา ทองพูน. (2543, มกราคม-มีนาคม). ความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. *มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์*. 17(2): 22-24.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- _____. (2538). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- วรรณิ ศิริสุนทร. (2539). *เอกสารคำสอนการเล่านิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแกรมมี
- วยุพา ทศตะ. (2541). *การสัมมนาเชิงปฏิบัติการการเล่านิทานสัญจรสำหรับครูโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ภาควิชาภาษาตะวันตกและภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2535). *เอกสารการสอนชุดการวัดและประเมินผลกลุ่มวิชาทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิรงรอง เทพสุริยวงศ์. (2547). *การใช้กิจกรรมการละครเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสันติธรรมวิทยาคม จังหวัดยโสธร*. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพร พงษ์สุรพัฒน์. (2539). *ทฤษฎีและแนวคิดในการสร้างแบบทดสอบสมิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันภาษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีเงิน แผลสุพัฒน์. (2541). *การเปรียบเทียบความสามารถในการฟังข้อความภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยพณิชยการสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์. คม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะต่างประเทศ ภาคมัธยม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร
- สมศักดิ์ บริบูรณ์. (2542). *นิทานความสำคัญและประโยชน์*. *วารสารวิชาการ*. สถาบันรากฏหมู่บ้านจอมบึง. 2: 47-64.

- สัณห์พัฒน์ อรุณธารี. (2542). นิทานสำหรับปฐมวัย. คณะครุศาสตร์: โปรแกรมวิชาการศึกษา
ปฐมวัย สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- สายฝน ทรงเสียงไชย. (2544). การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะฟัง-พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมและเกมภาษา ระดับประถมศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญศึกษา. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอน ภาษาอังกฤษในฐานะต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลำอาง หิรัญบุรณะ. (2542). การทดสอบและการประเมินผลทางภาษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุจิตรา ศาสตรวาทา. (2541). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในชั้นเรียนที่ใช้การสอนแบบสื่อสารโดยมีนิทานเป็นองค์ประกอบ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2535). กลุ่มการสอนการฟังและการเขียนคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : หน่วยงานนิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา. (2540). ชุดฝึกอบรมการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เรื่อง เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อภิญา เบญจวรรณกร. (2540,กรกฎาคม-กันยายน). การเล่านิทานในยุคอิเล็กทรอนิกส์. วารสารห้องสมุด. 41(3): 40-46.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2538). แนวการสร้างข้อสอบภาษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Asher, James J. (1982). *Learning Another Language Through Actions : The Complete Teacher's Guidebook*. Los Gatos, Calif : Sky Oaks Productions, Inc.
- Ayliffe, A.; Stevenson, P.; & Murphy, R.B. (2003). *Super Song: Songs for Very Young Learner*. 7th ed. New York: Oxford University Press.
- Bacheman, L.F. (1991). What does language testing have to offer?. *TESOL Quarterly*. V.25. pp. 671-704.
- Brown, J.L.M. (2006). Rhymes, Stories and Songs in the ESL Classroom. *The Internet TESL Journal*. V.7(4), Retrieved April 12, 2006, from <http://iteslj.org/Techniques/Saricoban-Songs.html>

- Doff, A. (1989). *Teach English : A Training Course for Teachers*. New York: Cambridge University Press.
- Driscoll, L. (2005). *Get Set Go4*. New York : Oxford University Press.
- Elley, W. (1989). Vocabulary Acquisition from Listening to Stories. *Reading Research Quarterly*. V.24(2). pp.174-187. Retrieved March 3, 2007, from <http://www.jstor/gifcvtidir/>
- Ferguson, G.A. & Toshio T. (1989). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 6th ed. New York: McGraw-Hill.
- Finocchiaro, M. (1989). *English as a Second / Foreign Language: From Theory to Practice*. New Jersey: Prentice Hall.
- Galvin, K. (1992). *Listening by Doing*. Lincolnwood: National Textbook Company.
- Harmon, Nancy. (2003, November). *Thai TESOL Focus*. V.16(2). pp. 51-53.
- Harris, D.P. (1969). *Testing English as a Second Language*. Singapore: Mc Graw-Hill.
- Heaton, J.B. (1990). *Classroom Testing*. 2nd ed. New York : Longman.
- Helgesen, M.; & Brown, S. (1995). *Active Listening: Introducing Skill for Understanding (Teacher's Edition)*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hoderness, J.; & Hughs, A. (1997). *100+ Ideas for Children*. Great Britain: Macmillan Publisher Ltd.
- Lynch, T. (1996). *Communication in the Language Classroom*. Hong Kong: Oxford University Press.
- Madsen, H.S. (1983). *Techniques in Testing*. Hong Kong: Oxford University Press.
- Medina, S.L. (2000). *Acquiring Vocabulary Through Story-Songs*. Retrieved November 19, 2006, from <http://www.forefrontpublishers.com/eslmusic/articles/05.htm>
- Morley, J. (1984). *Learning in ESL : Developing Self-Study Activities for Listening Comprehension*. Orlando: Harcourt Brace Jovanovich.
- Phillip S. (2004). *Drama with Children*. 6th ed. Hong Kong: Oxford University Press.
- Richards, J. C. (1990). *The Language Teaching Matrix*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Rixon, S. (1986). *Developing Listening Skills*. London: Macmillan Published.

- Rost, M. (1991). *Listening in Action: Activities for Developing Listening in Language Teaching*. London: Prentice Hall International.
- _____. (1994). *Introducing Listening*. London: Penguin.
- Rubin, J.; & Thompson I. (1994). *How to be a More Successful Language Learner: Toward Learner Autonomy*. Boston: Heinle and Heinle Publishers.
- Shepard, A. (1996). *Tell a Story: A Guide to Storytelling*. Retrieved April 10, 2006, from <http://www.aaronsherp.com/storytelling/Tips.html>
- Tanner, R.; & Green, C. (1998). *Task for Teacher Education: A Reflective Approach (Course book)*. Malaysia: Longman.
- Taylor, E.K. (2000). *Using Folktales*. New York: Cambridge University Press
- Taylor, Linda L. (1993). *Pronunciation in Action*. Englewood Cliffs, N.Y.: Prentice Hall.
- Underwood, M. (1993). *Teaching Listening*. New York: Longman.
- Ur, P. (1984). *Teaching Listening Comprehension*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Valette, R.M.; & Disick, R.S. (1972). *Modern Language Performance Objective and Individualization : A handbook*. New York: Harcourt Brach Jovanovich.
- Weir, C.J. (1990). *Communicative Language Testing*. London: Prentice Hall International.
- Wright, A. (2000). *Storytelling with Children*. New York: Oxford University Press.
- Wu Su Yueh. (2008,January). Teaching The Three Little Pigs to EFL Young Learners in Taiwan. *The Internet TESL Journal*, 6(1).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้การใช้บทนิทานเป็นสื่อในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟัง

สาระสำคัญ

การใช้บทนิทานหรือเรื่องเล่า เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน และได้เรียนรู้ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารอย่างแท้จริง เนื่องจากนิทาน หรือเรื่องเล่าจะช่วยให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้หน่วยเสียงของภาษา และโครงสร้างประโยค ภาพประกอบในนิทานเป็นบริบทที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้การที่ผู้เรียนได้ฟังนิทานหรือเรื่องเล่า ทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการเดาความหมายของคำศัพท์ และเดาเหตุการณ์ล่วงหน้าได้ ซึ่งเป็นการตั้งจุดประสงค์ในการฟัง เพราะเด็กอยากรู้อาณาสิ่งทีตนคาดเดาไว้ถูกต้องเพียงใด และจะตั้งใจฟังอย่างมีจุดมุ่งหมายมากขึ้น ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนภาษาต่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเข้าใจกระบวนการฟังที่ครูผู้สอนได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการฟังเพื่อจับใจความสำคัญ การฟังเพื่อจับใจความเฉพาะในรายละเอียด การเดาความหมายจากบริบท ตลอดจนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากเรื่องเล่า หรือนิทานที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายเรื่องราว และบอกรายละเอียดของข้อความ หรือเรื่องราวในเรื่องเล่า หรือนิทานได้
3. นักเรียนสามารถคาดเดาความหมายของคำศัพท์ และประโยคอย่างมีเหตุผล
4. นักเรียนสามารถบอกลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้

แผนการเรียนรู้

15 แผน

1. นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ
เรื่อง The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf จำนวน 3 ชั่วโมง
2. นิทานประกอบภาพที่มีเสียงประกอบ เรื่อง The Wind and the Sun จำนวน 3 ชั่วโมง
3. นิทานประกอบท่าทาง เรื่อง Enormous Elephant จำนวน 3 ชั่วโมง
4. นิทานเพลง เรื่อง A Little Old Man and a Rabbit จำนวน 3 ชั่วโมง
5. นิทานประกอบเพลง เรื่อง The Hare and the Tortoise จำนวน 3 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-3

หลักการและเหตุผล

ด้านเนื้อหา

นิทานประกอบภาพ เรื่อง The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf เป็นนิทานที่ส่งเสริมคุณธรรมให้ผู้เรียนมีความรู้รักสามัคคี ความผูกพันระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริงในด้านการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านการจัดกิจกรรม

การจัดการเรียนการสอน ในนิทานเรื่อง The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf นี้มุ่งให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาในลักษณะบูรณาการทักษะทั้งสี่ รวมทั้งการฝึกออกเสียง

การฟัง การฝึกให้ผู้เรียนฟังในระยะแรก เป็นการฝึกฟังเสียงต่าง ๆ รอบ ๆ ตัว ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีประสาทในการรับรู้ในการฟังที่ดี และมีสมาธิฟังการฟังเสียง นอกจากนี้การฟังเสียง และสำเนียงของเจ้าของภาษา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลียนแบบการออกเสียง และคุ้นเคยกับสำเนียงการพูดของเจ้าของภาษา เพราะเด็กในวัยประถมศึกษาถ้ามีโอกาสฟังมากก็สามารถเลียนแบบได้ดี การฝึกฟังประโยคยาวขึ้น ร่วมกับการใช้ภาพประกอบ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่อง

การพูด การให้ผู้เรียนเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ ช่วยให้ผู้เรียนมีการเชื่อมโยงความคิด มีการคิดที่เป็นระบบ นำไปสู่การสรุปความ การพูดคำ หรือประโยคเดิมซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง ในบริบทที่เปลี่ยนไปทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และไม่ต้องกังวลกับการพูดผิด การฝึกให้ผู้เรียนพูดเลียนแบบการออกเสียงและสำเนียงของเจ้าของภาษา ช่วยทำให้การพูดในการแสดงบทบาทของตัวละครในนิทานเป็นธรรมชาติ และสามารถทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมกับการแสดง

การอ่าน การอ่านแบบกวาดสายตาเป็นการช่วยฝึกกล้ามเนื้อสายตา เพราะเด็กในวัยประถมศึกษา มักจะมีปัญหาด้านการมิติสัมพันธ์ และช่วยให้ผู้เรียนมีสมาธิขึ้น นอกจากนี้การฝึกให้ผู้เรียนอ่านประโยคควบคู่กับการใช้ภาพประกอบช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อเรื่องได้ดี

การเขียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนฝึกเขียนตามแบบ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนมีความรอบคอบถี่ถ้วนในเรื่องการใช้เครื่องหมายวรรคตอน และรู้จักที่จะใช้ภาษาเขียนให้ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งเป็นการเปรียบเทียบวัฒนธรรมการใช้ภาษาของทั้งสองภาษา ช่วยให้เด็กได้ตระหนักถึงความแตกต่างที่มีทางวัฒนธรรมของภาษานั้น ๆ การเขียนนิทาน หรือเรื่องเล่า เน้นให้ผู้เรียนเขียนสื่อความหมายในรูปประโยคเหตุการณ์ในอดีต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถคาดเดา เนื้อเรื่อง ตัวละคร และการกระทำจากเสียงประกอบที่ได้ยินได้ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถตอบคำถาม จากนิทานประกอบภาพ เรื่อง The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf ได้ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังได้ถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถจับคู่ภาพและประโยคในรูปของเหตุการณ์ในอดีตได้
5. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
6. นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงเสียงเลียนแบบเสียงของเจ้าของภาษาได้
7. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกมได้

เนื้อหา

Sub skill Listen for identification of a sequence of event

Language focus

Past Simple Tense

Phrasal verbs

Adjective (expression)

Vocabulary

Review Vocabulary

ate, played, clean up, want, did not, lived, said

Daddy, Mummy, brother, sister, baby

New Vocabulary

little, dirty, angry, told, ran away, built

wood, straw, paper, brick

สื่อการเรียนการสอน

1. Script “The Three Little Pigs and the Big Bad Wolf”
2. บัตรคำศัพท์
3. บัตรภาพ
4. ซีดีบันทึกเสียง
5. พจนานุกรม
6. ใบงานที่ 1 “Predicting”

7. ใบงานที่ 2 “Scrambled pictures”
8. ใบงาน “เกมหมูน้อยสร้างบ้าน”

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

Pre-listening

1. ครูทบทวนคำศัพท์เกี่ยวกับคำกริยา ครูชูภาพคำศัพท์ และพูดคำกริยาช่องที่ 1 แล้วให้นักเรียนบอกกริยารูปอดีต (กริยาช่องที่ 2)
2. ครูแจก ใบงาน (Worksheet 1) ให้นักเรียนดูภาพร่วมกัน ครูอธิบายวิธีการปฏิบัติกิจกรรม โดยให้นักเรียนฟังเสียงประกอบ แล้วเลือกภาพให้ตรงกับเสียงที่ได้ยิน
3. ครูเปิดซีดีบันทึกเสียง ให้นักเรียนเดาเสียงที่ได้ยินว่าเป็นเสียงอะไร โดยให้นักเรียนเขียนวงกลมให้ตรงกับภาพนั้น ตามลำดับของเสียงที่ได้ยินจากรูปภาพแสดงสัญลักษณ์ของเสียง
4. ครูเปิดซีดีบันทึกเสียงซ้ำอีกครั้งเพื่อเป็นการตรวจคำตอบ
5. ครูซักถามความคิดเห็นนักเรียนว่าจากเสียงต่าง ๆ ที่ได้ยินเป็นเสียงจากนิทานที่จะได้ฟังต่อไป นักเรียนคิดว่ามีตัวละครอะไรบ้าง และมีการทำอะไรบ้าง ให้นักเรียนเดาว่าน่าจะเป็นนิทานเรื่องใดที่นักเรียนเคยทราบ หลังจากนั้นครูเขียนชื่อเรื่องนิทานบนกระดาน The Three Little Pigs with the Big Bad Wolf
6. ครูสอนคำศัพท์ใหม่ โดยให้นักเรียนดูภาพประกอบเรื่องในนิทาน แล้วซักถามเกี่ยวกับคำศัพท์ นอกจากนั้นครูแสดงท่าทางประกอบ ครูพยายามกระตุ้นให้นักเรียนเดาความหมายของคำ ครูอธิบายความหมายประกอบเพิ่มเติม
7. ครูออกเสียงคำศัพท์ซ้ำหลาย ๆ ครั้ง แล้วให้นักเรียนออกเสียงตาม ครูเขียนคำศัพท์บนกระดานดำ

While-listening

1. ครูให้นักเรียนดูภาพแต่ละภาพร่วมกัน ให้นักเรียนช่วยกันบรรยายภาพที่เห็น และคาดเดาว่านักเรียนจะได้ยินเสียงคำศัพท์อะไรบ้าง ครูเขียนคำศัพท์บนกระดาน ตรวจสอบว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ
2. ให้นักเรียนจับคู่ แล้วครูแจกภาพลำดับเหตุการณ์ “Scrambled pictures” (Worksheet 2)
3. ให้ตัวแทนนักเรียนออกมาเขียนคำตอบ หลังจากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบโดยให้นักเรียนพยายามบอกเหตุผลสนับสนุนรายละเอียดว่าทำไมจึงเรียงลำดับภาพเช่นนั้น
4. ให้นักเรียนฟังนิทานจากซีดีบันทึกเสียง แล้วช่วยกันบอกลำดับเหตุการณ์ โดยใส่หมายเลข 1,2,3.... ให้ตรงกับรูปภาพที่กำหนด

5. ครูเปิดซีดีบันทึกเสียงซ้ำอีกครั้ง เพื่อเป็นการตรวจคำตอบ ในครั้งนี้ครูเปิดแถบบันทึกเสียงเป็นช่วง ๆ ตามเหตุการณ์ และอาจเปิดซ้ำถ้านักเรียนยังไม่ได้คำตอบ ระหว่างการตรวจคำตอบครูอาจสอบถามนักเรียน เช่น นักเรียนได้ยินคำศัพท์ตัวใด หรือข้อความใด ที่สื่อความหมายตรงกับภาพนั้น ๆ

Post listening

1. ครูแจก Tape script ให้นักเรียน ครูเปิดซีดีบันทึกเสียงเป็นประโยคให้นักเรียนฟังและอ่านตามพร้อมทั้งดูภาพประกอบ

ภาพที่ 1 เป็นภาพลูกหมู 3 ตัว (This is the story of the three little pigs : Brother Pig, Sister Pigs, and Baby Pig.)

ภาพที่ 2 เป็นภาพบ้านอิฐ (They lived with Daddy Pig and Mummy Pig in a house of bricks.)

ภาพที่ 3 เป็นภาพที่ลูกหมูกินและเล่นกันจนบ้านสกปรก (One day, the three little pigs ate and played. Their house got dirty.)

ภาพที่ 4 เป็นภาพแม่หมูโกรธและดุลูก (She told them to clean up the house.)

ภาพที่ 5 เป็นภาพลูกหมู 3 ตัววิ่งหนีออกจากบ้าน (They did not want to do it. So they ran away from home.)

ภาพที่ 6 ลูกหมูตัวที่ 1 สร้างบ้านไม้ (Brother Pigs said, "I can build my own house." So he built a house of wood.)

ภาพที่ 7 ลูกหมูตัวที่ 2 สร้างบ้านด้วยฟาง (Sister Pig said, "I can build my own house, too." So she built a house of straw.)

ภาพที่ 8 ลูกหมูตัวที่ 3 สร้างบ้านด้วยกระดาษ (Baby Pig said, "They can build their own house.... "I can build my own house, too." So she built a house of paper.)

ภาพที่ 9 ภาพลูกหมูอาศัยอยู่ในบ้านของตนเอง (Then each lived in their own house.)

2. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์อีกครั้ง

3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ครูให้นักเรียนเล่นเกมหมูน้อยสร้างบ้าน
ครูอธิบายกติกา (ภาคผนวก) พร้อมสาธิตการเล่นเกม

4. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการเล่นเกม โดยมุ่งเน้นคุณธรรม เรื่องความสามัคคี

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ทักษะ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือ
การฟัง-การพูด การอ่าน การเขียน	1. การสังเกต 1.1 พฤติกรรมการฟัง 1.2 การตอบคำถาม 1.3 การอ่านออกเสียง 1.4 สังเกตพฤติกรรมการร่วม กิจกรรม 2. ตรวจผลงาน	1. แบบสังเกตพฤติกรรม ด้านการฟัง 2. ใบงาน 3. สมุดภาพนิทาน

ภาคผนวก ข

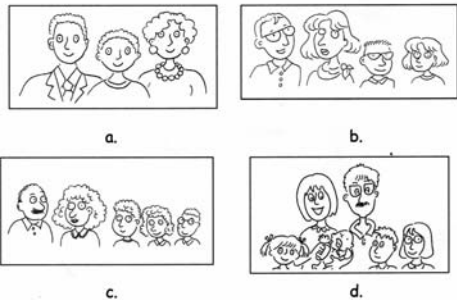
1. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ
2. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟังภาษาอังกฤษ
3. แบบประเมินตนเองด้านการฟัง

แบบทดสอบการฟังเสียงภาพอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนประถมณนทรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร

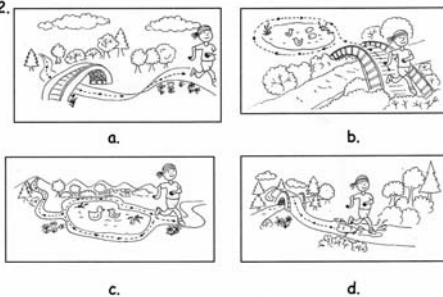
ตอนที่ 1

คำสั่ง นักเรียนจะได้ยินประโยค หรือข้อความสั้น ๆ แล้วเลือกภาพ a, b หรือ c ที่มี
ความหมายตรงกับประโยค หรือข้อความที่ฟังได้ยิน จากนั้นเขียนเครื่องหมาย ✕
ลงในกระดาษคำตอบ

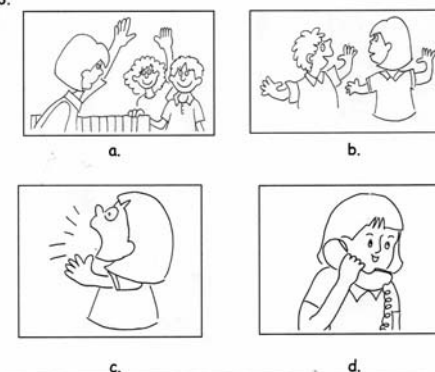
1.

2.

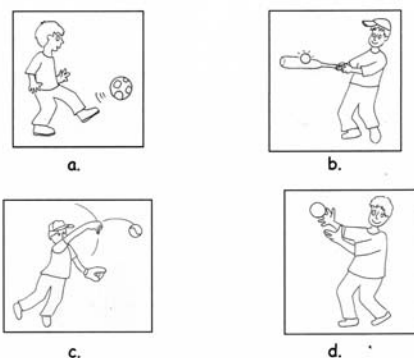

3.

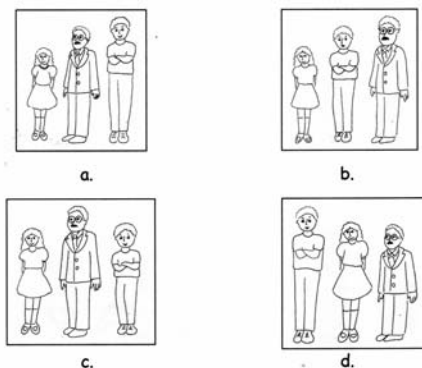

-3-

4.

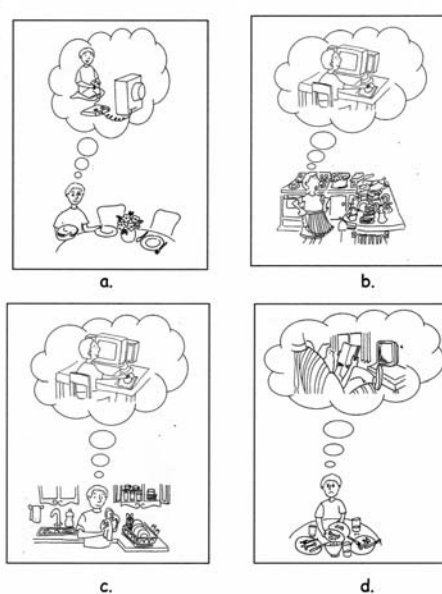

5.

-4-

6.

-5-

7.

a. b.

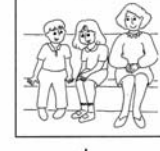

c. d.

8.

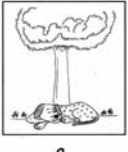

a. b.

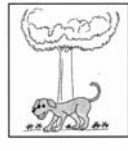
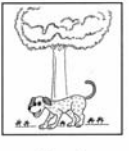
c. d.

-6-

9.

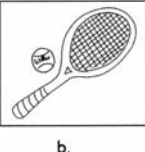

a. b.

c. d.

10.

a. b.

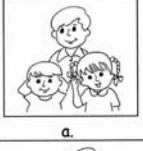
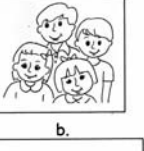

c. d.

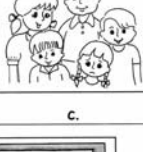
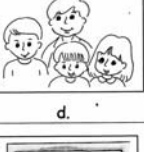
ตอนที่ 2

คำสั่ง นักเขียนจะได้ยินบทสนทนา แล้วเลือกภาพ a, b, c หรือ d ซึ่งมีความหมายตรงกับบทสนทนาที่นักเขียนได้ยิน จากนั้นเขียนเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

11.

a. b.

c. d.

12.

a. b.

c. d.

-8-

13.

a. b.

c. d.

14.

a. b.

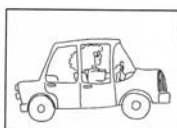

c. d.

-9-

15.

a.

b.

c.

d.

16.

a.

b.

c.

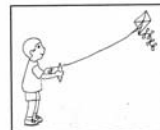
d.

-10-

17.

a.

b.

c.

d.

18.

a.

b.

c.

d.

-11-

19.

a.

b.

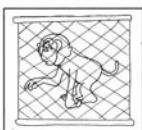

c.

d.

20.

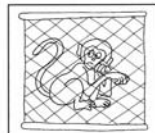
a.

b.

c.

d.

ตอนที่ 3 ให้นักเรียนฟังข้อความสั้น ๆ แล้วตอบคำถามโดยเลือกคำตอบ
a b c หรือ d

คำสั่ง นักเรียนจะได้ยินข้อความสั้น ๆ แล้วเลือกภาพ a, b, c หรือ d ซึ่งมีความหมายตรงกับ
ข้อความที่ฟังได้ยิน จากนั้นเขียนเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

21.

a.

b.

c.

d.

-13-

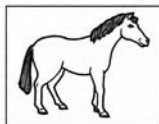
22.

a.

b.

c.

d.

23.

a.

b.

c.

d.

-14-

24.

a.

b.

c.

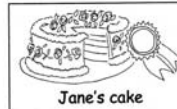

d.

25.

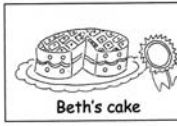
a.

b.

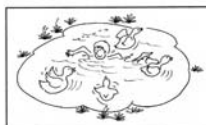
c.

d.

-15-

26.

a.

b.

c.

d.

27.

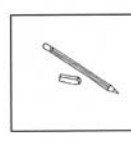
a.

b.

c.

d.

-16-

28.

a.

b.

c.

d.

29.

a.

b.

c.

d.

-17-

30.

a.

b.

c.

d.

แบบทดสอบการฟังวิชาภาษาอังกฤษ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
Teacher Script

Part 1

Instruction : Listen to the sentences and choose the correct picture.

1. Billy doesn't have any brothers or sisters.
2. Sue always runs around a pond and over a bridge at the park.
3. Today was a boring day so Jane called her friend.
4. Kim is catching a ball.
5. Tony is taller than his sister but not as tall as his father.
6. Bob wants to play computer games but first he has to wash the dishes.
7. The man with the umbrella is getting into a taxi.
8. Fredrick sat between his mother and Mary.
9. The dog with black spots was sleeping under the tree.
10. George is going to play baseball tomorrow. What will he need?

Part 2

Instruction : Listen to the conversation and choose the correct picture.

11.

F : John, do you have any brothers or sister?

M : Yes, I have one brother and two sisters.

How many brothers or sisters does John have?

12.

F : When is your birthday?

M : It's on September the twelfth.

F : Really? That's my birthday, too.

When is Kevin Birthday?

13.

M : John stayed home today. He's sick.

F : Does he have a fever?

M : No, he doesn't. He has a toothache.

F: Oh! Poor John.

Why does John stay home?

14.

F : Do you like reading, Joe?

M : No!

F : What do you like, drawing or painting?

M : I like drawing but I don't like painting.

What is Joe's favorite lesson?

15.

M : Can you drive a car, Jane?

F : No, I can't.

M : Can you ride a horse?

F : Well, I can't ride a horse but I can ride a bike.

What activity can Jane do?

16.

F : Hey, David, what did you do last summer vacation?

M : Oh, I learned how to sail a boat.

F : Wow! That's fantastic.

What did David do last summer vacation?

17.

M : Mom, can I play outside?

F : All right. Do you want to take your skateboard?

M : It's broken. And there isn't enough wind for flying a kite.

F : Why don't you play soccer?

M : No. I don't like it. I'm going to go bike riding.

What is Harry going to do?

18.

F : It's time to clean up your room, Tom.

M : Do I have to? I'm watching TV now.

F : Yes, turn it off. You can watch it again later.

Which chore does Tom have to do?

19.

M : Have you got a TV in your bedroom, Sandy?

F : No, I haven't, but I've got a radio.

M : How about a computer?

F : No, I haven't.

What does Sandy have in her bedroom?

20.

M : I drew that picture.

F : Which one?

M : The monkey in a cage. Do you like it?

F : Not much.

M : Why not?

F : The monkey's tail is too short.

Which picture are they looking at?

Part 3

Instruction : Listen to the paragraph and choose the correct picture.

21.

Ben and Amy went to the zoo yesterday. They saw monkeys and elephants.

They ate hot dogs and ice-cream.

What did they see? What did they eat?

22.

It looks like a horse. It eats grass. It has got black and white stripes.

What animal is it?

23.

Pete wants a pet. It is not a dog or a bird. It looks like a rabbit but much smaller.

What kind of pet does Pete want?

24.

Jane is at the airport. She is waiting for her cousins. They are coming to get her at the airport.

What were they doing at the airport?

25.

Kate's cake is more delicious than Beth's cake but Jane's cake is the most delicious of all. Jane is the winner.

Who won the first prize?

26.

The boy was not swimming or fishing in the pond. He fell down when he was feeding the ducks.

What was happening?

27.

Tony needed three pencils, two notebooks and one eraser. But he didn't have enough money. He bought only one pencil and one eraser.

What did Tony buy?

28.

Kevin is a creative boy. And now he is building a robot.

What was he doing?

29.

George didn't pass the exam because he didn't study hard. His mother was angry. And George looked sad.

How did they feel?

30.

My mother made special cake for me. She put candles on it. Everyone sang a song to me. I made a wish and blew out the candles.

What day is it?

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการฟัง
โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการพัฒนาทักษะการฟัง

สังเกตครั้งที่ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรื่อง _____

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมการฟังของผู้เรียน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังสูงที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังสูง

ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังต่ำ

ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมการฟังต่ำที่สุด

รายการพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ				
	1	2	3	4	5
1. ด้านความเข้าใจ 1.1 นักเรียนสามารถฟังประโยคสั้น ๆ ได้เข้าใจ 1.2 นักเรียนสามารถฟังข้อความสั้น ๆ ได้เข้าใจ 1.3 นักเรียนสามารถฟังการสนทนาระหว่างบุคคลได้เข้าใจ 1.4 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้ 1.5 นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังแล้วปฏิบัติตามได้ 1.6 นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์จากเรื่องที่ฟังได้ 1.7 นักเรียนให้ความสนใจกับ หัวข้อเรื่อง และ ภาพประกอบเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในการฟัง 1.8 นักเรียนนำความรู้เดิมมาช่วยทำความเข้าใจเรื่องที่ฟัง 1.9 นักเรียนแสดงอารมณ์ทางสีหน้า น้ำเสียง ในระหว่าง การฟังนิทาน 1.10 นักเรียนฟังเข้าใจเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจ 2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ 2.1 นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ในการถามตอบระหว่างเรียน 2.2 นักเรียนฟังอย่างตั้งใจในขณะปฏิบัติกิจกรรม 2.3 นักเรียนมีมารยาทในการฟัง					

รายการพฤติกรรม	ระดับคุณภาพ				
	1	2	3	4	5
2.4 นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติตามคำสั่ง 2.5 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน 2.6 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่น 3. ด้านการนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ 3.1 นักเรียนสามารถบอกข้อมูลที่ได้รับชมจากรายการโทรทัศน์ที่เป็นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ 3.2 นักเรียนสนใจร้องเพลงภาษาอังกฤษ และฟังเพลงภาษาอังกฤษ 3.3 นักเรียนสนใจรับชม หรือฟังนิทานภาษาอังกฤษ 3.4 นักเรียนเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน 3.5 นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการแสวงหาความรู้ และความบันเทิงเพิ่มเติมนอกห้องเรียน					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม _____

แบบประเมินตนเองด้านการฟังภาษาอังกฤษ

ครั้งที่ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ชื่อ _____ นามสกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
1. ด้านความเข้าใจ 1.1 นักเรียนสามารถฟังประโยคสั้น ๆ ได้เข้าใจ 1.2 นักเรียนสามารถฟังข้อความสั้น ๆ ได้เข้าใจ 1.3 นักเรียนสามารถฟังการสนทนาระหว่างบุคคลได้เข้าใจ 1.4 นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสิ่งที่ฟังได้ 1.5 นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังแล้วปฏิบัติตามได้ 1.6 นักเรียนสามารถเล่าเหตุการณ์ตามลำดับเรื่องที่ฟังได้ 1.7 นักเรียนให้ความสนใจกับ หัวข้อเรื่อง และ ภาพประกอบเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในการฟัง 1.8 นักเรียนนำความรู้เดิมมาช่วยทำความเข้าใจเรื่องที่ฟัง 1.9 นักเรียนเข้าใจ เรื่องที่ฟังมากขึ้นเมื่อได้ยินเสียง ประกอบ 1.10 นักเรียนฟังเจ้าของภาษาพูดได้เข้าใจ 2. ด้านความร่วมมือในการเรียนรู้ 2.1 นักเรียนตอบคำถามระหว่างเรียน 2.2 นักเรียนฟังอย่างตั้งใจขณะปฏิบัติกิจกรรม 2.3 นักเรียน ไม่รบกวนผู้อื่นขณะฟัง 2.4 นักเรียนพร้อมที่จะปฏิบัติตามคำสั่งในขณะร่วม กิจกรรม 2.5 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในห้องเรียน 2.6 นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นในขณะ ปฏิบัติกิจกรรม					

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปาน กลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด
3. การนำประโยชน์จากการเรียนรู้ไปใช้ 3.1 นักเรียนชอบฟัง หรือดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นภาษาอังกฤษ 3.2 นักเรียนสนใจร้องเพลงภาษาอังกฤษ และฟังเพลงภาษาอังกฤษ 3.3 นักเรียนสนใจรับชม หรือฟังนิทานภาษาอังกฤษ 3.4 นักเรียนเข้าร่วมฝึกปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน 3.5 นักเรียนมีความสนุกสนานเพลิดเพลินจาก การแสวงหาความรู้ และความบันเทิงเพิ่มเติมนอก ห้องเรียน					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม _____

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 10 แสดงค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการฟัง

ตาราง 11 แสดงผลการทดสอบคะแนนการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อน และ
หลังการทดลอง

ตาราง 10 แสดงค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการฟัง

ข้อที่	ph	pl	p	r
1	0.67	0.33	0.50	0.33
2	0.44	0.22	0.33	0.22
3	0.61	0.39	0.50	0.22
4	0.56	0.17	0.36	0.39
5	0.50	0.22	0.36	0.28
6	0.50	0.28	0.39	0.22
7	0.67	0.44	0.56	0.22
8	0.72	0.39	0.56	0.33
9	0.67	0.44	0.56	0.22
10	0.67	0.39	0.53	0.27
11	0.67	0.44	0.56	0.23
12	0.50	0.00	0.25	0.50
13	0.50	0.17	0.33	0.33
14	0.56	0.22	0.39	0.33
15	0.61	0.39	0.50	0.22
16	0.56	0.28	0.42	0.28
17	0.50	0.27	0.38	0.22
18	0.50	0.06	0.28	0.45
19	0.72	0.39	0.56	0.33
20	0.78	0.33	0.56	0.45
21	0.77	0.33	0.55	0.44
22	0.61	0.33	0.47	0.28
23	0.44	0.06	0.25	0.38
24	0.83	0.28	0.56	0.56
25	0.72	0.39	0.56	0.33
26	0.50	0.22	0.36	0.27

ข้อที่	ph	pl	p	r
27	0.61	0.11	0.36	0.50
28	0.78	0.39	0.558	0.39
29	0.67	0.28	0.47	0.39
30	0.56	0.28	0.42	0.28

ตาราง 11 แสดงผลต่างของคะแนนจากการทดสอบความสามารถด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษ
ก่อนและหลังการทดลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง (30 คะแนน)	หลังการทดลอง (30 คะแนน)	ผลต่าง (D)	ผลต่าง ² (D) ²
1	5	16	11	121
2	7	16	9	81
3	10	22	12	144
4	13	23	10	100
5	10	21	11	121
6	8	19	11	121
7	8	19	11	121
8	5	15	10	100
9	4	17	13	169
10	7	19	12	144
11	8	20	12	144
12	6	19	13	169
13	19	28	9	81
14	4	15	11	121
15	8	16	8	64
16	4	15	11	121
17	12	21	9	81
18	4	16	12	144
19	10	25	15	225
20	9	16	7	49
21	12	24	12	144
22	9	22	13	169
23	7	18	11	121
24	4	15	11	121

คนที่	ก่อนการทดลอง (30 คะแนน)	หลังการทดลอง (30 คะแนน)	ผลต่าง (D)	ผลต่าง ² (D) ²
25	8	24	16	256
26	5	17	12	144
27	9	24	15	225
28	5	18	13	169
39	4	15	11	121
30	5	16	11	121
31	7	15	8	64
32	6	15	9	81
33	6	15	9	81
34	8	24	16	256
35	11	20	9	81
36	9	20	11	121
รวม	276	680	$\Sigma D=404$	$(\Sigma D)^2=4696$
ค่าเฉลี่ย	7.67	18.89	t-test = 31.28	

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสุมณฑา วงษ์สวัสดิ์
วันเดือนปีเกิด	6 มิถุนายน 2510
สถานที่เกิด	จังหวัดสมุทรปราการ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	58/1 หมู่ 8 ต.บางยอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู คศ.2 หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนประถมนนทรี แขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	

พ.ศ. 2533	กศ.บ. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
พ.ศ. 2538	ศษ.บ. (วัดผลและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ. 2540	กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2544	Certificate of Proficiency in English สถาบันสอนภาษาสมาคมนักเรียนศิษย์เก่าสหรัฐอเมริกา A.U.A Language Center Bangkok, Thailand
พ.ศ. 2551	ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ